

PIĄTEK-NIEDZIELA
21-23|10|2022|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)



SPORT CODZIENNE



**STREFA BARAŻOWA
CORAZ BLIŻEJ** |29



**WYPRAWA PO TRZECIE
ZWYCIĘSTWO** |30



**SPRAWDŹ, CZY KOGOŚ
NIE BRAKUJE** |31

WALCZY O ZDROWIE I MARZENIE

— CHOROBA POSTĘPUJE SZYBCIEJ, NIŻ SIĘ SPODZIEWAŁAM. MAM KIEPSKĄ KONDYCJĘ FIZYCZNĄ, NICZYM OSIEMDZIESIĘCIOLATKA, A MAM PRZECIEŻ TYLKO TRZYDZIEŚCI LAT. I NIBY MOGŁABYM ZORGANIZOWAĆ ZBIÓRKĘ NA SWOJE ZDROWIE, ALE JEDNAK WOLĘ SPEŁNIĆ MARZENIE — MÓWI DOROTA MAKOWSKA. I DODAJE: — REHABILITACJA CO PRAWDA MOŻE ZMNIJSZYĆ BÓL, ALE MNIE NIE URATUJE. WOLĘ WIĘC ZROBIĆ COŚ DLA SIEBIE, CO MNIE UCIESZY. WYDANIE KSIĄŻKI BĘDZIE DLA MNIE ŚWIATŁEM. NIE LUBIĘ PROSIĆ O POMOC, ALE CZASAMI TRUDNO ZROBIĆ INACZEJ. JESTEM CHYBA JAK MAŁA DZIEWCZYŃKA, KTÓRA TUPIĘ NOGĄ I MÓWI: „JA CHCĘ TĘ KSIĄŻKĘ I KROPKA!”. |20



**ZIEMIA TO JEDNA WIELKA
GRZYBNIA?** |3



**W REGIONIE WIDAĆ
DOBRE TRENDY** |5



**KASZPIROWSKI:
JEGO GWIAZDA TLI SIĘ NADAL** |6



41220tp-E-P

JAK CO ROKU WYBIERZ Z NAMI
NAJPOPULARNIEJSZEGO
SAMORZĄDOWCA **REGIONU!**

Listy kandydatów w każdy czwartek w „Gazecie Olsztyńskiej”



ISSN 0137-9127



4 2

9 770137 912057

ANDRZEJ ABAKO: OTWIERAMY SIĘ NA INWESTYCJE

TRWA PLEBISCYT NA SAMORZĄDOWCA 2022. WŚRÓD STAROSTÓW POWIATOWYCH ANDRZEJ ABAKO — STAROSTA OLSZTYŃSKI — AKTUALNIE JEST NA WYSOKIM, TRZECIM MIEJSCU. RÓŻNICE MIĘDZY LIDERAMI RANKINGU SĄ NIEWIELKIE. GŁOSOWANIE POTRWA DO 31 PAŹDZIERNIKA.



STANISŁAW
KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

— Co jest największym kapitałem starostwa olsztyńskiego?
— Stawiam na rozwój gospodarczy powiatu. To

wspólne działanie z kolegami wójtami i burmistrzami z naszego terenu. Mamy pod tym względem bardzo dobry czas. Infrastruktura drogowa, która została wykonana dzięki dotacjom przyznany przez rząd, pozwala ściągać na teren powiatu i polskie, i zagraniczne firmy. O tym, że staramy się jak najlepiej wykorzystywać ten czas, świadczy wzrost wpływów z podatku CIT. Tylko w tym roku wzrósł o 61 proc. Jesteśmy teraz drugim pod względem tych wpływów samorządem województwa warmińsko-mazurskiego. Przed nami jest tylko Olsztyn. To dowód, że nasz region jest nie tylko piękny, ale potrafi przyciągać biznes. Tworzyć nowe miejsca pracy i wytwarzać PKB.
— Jest pan związany z pracą w samorządzie od 24 lat. Pracował pan na różnych szczeblach samorządu. Jak pan ocenia ten czas?
— To prawda. Zacząłem w 1998 roku jako radny w Dobry Mieście. Byłem



Andrzej Abako, starosta olsztyński

nim trzy kadencje. Teraz trzy kadencje jestem radnym w powiecie. Dwa lata byłem wicestarostą, cztery lata jestem starostą naszego powiatu. Ten czas, szczególnie ostatni, jest dosyć trudny. Najpierw pandemia, teraz wojna w Ukrainie, wzrost cen surowców energetycznych i inflacja utrudniają pracę. Jednak dajemy sobie radę.

Trudne będą też lata 2023 i 2024. Zmiany w poziomie finansowania samorządu z podatku PIT spowodowały, że będzie nam brakowało około 10 milionów złotych. To problem, bo przecież musimy sfinansować nasze placówki: DPSy czy domy dziecka. Znajdziemy rozwiązanie, ale czeka wynegocjowanie z rządem zmian w finanso-

waniu samorządu. Oczywiście cieszymy się z pieniędzy inwestycyjnych, bo nigdy nie mieliśmy takich pieniędzy, jak teraz. I dziękujemy za to rządowi. Jest jednak konieczność zmian w obecnym sposobie finansowania samorządu.
— Co jest pana największym sukcesem?
— Nieodmiennie powtarzam, że moim naj-

wiekszym sukcesem jest moja rodzina. Mam dwoje dzieci. Żonę, z którą bardzo dobrze mi się układa. Dwóch wnuków: Jasia i Wiktora. I to jest moje szczęście. Jako starosta staram się pracować całym sobą. W tej sferze za sukces uważam umiejętność dialogu, rozwiązywania problemów rozmową. To pozwala budować. Tak powstała nasza szkoła muzyczna, hala sportowa w Olsztynku. Wielkim sukcesem jest też otrzymanie od rządu tak dużych środków na rozwój dróg w naszym powiecie.

Trwa Plebiscyt na Samorządowca 2022. O zaszczytny tytuł w trzech osobnych kategoriach ubiegają się warmińsko-mazurscy starostowie, wójtowie oraz prezydenci i burmistrzowie. Aktualne rankingi na gazetaolsztynska.pl. Nazwiska laureatów poznamy na najbliższym VI Kongresie Przyszłości, który odbędzie się w Olsztynie 24 listopada.

45 DNI I DOŚĆ –
DYMISJA LIZ TRUSS

Brytyjska premier Liz Truss ogłosiła wczoraj, że ustępuje ze stanowiska, które pełniła zaledwie od 45 dni. Pozostanie na nim do czasu wyboru następcy, który ma zostać wyłoniony do końca przyszłego tygodnia. Truss, która jeszcze w środę zapewniała, że nie zamierza rezygnować, zmieniła zdanie po spotkaniu z przewodniczącym Partii Konserwatywnej Jackiem Berrym, Grahamem Bradym, szefem Komitetu 1922 skupiającym postów, którzy nie pełnią stanowisk rządowych, oraz swoją zastępczynią Therese Coffey. — Uznaję, że w obecnej sytuacji nie mogę zrealizować mandatu, na podstawie którego zostałam wybrana przez Partię Konserwatywną — oświadczyła Liz Truss.

ŹRÓDŁO: PAP

PRZED NAMI NOC SPADAJĄCYCH GWIAZD

Orionidy to rój meteorów pojawiający się na niebie jesienią. „W piątek możemy spodziewać się od 15 do 30 rozświetlających niebo meteorów w ciągu godziny” — mówi w rozmowie z pap.pl Przemysław Rudź z Polskiej Agencji Kosmicznej, który zastrzega jednak, by nie nawiązywać się na deszcz meteorów, ponieważ aktywność Orionidów jest znacznie niższa niż ich słynnych kuzynów Perseidów.

Obserwację należy prowadzić w warunkach zamiejskich. „Jeżeli mieszkamy w mieście, w którym widzimy tylko Księżyc i parę jaśniejszych planet, obserwacja Orionidów będzie utrudniona. Na najlepszą widoczność możemy liczyć wyjeżdża-



Fot. Twitter/hss.sa

jąc za miasto, najlepiej na wieś, a w idealnej sytuacji — w góry” — podkreśla ekspert.

Orionidy to jeden z rojów meteorów, które „promieniają” na naszym niebie. W przeciwieństwie do przywołanych Perseidów, których deszcz możemy obserwować latem, Orio-

nidy pojawiają się na niebie jesienią. „Promieniają od początku października do pierwszych dni listopada, ze spodziewanym maksimum w okolicy 21 października” — wyjaśnia Przemysław Rudź.

Roje meteorów to najczęściej pozostałości po okrążających Słońce ko-

metach. „Niektóre komety odwiedzają okolice Słońca tylko raz. Jednak z reguły roje meteorów, które obserwujemy, są połączone z kometami okresowymi — czyli takimi, które wielokrotnie odwiedzają rejony przysłoneczne” — tłumaczy ekspert, który wyjaśnia, że kiedy kometa zbliża się do Słońca, odrywają się od niej fragmenty skał, pyłu i gazu. „Cała ta materia odkłada się wzdłuż jej orbity. Czasami zdarza się, że Ziemia podczas swojego ruchu orbitalnego wokół Słońca przecina pozostałości po komecie” — wyjaśnia. W przypadku Orionidów jest to słynna kometa Halleya, widoczna ostatnio w 1986 r. „Okres obiegu tej komety to około 76 lat, więc musimy jesz-

cze chwilę na nią zaczekać” — dodaje Przemysław Rudź.

Nazwa roju meteorów bierze się z pozornego miejsca, z którego wydają się brać początek, np. Leonidy — z konstelacji Lwa, czy Taurydy — z konstelacji Byka. Tak samo jest w przypadku Orionidów, które „promieniają” ze znajdującej się na południowym wschodzie konstelacji Oriona. Rudź mówi, że „to bardzo charakterystyczny gwiazdozbiór, niektórzy porównują go do ogromnego pajaka. Charakterystycznym elementem są trzy gwiazdy tworzące Pas Oriona. W tradycji polskiej mówiono o nich Kosiarze, ponieważ przypominają trzy postacie koszące łany zboża”.

ŹRÓDŁO: PAP

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk
Igor Hrywna
Michał Podolak
Artur Dryhynicz

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21



GRZYB MOŻNA PORÓWNAĆ DO JABŁONI

TEGOROCZNA JESIEŃ
SYPNĘŁA GRZYPAMI.
WARTO WIEDZIEĆ
O NICH JAK NAJWIĘCEJ.
— O WŁAŚCIWOŚCIACH
PROZDROWOTNYCH
GRZYPÓW MOŻNA
MÓWIĆ GODZINAMI
— MÓWI DOKTOR
GRZEGORZ
FIEDOROWICZ
Z KATEDRY BOTANIKI
I OCHRONY PRZYRODY
WYDZIAŁ BIOLOGII
I BIOTECHNOLOGII
UNIwersYTETU
WARMIŃSKO-
MAZURSKIEGO
W OLSZTYNIE.



EWA LUBIŃSKA
e.lubinska@
gazetaolsztynska.pl

— Podobno nasza Ziemia to jedna wielka grzybnia?
— Grzyby to jedna z trzech głównych grup organizmów na ziemi, obok roślin i zwierząt. Potocznie z „grzybem” utożsamiamy tylko jego owocniki, czyli to, co zbieramy. Wrzeczywiście w podłożu rozwija się, często wieloletnia, grzybnia, czyli ciało grzyba. Grzyb można porównać do jabłoni – jabłoń to cała grzybnia, a jabłka to okresowo wytwarzane owocniki. Co ciekawe, obecnie uważa się, że największym pod względem powierzchni organizmem na świecie jest grzybnia opieńki ciemnej. Została ona znaleziona w stanie Oregon (USA). Powierzchnię tej grzywni oszacowano na około 880 ha.
— Kiedy byłam mała, mówiło się, że grzyby nie mają prawie żadnych wartości odżywczych. Teraz już chyba nikt tak nie myśli?

— To prawda. Jeszcze do niedawna pokutowało przekonanie, że grzyby mają jedynie walory smakowe i są ciężkostrawne. Było to poniekąd związane ze sposobem przygotowania potraw z grzybów. Dawniej grzyby były sparzane, wodę zlewano, następnie gotowano je godzinę, wodę zlewano i znów gotowano... Tak przygotowane rzeczywiście miały mało wartości odżywczych. Obecnie przyjmuje się, że dla większości gatunków wystarczy obróbka termiczna (gotowanie, smażenie, duszenie...) przez ok. 20 minut. Tak przygotowane owocniki są cennym źródłem substancji odżywczych. Grzyby są cennym źródłem składników mineralnych (potas, żelazo, wapń, fosfor, selen itp.). W owocnikach możemy znaleźć wszystkie niezbędne dla nas aminokwasy egzogenne. Warto też wspomnieć o beta-glukanach, czyli polisacharydach stymulujących nasz układ odpornościowy oraz posiadających właściwości przeciwnowotworowe. Zresztą o właściwościach prozdrowotnych grzybów można mówić godzinami.
— Które grzyby ceni pan najbardziej i dlaczego?
— Odpowiedź może nie być tu oczywista. Ze względów przyrodniczych najbardziej cenię sobie grzyby mykoryzowe, które współżycząc z roślinami, ułatwiają im wzrost w trudnych warunkach. Pod względem kulinarnych wygrywa soseny (dawniej szmaciak gałęzisty). Jak dla mnie jeden z najsmaczniejszych gatunków. Pod względem prozdrowotnym zapewne będzie to błyskoporek podkorowy (tzw. czaga) oraz wrośniak różnobarwny.
— Był czas, że w warunkach domowych modne było hodowanie boczników. Teraz



Dr Grzegorz Fiedorowicz prowadzi wykłady i warsztaty dla uczniów i dorosłych, podczas których można się dużo dowiedzieć na temat grzybów



Grzyby są cennym źródłem składników mineralnych

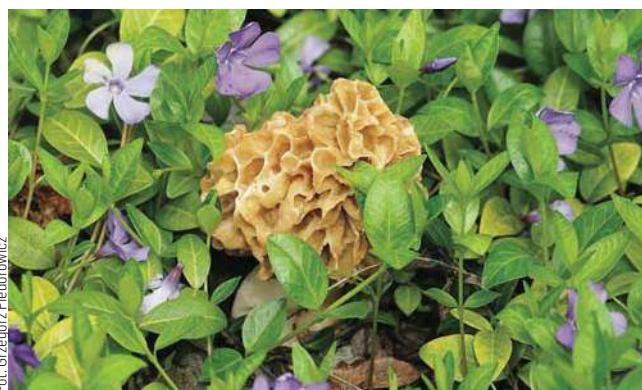
producenci i handlowcy zachęcają nas do tworzenia hodowli innych gatunków grzybów: maślaków, kurek, koźlarzy, czy nawet borowików we własnych ogrodach. Co pan o tym sądzi?

— Grzyby zawsze warto uprawiać na własne potrzeby. Trzeba jednak wiedzieć jakie i na czym. Takie gatunki jak bocznik, twardziak jadalny (shii-take) czy pierścieniak uprawny możemy bez problemu uprawiać na drewnie lub słomie. Są to typowe saprotrofy, czyli gatunki rosnące na mar-

twej materii. Problem jest w przypadku próby uprawy grzybów mykoryzowych. Do tej grupy należą właśnie borowiki, maślaki, koźlarze czy podgrzybki. Tu do wzrostu grzywni wymagana jest obecność w podłożu korzeni żywych drzew. Aby w ogrodzie rosły borowiki lub podgrzybki, musimy mieć wcześniej rosnące tam drzewa odpowiedniego gatunku i dodatkowo odpowiednim wieku. Jeśli mamy ogród o charakterze leśnym, to odpowiednie gatunki grzybów same tam się pojawiają.

— Na swoim profilu Facebook udostępnia pan ostatnio przepisy kulinarne z wykorzystaniem grzybów, takie jak ser z purchawki czy twardzioszek z czekoladą. Które z tych znalezionych w internecie potraw z grzybów pana najbardziej zafascynowały i co króluje w pana jesiennej kuchni?
— Wbrew pozorom nie mam zbyt dużo czasu na grzybobranie w celach kulinarnych. Prowadząc warsztaty mykologiczne, nie zbieram grzybów dla siebie. Prywatnie, jeśli znajdę czas na wyjście na grzyby, to na pewno w koszyku pojawią się borowiki, podgrzybki, kurki, płachetka kołpakowata i jak dopisze szczęście, to siedzeń sosnowy. Ten ostatni najlepszy jest smażony na maselku.
— Miałam okazję w ubiegłym roku w jednej z restauracji olsztyńskich zjeść (rosnącego wcześniej na drzewie) żółciaka. To był mój pierwszy raz. Nie wydaje się panu, że jak na Warmię i Mazury zbyt mało mamy takich dań w rodzimych lokalach gastronomicznych?
— Taka sytuacja może wynikać z dwóch powodów. Po pierwsze brak dostępności odpowiednich gatunków w odpowiedniej ilości. Czasami trzeba się dobrze nachodzić, aby znaleźć interesujące nas grzyby jadalne. Druga sprawa to przepisy prawne. Kwestię obrotu grzybami reguluje odpowiednie rozporządzenie Ministra Zdrowia. W Polsce mamy obecnie jedynie 47 gatunków grzybów dopuszczonych do obrotu lub produkcji przetworów grzybowych.
— Mój ojciec był znany z tego, że uwielbiał grzybobranie. Ja niestety nie odziedziczyłam po nim umiejętności rozróżniania grzybów. Domyślam się

jednak, że dzielimy je na te: jadalne, niejadalne i trujące, przy czym tych ostatnich podobno jest mało?
— W Polsce stwierdzono występowanie około 3600 gatunków grzybów wielkoowocnikowych, czyli takich o owocnikach widocznych gołym okiem. Z tej liczby przyjmuje się, że około 200-300 gatunków jest wykorzystywanych do celów kulinarnych. Większość to gatunki tzw. niejadalne, czyli takie otwardych, włókniстых, gorzkich, niezbyt pachnących lub zwyczajnie bardzo małych owocnikach. Grzybów trujących jest rzeczywiście pozornie niewiele. Są one jednak mylone z jadalnymi. Dlatego warto w czasie grzybobrania zbierać tylko w pełni wykształcone owocniki znanych nam gatunków. Eksperymentowanie może w tym przypadku skończyć się tragicznie. Warto wiedzieć, że w Polsce nie ma śmiertelnie trujących grzybów o hymenoforze rurkowatym, czyli takich mających pod kapeluszem „rurki” czy jak to niektórzy mówią „gąbkę”.
— Czy nie uważa pan, że powinno się organizować jak najwięcej warsztatów rozpoznawania grzybów nie tylko dla młodzieży, ale też dla dorosłych? A może warto takie zajęcia wprowadzić już w szkole podstawowej?
— Oczywiście im wcześniej rozpoczniemy edukację mykologiczną, tym lepiej. Wbrew pozorom, jeśli ktoś chce, to może znaleźć oferty warsztatów czy wycieczek mykologicznych lub wystaw grzybów również w naszym województwie. Na pewno warto śledzić choćby ofertę Olsztyńskich Dni Nauki i Sztuki. Sam również prowadzę wykłady czy warsztaty zarówno dla uczniów, jak i dorosłych np. w ramach Uniwersytetów Trzeciego Wieku.



Smardz jadalny z Kortowa



Dieżka pomarańczowa



Wrośniak różnobarwny

SZTUKA DLA DZIECI O SMAKU WARMII

CZYM SĄ DZYNDAŁKI? KIM JEST KŁOBUK? PO CO SĄ WARMIŃSKIE DUSZKI? OLSZTYŃSKI TEATR LALEK W W MOBILNYM MONODRAMIE „O PIEROGOWEJ KRÓLEWNIE, PSOTNYM KŁOBUKU I DZYNDAŁKACH” PRZYBLIŻA KULINARNĄ TRADYCJĘ WARMII. W ROLI GŁÓWNEJ WYSTĘPUJE HANNA BANASIAK.



ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@
gazetaolsztynska.pl

Cudze chwalimy, ale w swoim też możemy zasmakować. A może nawet powinniśmy? Dużo mówimy o pierogach z różnych regionów Polski, o dzyn-dzałkach zapominamy. A przecież one są nasze, warmińskie. Tak jak i Kłobuk, ten bajkowy diabeł wzięty z warmińskich opowieści. I tak jak Olsztyński Teatr Lalek, który serwuje dzieciom apetyczne spektakle. Tym razem propo-

nuje bajkę „O Pierogowej Królowie, psotnym Kłobuku i dzyn-dzałkach”.

— Czy teatr ma tylko uczyć? Nie do końca. On ma uwalniać w widzu wrażliwość. Dlatego pomyślałam, że warto zrobić spektakl o Warmii. Tak mało się o niej mówi, a przecież ona jest piękna. To taka nasza mała ojczyzna, która ma swoją tradycję — mówi Hanna Banasiak, aktorka Olsztyńskiego Teatru Lalek. — Pochodzę z Olsztyna, z Warmii. Chciałam trochę ją przybliżyć. W każdym domu przecież są małe duszki. Były również w domu mojej babci. Gdy byłam mała, nie mogłam pojąć, kiedy ona wszystko zdążyła zrobić, a pracy w domu było zawsze dużo. Mówiła mi, że pomogły jej duszki. I one również pomagają Kasi na scenie w robieniu dzyn-dzałków.

Gdzie szukać dzyn-dzałków?

Przypomnijmy, że dzyn-dzałki są numerem jeden w kuchni warmińskiej. Skąd nazwa? Prawdopodobnie od dzyn-dzli, czyli uszu na brzegach pierogów. Dzyn-dzałki nie są jednak zwykłymi pierogami. Cały sekret tkwi w ich wnętrzu. Z farszem jednak niejednokrotnie eksperymentowano. Pie-



Hanna Banasiak na scenie

rogi nadziewano surowym mięsem wołowym, które mają najbardziej warmiński rodowód, gęsiną (wersja przyrządzana zwykle z okazji świąt) czy wędzoną rybą. Jednak to specjał z kaszą gryczaną i skwarkami zrobił największą karierę. Nic dziwnego, że trafił na listę produktów tradycyjnych ministerstwa rolnictwa. Farsz z kaszy gryczanej często wzbogacany jest o pokrojone jajko na twardo, wędzony boczek i cebulkę, a skrzeczki, czyli skwarki z boczku wysmażone na patelni, zawierają dodatkowo czosnek i majeranek.

— Gdy jesteśmy na Kaszubach, na Podlasiu czy Podlahu, nie da się nie zauważyć, czym charakteryzuje się tamtejsza kuchnia — zauważa aktorka. — Na Warmii dzyn-dzałki

są prawie niezauważalne. Gdzie ich szukać? Można je zjeść w kilku restauracjach warmińskich, ale i tak niewiele osób wie, co to jest. Można je znaleźć także w teatrze. Mam nadzieję, że dzięki spektaklowi dzieci będą wiedziały, czym są te pyszne warmińskie pierożki.

Kłobuk się zmienia

Na scenie Kasia, w którą wciela się Hanna Banasiak, robi aż sto dzyn-dzałków. W pracy towarzyszą jej dwa małe skrzaty — Warmilka i Warmilek. Opowiadają, skąd wzięły się pierożki. Ale przybliżają jej też historię psotnego Kłobuka.

— Kłobuk wywodzi się z pierwotnego mitu demona domowego (może mieć człowiekowaty kształt) albo z demona leśnego. Zatem Kłobuka należałoby szu-

kać w drzewach dziuplastych — tłumaczy na swoim blogu prof. Stanisław Zachorowski, ekolog z UWM. — Samo słowo „kłobuk” najprawdopodobniej pierwotnie oznaczało koguta. Nic więc dziwnego, że najczęściej przedstawiany był jako czarny kogut lub zmokła czarna kura. Wedle niektórych podać ludowych Kłobuk lubi spać w becze z pierzem. Skoro lubi miękkie posłanie, tym bardziej należałoby go szukać w dziuplach z miękkim próchnem.

W spektaklu Kłobuk rzuca czar na Pierogową Królową, która przez całe życie musi jeść nudne pierogi. Ale życie potrafi zaskoczyć, więc splotem różnych sytuacji na jej talerzu lądują właśnie dzyn-dzałki. I wszystko, jak to w bajce, dobrze się kończy. A zły i chciwy Kłobuk staje się dobrym towarzyszem. Trochę jak w powiedzeniu: przez żołądek do serca.

— To ma podkreślać, jak ważne w życiu są relacje między nami. Dziękuję Panu Bogu, że tego nie można kupić — zauważa Hanna Banasiak. — Zresztą człowiek zawsze jest dla mnie najważniejszy. Nie byłabym sobą, gdyby było inaczej. I nie byłabym pewnie aktorką. Lubię dzielić się z drugim człowiekiem.

W każdym zakątku Warmii
Sztuka, choć powstała w Olsztyńskim Teatrze Lalek, grana będzie na scenie w całej Warmii.

— Od zawsze zależy mi, aby docierać do wszystkich dzieci. Nie tylko tych z Olsztyna, które mogą przyjść do teatru, ale również do tych, które nie mają takiej możliwości, bo mieszkają w innych miejscowościach lub okolicznych wsiach. I mają za daleko. Zrodził się więc pomysł stworzenia spektaklu mobilnego, żebym mogła pojechać z nim w każdy zakątek Warmii — podkreśla Hanna Banasiak. — Sztukę „O Pierogowej Królowie, psotnym Kłobuku i dzyn-dzałkach” będzie można zobaczyć w wielu gminach — m.in. w Stawigudzie, Olsztynku, Barczewie.

Sztuka jest monodramem, więc na scenie występuje jeden aktor, któremu towarzyszą lalki. Za muzykę natomiast odpowiedzialna jest Ania Broda, która tworzy dźwiękowe tło na żywo. To artystka, która w muzyce szuka nastrojów, kolorów i tajemnic. Autorką scenariusza jest Ania Piotrowska, a sztukę wyreżyserowała Eugenia Bohdanova. Spektakl nie powstałby, gdyby nie pomoc Stowarzyszenia Południowa Warmia, która pomogła w zdobyciu unijnych środków na tę sztukę.

PROMOCJA



ODKRYWAJ Z NAMI WARMIE I MAZURY!

**NOWY MIESIĘCZNIK
ZA JEDYNE 11.99 ZŁ**

Numer 3 już w sprzedaży!

Magazyn tworzony we współpracy z lokalnymi miłośnikami Warmii i Mazur

W REGIONIE WIDAĆ DOBRE TRENDY

OSTATNIO POJAWIŁO SIĘ KILKA DOBRYCH SYGNAŁÓW, KTÓRE WSKAZUJĄ, ŻE WARMIA I MAZURY NABIERAJĄ ROZPĘDU. TO CIESZY, CHOĆ W OBECNEJ SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ, KTÓRA ODCISKA SWOJE PIĘTNO NA GOSPODARCE, NIE MA PEWNOŚCI, CZY UDA SIĘ TE DOBRE TRENDY UTRZYMAĆ.



**ANDRZEJ
MIELNICKI**
a.mielnicki@
gazetaolsztynska.pl

dea powrotu do życia w zgodzie z naturą, moda na bycie „eko” to woda na młyn dla Warmii i Mazur i widać coraz większe zrozumienie dla ekologii, poszanowania środowiska w rozwoju regionu.

Pokazuje to najnowszy Eko-indeks Millenium, który obrazuje potencjał eko-innowacyjności w regionach Polski. Raport uwzględnia dane za okres 2016-2020. Wprawdzie nie jesteśmy tu liderami, bo prym wiodą województwa: pomorskie, mazowieckie i małopolskie, ale widać ogromny postęp, jaki zrobiły Warmia i Mazury.

Grzegorz Maliszewski, główny ekonomista Banku Millenium i pomysłodawca raportu, tłumacząc ideę powstania Eko-indeksu, zwraca uwagę na rosnącą świadomość ekologiczną Polaków. Z badań przeprowadzonych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska wynika, że już 86 proc. polskich obywateli jest skłonnych ograniczyć zakup dóbr materialnych w trosce o zachowanie zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

— Eko-innowacje to połączenie dwóch trendów: konieczności bycia pro-



Fot. Materiały Urzędu Miasta w Lidzbarku Warm.

Budowa bazy uzdrowskiej idealnie wpisują się w nową inteligentną specjalizację regionu „zdrowe życie”

duktywnym, efektywnym i innowacyjnym z rosnącą świadomością społeczną na temat ekologii i potrzebą działań na rzecz ochrony planety — podkreślił główny ekonomista Banku Millenium, prezentując na konferencji najnowszy raport. — Zmiany klimatyczne są coraz bardziej odczuwane przez społeczeństwo i przez gospodarkę globalną, dlatego też eko-innowacje są niezbędnym obszarem aktywności biznesowej — stwierdził.

I jak się okazuje, coraz lepiej nam wychodzi łączenie tych dwóch kierunków, bo jak wynika z raportu, na przestrzeni ostatnich 5 lat najbardziej dystans do lidera skróciły województwo warmińsko-mazurskie oraz łódzkie.

To kolejny dobry sygnał, że idziemy w dobrym kierunku, bo takim były też dane GUS na temat produktu krajowego brutto w 2020 roku. Widać pewne pozytywne symptomy na Warmii i Mazurach, choć trzeba sobie jasno powiedzieć, że wciąż jesteśmy regionem, który gra w drugiej lidze, gdy idzie o gospodarkę.

Jak podaje GUS, w 2020 roku w 15 regionach odnotowano wzrost produktu krajowego brutto w porównaniu do 2019 roku, przy czym największy w regionie łódzkim — o 4,5 proc., a najmniejszy w regionie pomorskim — o 0,2 proc.

Udział Warmii i Mazur w tworzeniu PKB wyniósł w 2020 roku 2,6 proc.

i w porównaniu z rokiem 2019 wzrósł o 3,8 proc. To po Łódzkiem drugi wynik w kraju i na pewno bardzo cieszy.

I to przekłada się na PKB na jednego mieszkańca.

Z danych GUS wynika, że wartość PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca Polski w 2020 roku wyniosła 60 984 zł. Na Warmii i Mazurach było to 42 618 zł, co niestety stanowiło tylko 69,9 proc. średniej krajowej. Gorszy wynik zanotowały tylko dwa regiony: Lubelszczyzna (67,9 proc.) i Podkarpacie (68,9 proc.).

Choć trzeba też zauważyć, że

W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2019 MAMY SKOK PKB NA JEDNEGO MIESZKAŃCA O 4,2 PROC. TO DRUGI WYNIK W KRAJU, WYŻSZY BYŁ TYLKO W ŁÓDZKIEM — 5 PROC. WIDĄC WIĘC, ŻE SIĘ ROZWIJAMY, BOGACIMY, ALE TEŻ W EKONOMII JEST COŚ TAKIEGO JAK KRZYWA NASYCENIA.

— Bogatym regionem, jak Śląsk czy Wielkopolska, trudniej wykrzesać rezerwy w zakresie możliwości wzrostu. W biedniejszych regionach, takich jak my czy Podkarpacie, te możliwości wzrostu są dużo większe — zauważa prof. Andrzej Buszko, ekonomista z UWM.

A mamy też dużo do narobienia, bo przez lata nasz region był traktowany nieco

po macoszemu przez rządzących. Widać, że zaczynamy brać sprawy w swoje ręce, o czym świadczy skok wydatków inwestycyjnych samorządu województwa na jednego mieszkańca. Jak wynika z ostatniego rankingu „Wspólnoty”, pisma samorządu terytorialnego, z 9. miejsca w kraju przesunęliśmy się w latach 2019-2021 na 2. miejsce.

Szukamy swojej ścieżki rozwoju, bo z samego rolnictwa i turystyki nie wyżyjemy. Od niedawna region ma nową, czwartą inteligentną specjalizację — zdrowe życie. Jej przyjęcie zostało poprzedzone analizą potencjału, jakim dysponuje region, by rozwijać usługi zdrowotne połączone z wypoczynkiem.

Dla branży turystycznej turystyka zdrowotna jest ogromną szansą, bo dzięki tym usługom sezon na Warmii i Mazurach nie trwałby dwa miesiące, a cały rok. Gra idzie też o to, żeby zatrzymać młodych ludzi w regionie, bo Warmia i Mazury się wyludniają. Mieszkańcy, głównie młodzi ludzie, emigrują stąd za pracą, za lepszymi zarobkami. Nowa specjalizacja otwiera rynek pracy dla ludzi, którzy będą chcieli pracować w turystyce zdrowotnej, ochronie zdrowia, niekoniecznie będąc medykami. Anikogo nie trzeba przekonywać, że mamy naturalne walory, a więc przyrodę, zdrowe, czyste powietrze i dobrą bazę hotelową, by ściągnąć do nas gości dla podtrato-



**MAREK
KARÓLEWSKI:**
MUSIMY SZUKAĆ
SWOJEJ DROGI
ROZWOJU,
POSZUKIWAĆ
NOWYCH GAŁĘZI
GOSPODARKI,
KTÓRE MOGŁYBY
WPŁYNAĆ
ZNACZĄCO
NA WZROST
GOSPODARCZY
WARMII I MAZUR.

wania czy zadbania o swoje zdrowie. Tym bardziej że Europa się starzeje i rośnie zapotrzebowanie społeczne na tego typu usługi. Akolne miasta w regionie chcą jak Gołdap być uzdrowskimi, tamtejsze samorządy widzą w tym sposób na rozwój i pracę dla mieszkańców. O status kurortu zabiegają Miłomłyn, Lidz-

bark Warmiński, gmina Górowo Iławeckie i Frombork. Wszystkie miejscowości mają obecnie status obszaru ochrony uzdrowskiej.

Trzy dotychczasowe nasze inteligentne specjalizacje, a więc żywność, meblarstwo i ekonomia wody, jak twierdzą samorządowcy, sprawdziły się bardzo dobrze, absorbując duże środki unijne.

I na takie dofinansowanie z pewnością będą mogły liczyć także projekty z obszaru nowej specjalizacji, które zracji, że wpisują się zakres inteligentnych specjalizacji regionu, będą mogły liczyć na pewne preferencje.

— Bo to są dziedziny naszej gospodarki, które dają największe szanse na rozwój regionu, wzrost PKB, poprawę warunków życia mieszkańców — mówi Marek Karólewski, prezes Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. — Musimy szukać swojej drogi rozwoju, poszukiwać nowych gałęzi gospodarki, które mogłyby wpłynąć znacząco na wzrost gospodarczy Warmii i Mazur. To jest pożądane, bo wszystko się zmienia. Powstają nowe zawody, mamy do czynienia z informatyzacją, cyfryzacją i automatyzacją w gospodarce, z przemysłem 4.0. W regionie mamy już bardzo innowacyjne firmy, choć są też takie, które nie inwestują w innowacje, w rozwój.

Jednak czy dziś — kiedy mamy tak niepewną sytuację geopolityczną, która mocno wpływa na gospodarkę, na wzrost cen energii, paliw i jest tyle zmiennych — planowanie przyszłości ma sens? Za chwilę te plany mogą runąć jak domek z kart.

— Oczywiście, że ma sens. Konkurencyjność polega na tym, żeby przewidywać szybciej, lepiej niż inni, bo jak będziemy siedzieli i czekali, co będzie, to firmy zaraz zaczynają padać. Każdy musi się zastanowić, jak być w danym momencie konkurencyjnym wobec innych. I to dotyczy firm, regionów, państw. Musimy być lepsi — podkreśla prezes Karólewski.

Tylko jak to zrobić? Być może dowiemy się niedługo, bo przed nami już VI Kongres Przyszłości i zapewne tam będą próby odpowiedzi na to pytanie.

KASZPIROWSKI – RĘCE, KTÓRE (KA)LECZĄ?

JAKO GWIAZDA MEDIALNA OBJAWIŁ SIĘ W CHAOTYCZNYM CZASIE PRZEMIAN I – PODOBNIE JAK GWIAZDY – BYŁ SWOISTYM NAWIGATOREM, KTÓREMU ZAUFALO (POST)SOWIECKIE SPOŁECZEŃSTWO, CHWILOWO ZAGUBIONE W CIEMNEJ NOCY PRZEMIAN POLITYCZNYCH. ANATOLIJ KASZPIROWSKI – LEGENDARNY UZDROWICIEL ZE SZKLANEGO EKRANU – „ŚWIECI” DO DZIŚ. MOŻE JUŻ NIE TAK JASNYM BLASKIEM, GDY DWIE DEKADY TEMU MILIONY LUDZI INKANTOWAŁY JEGO ZAKŁĘCIE „ADIN... DWA... TRI...”, ALE JEGO GWIAZDA TLI SIĘ NADAL.

klamy pewnego operatora telekomunikacyjnego. Nie rozumieją jego fenomenu. Apomyśleć, że jeszcze chwilę wcześniej hipnotyzera Kaszpirowskiego słuchały – wręcz wyznawały – miliony ludzi.

Syn Ukraińca Michaiła i – ciekawostka – Polki Jadwigi Nikolajewnej Chmielnickiej urodził się 11 sierpnia 1939 roku w Stawnicy, wówczas – Ukraińskiej SRR. Jako absolwent Instytutu Medycznego w Winnicy przez 25 lat pracował w tamtejszym szpitalu psychiatrycznym; w latach 1988-1993 pełnił funkcję kierownika w kijowskim Centrum Psychoterapii. W 1987 roku był psychoterapeutą kadry ZSRR w podnoszeniu ciężarów, gdzie pasował idealnie, bo jako młody człowiek sam dźwigał żelastwo oraz trenował boks, stąd może poszczycić się tytułem Mistrza Sportu ZSRR. Jednak z perspektywy czasu niemal 30-letnia praca zawodowa Kaszpirowskiego to tak naprawdę mglisty epizod w jego późniejszej wielkiej karierze. Karierze uzdrowiciela. Albo szarlatana.

Ręce które (ka)lecza

W 1988 roku Kaszpirowski prowadził w ukraińskiej telewizji cykl programów mający na celu wyleczenie dzieci z moczenia nocnego. Dużym przełomem medialnym w jego rozpoznawalności był udział w telekonferencjach Moskwa – Kijów i Kijów – Tbilisi, w trakcie których był odpowiedzial-



Anatolij Kaszpirowski; hipnotyzera-uzdrowiciela, którego na przełomie lat 80/90. ubiegłego wieku słuchały i oglądały miliony ludzi

ny za znieczulenie pacjentów. Dość wspomnieć, że np. jedna z operowanych kobiet nie mogła być znieczulona konwencjonalnie (była uczulona) i zrobił to Kaszpirowski, wprowadzając ją w trans. Inna pani też nie czuła bólu w trakcie zabiegu i nawet śpiewała „Podmoskowskoje Wieczera”. W 1989 roku na uzdrowiciela zwróciła uwagę telewizja, czego efektem było 6 sensów masowej hipnozy przeprowadzonych przez niego na szklanym ekranie. Społeczeństwo pokochało Kaszpirowskiego. I była to miłość od pierwszego spojrzenia, a do tego lecznicza.

Uczestnicy seansów uważali, że Kaszpirowski leczy. Z raka, alkoholizmu, łysienia, impotencji, a nawet AIDS. Chromi zaczęli biegać, szaleńcy cudownie zdrowieli, a śmiertelnie chorzy wracali do życia – Kaszpirowski pomagał. Tak przynajmniej twierdziły masy ludzi. Innego zdania byli eksperci, którzy alarmowali o szkodliwości jego „szatańskich” praktyk.

Kaszpirowski był bardzo popularny również w naszym kraju. „Powoli, powoli. Umysł wypoczęty, świeży” – wypowiadały przed telewizorami miliony „pacjentów” uzdrowiciela. Najlepszym potwierdzeniem „uroku” Kaszpirowskiego jest to, że w 1990 roku otrzymał Wiktora w kategorii osobowość telewizyjna roku. Masowo oglądano go również w Niemczech, Izraelu i Czechach.

Krytykami praktyk charyzmatycznego hipnotyzera byli nie tylko poważni uczeni, ale również Cerkiew. Ta

bardzo wolno wygrzebywała się spod ruin pogruchotanego ZSRR i po części właśnie brak aktywności Kościoła otworzył społeczeństwo na inne akcenty natury duchowej (człowiek zawsze potrzebuje „w coś” wierzyć, zwłaszcza w trudnych czasach), właśnie wszelkiej maści uzdrowicieli, wróżbitów, znachorów oraz zaklinaczy. Przed hipnotyzere ostrzegali nawet władze państwowe. Przez długi czas z marnym skutkiem. Na początku lat 90. wrankingach popularności bił nawet Borys Jelcyn. W czym zatem tkwił fenomen Kaszpirowskiego?

Zawsze się trochę... w coś wierzy

Jak zauważył swego czasu nasz rodak Karol Bunsch: „najłatwiej nowe obyczaje przyjmują ci, którzy nie mają żadnych”. A jakie „obyczaje” miał homosovieticus rodem ze schyłkowego ZSRR? Gdy wraz z końcem lat 80. XX wieku rozpadł się komunistyczny moloch, karmieni przez lata kultem Lenina i Stalina ludzie stanęli przed swoistą pustką ideologiczną. W co wierzyć? Cerkiew nadal nie może się otrząsnąć. Komu ufać? Stare władze skompromitowane, nowe w trakcie tego procesu. I tutaj pojawia się właśnie Kaszpirowski, któremu ludzie zaufali bezgranicznie. On sam na fali popularności próbował sił w polityce, ale tutaj pacjent nie chciał pomocy uzdrowiciela, zresztą ten szybko się do niej zraził.

Polityka nieuleczalna?

W 1993 roku wybrano go do Dumy Państwowej z ramienia skrajnie nacjonalistycznej partii Władimira Żyrinowskiego (aby kandydować przyjął rosyjskie obywatelstwo). Po kilku latach obaj panowie weszli w konflikt, w którego efekcie obrażony Kaszpirowski wyjechał do USA, gdzie założył się prywatną praktyką – leczeniem rosyjskich emigrantów z otępienia i cukrzycy. Ale jeszcze jako aktywny polityk brał udział w negocjacjach między rosyjskimi siłami federalnymi a terrorystami Szamila Basajewa (Budnionnowsk; 1995) Podobno bezskutecznie próbował zahipnotyzować przywódcę czeczeńskich re-

beliantów. Inni twierdzą, że wprost przeciwnie i to jemu zawdzięcza się uwolnienie zakładników, ale jego rolę umniejszono. Po epizodzie emigracyjnym i powrocie do Rosji Kaszpirowski zajęty był toczeniem batalii sądowych. W 2006 roku o praktykowanie nielegalnego leczenia oskarżała go grupa prawosławnych obywateli. Uzdrowiciel został uznany winnym. On z kolei początkowo wygrał proces wytoczony państwowej TV i głównemu psychiatrze rosyjskiego MON-u za stwierdzenie, że wyrządził krzywdę wielu osobom. Kaszpirowski wygrał proces, ale po odwołaniu ministra kolejne sądy uchylały rozstrzygnięcia Kaszpirowskiego.

Zmierzc gwiazdy

Uzdrowiciel wrócił na moment do telewizji w 2006 roku, ale już w nieco innej roli. Na kanale NTV poprowadził serię „Seans z Kaszpirowskim”, w której poruszał temat zjawisk paranormalnych i demaskował fałszywych magików i uzdrowicieli. Odbił także dużą trasę promocyjną po Rosji i w jej ramach prowadził seanse; sprzedawał płyty i sole lecznicze. Gdy odbudowana już Cerkiew atakowała uzdrowiciela-hipnotyzera, ten o pomoc prosił ówczesnego szefa kraju Dmitrija Miedwiediewa. Ponownie przypomniał o sobie w trakcie pandemii koronawirusa, gdy rozpoczął masowe seanse internetowe, które na chwilę pozwoliły mu zyskać nowe grono wiernych pacjentów.

Co nie zmienia faktu, że Kaszpirowski był już od dawna spadającą gwiazdą. I to w śmieszny sposób. W 2014 roku w trakcie tournée po Rosji twierdził, że umie zmienić kolor oczu pacjentów, a w 2018 roku pozwał państwową telewizję za kłótnię z kotem pokazany w wieczornym programie. Zaczęto z niego kpić. Ale tak naprawdę dla nieprzekonanych w jego umiejętności Kaszpirowski był szarlatanem od początku. Na pewno tak odbierała go większość delegatów w siedzibie ONZ, gdzie już w 1991 roku proponował stosowanie swoich metod w leczeniu choroby poprosmiennej oraz AIDS.

Uzdrowiciel czy szarlatan?

Lekarze i psychiatrzy twierdzili, że Kaszpirowski szkodzi. Ludzie którzy uwierzyli w jego moc, zaprzestawali konwencjonalnego leczenia, czym według doktorów narażali się na pogłębienie dolegliwości. Nadal są jednak osoby, które uważają, że hipnotyzera im pomógł. Co istotne, Kaszpirowski utrzymywał, że nie uzdrawiał sam z siebie, a raczej przekazywał energię ciałom i umysłom chorych, aby te aktywizowały się do walki o zdrowie. Czy rzeczywiście było/jest to możliwe? Ciężko zweryfikować te informacje, zwłaszcza z perspektywy artykułu, w którym chodziło o przedstawienie fenomenu uzdrawiającego hipnotyzera, a nie analizowanie jego niekonwencjonalnych metod. Kaszpirowski hipnotyzował swoim fenomenem miliony ludzi. Czy był to pożyteczny, czy też szkodliwy fenomen, muszą już Państwo rozpatrzyć we własnych głowach. Zaczynamy? Raz... dwa... trzy...

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI

m.chroscielewski@gazetaolsztynska.pl

Ten tekst jest kolejnym

z cyklu: „O nich się mówi”. Wcześniej ukazały się: **Atła Pugaczowa:** Primadonna w totalitarnym świecie; **Recep Erdogan:** Lew wyciąga łapy wedle długości kotdry; **Giorgia Meloni:** Jestem Giorgia, jestem kobietą, jestem matką, jestem chrześcijanką!; **Witalij Kliczko:** Doktor Żelazna Pięść; **Ulf Kristersson:** Szwecja schładza multi-kulti; **Liz Truss:** Czy dorówna ikonie?; **Aleksander Dugin:** Fanaty, który zawładnął Putinem; **Warren Buffett:** Długowieczny fan coca-coli; **Jeff Bezos:** Miliarder od książek; **Sanny Marin:** Kamień miłowy czy kamień u szyi?; **Michaił Gorbaczow:** Miły uśmiech i zęby ze stali; **Donald Trump:** Biznesmen w Białym Domu; **Dmitrij Muratow:** Sprawiedliwy w Sodomie; **Boris Johnson:** Śmieszny, błyskotliwy i skuteczny; **Olaf Scholz:** Naiwny jak Niemiec?; **Franciszek:** Papież Franciszek; **Emmanuel Macron:** Na szczyt i powrotem?; **Kamala Harris:** Niszczycielska szklana sufit; **Elon Musk:** Wszystko jest możliwe?; **Joe Biden:** Nadzieja wolnego świata; **Bill Gates:** Zbawca ludzkości?

REKLAMA

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO

byki, jałowki (100-350 kg)
oraz bydło rzeźne



- Konkurencyjne ceny
- Płatność od ręki
- Odbiór bezpośrednio z gospodarstwa
- Własny transport

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Tel. kontaktowy **504894800**

STĘPNIAK S.C.

Małe Radowiska 9a, 87-200 Wąbrzeźno

714220tr-a-M

MATKO I OJCZE – NIE PŁACZCIE NADE MNĄ!

PRZEDWOJENNYM MOTTEM „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ” BYŁA FRAZA: „OJCÓW MOWY, OJCÓW WIARY BRONÍMY ZGODNIE: MŁODY, STARY!”. ODZWIERCIEDLENIEM TEGOŻ DUCHA JEST HISTORIA RODZINY ŻURAWSKICH, O KTÓRYCH OPOWIADA – NAGRODZONY NA XIV MIĘDZYNARODOWYM FESTIWALU NIEPOKORNI NIEZŁOMNI WYKLĘCI – FILM „ŻURAWSKY Z KAJN”.

Ten festiwal buduje ludzi wolnych, dumnych, zakochanych w niepodległości ojczyzny – powiedział Jan Kasprzyk, szef Urzędu ds. Kombatanów i Osób Represjonowanych, podczas odbywającego się w Gdyni XIV Międzynarodowego Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci. W ciągu czterech dni Festiwalu zaprezentowano blisko 100 filmów traktujących o polskiej drodze do wolności. Wśród nich znalazł się wyróżniony obraz pt. „Żurawscy z Kajn”, wyreżyserowany przez Adama Błaszczyka i Wandę Laddy. Film swoją oficjalną premierę będzie miał 13 grudnia br. w sali Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie.

Autorzy tego przejmującego dokumentu opowiadają tragiczne losy polskich Warmiaków, rodziny Żurawskich zamieszkującej podolsztyńskie Kajny (gmina Jonkowo). Ich polska działalność kosztowała życie pięciu członków z ich rodu, którzy stali się ofiarami obu dwudziestowiecznych totalitaryzmów – komunizmu i nazizmu.

— Historia Żurawskich pokazuje rodzinę warmińską w czasach plebis-

cytowych, w czasach II wojny światowej. Ukrytą bohaterką jest jednak matka, kobieta, która wychowując olbrzymią grupę dzieci, musiała godzić się z cierpieniem, torturami i śmiercią – mówi współreżyser filmu Wanda Laddy.

Film traktuje o wszystkich przymiotach polskiego ducha w wyjątkowo nieludzkich czasach, gdy manifestowanie przynależności do mowy ojców mogło oznaczać śmierć. Mamy więc poświęcenie, jak również godne szacunku przywiązanie do wyznawanej wiary i języka przodków. Poza tym rodzinny dramat Żurawskich jak w soczewce odbija potwornie doświadczonych przez los Warmiaków i Mazurów.

Twórcy filmu, opowiadając chwytającą za gardło historię, przenoszą nas do świata, którego wprawdzie już nie ma, ale dzięki X Muzie ponownie możemy go poczuć.

Szczególnie dramatyczna jest historia Alfonsa Żurawskiego, ściętego 6 października 1942 roku w Branderburgu. Pięć lat wcześniej 23-letni wówczas Alfons wstąpił do Związku Polaków w Niemczech. Niemcy aresztowali go po wybuchu wojny pod kuriozalnym zarzutem zdrady państwa niemieckiego.

W dniu egzekucji Alfons Żurawski napisał do swoich najbliższych list pożegnalny, będący niebywałym świadectwem głębokiej wiary i zachowania godności w chwili najcięższej próby.

Ostatnie słowa

Dramat Alfonsa Żurawskiego polegał na tym, że będąc Polakiem żyjącym w państwie niemieckim, musiał służyć w Wehrmachcie. Mimo zakazów i świadomości ewentualnych konsekwencji nie odmówił pomocy głodnym jeńcom wojennym. Wspierał ich także duchowo.

— Moi kochani rodzice i rodzeństwo! Dziś otrzymacie mój ostatni list. Wierzcie mi, moi najukochańsi, rzadko byłem w moim dotychczasowym



Rodzina Żurawskich przed domem

życiu tak spokojny, jak teraz. Ksiądz udzielił sakramentów świętych i jest przy mnie, więc mogę ostatnią godzinę mojego ziemskiego życia zaliczyć do najpiękniejszych. Bo przecież śmierć jest tylko przejściem do piękniejszego świata. Na ten lepszy świat cieszę się bardzo. Dlatego proszę was usilnie, moi mili – przede wszystkim Ciebie, najukochańsza Matko i najukochańszy Ojcze, proszę was – nie płaczcie nade mną! Lecz módlcie się i pracujcie z podniesioną głową, aż się wszyscy kiedyś zobaczymy w lepszym świecie. Chciejmy to wszystko przyjąć jako najlepsze zrzęczenie Nieba i poddać się woli Bożej; nie sprzeciwiajmy się, taka była wola Boża i Pan Bóg tak chciał i z pewnością dąży do swego celu, który służyć będzie tylko dobru. Jest to przecież coś pięknego w tym niespokojnym czasie, być tak dobrze przygotowanym na

śmierć. Niewielu ludziom jest to dziś dane! Za to jestem mojemu Panu Bogu bardzo wdzięczny. Teraz więc pozdrawiam was serdecznie aż do radoznego ponownego zobaczenia w wieczności: Sophie, Stephi, Ursel, Luzie, Grete, Vikta i Irm, kochanych Josefa, Bruno, Bernharda, Paula i Niko. I wy, moi kochani, najukochańsza Matko i najukochańszy Ojcze, proszę was – nie płaczcie nade mną! Szczególnie pozdrówcie moją kochaną siostrę Martę i ciocię Aleksandrę. Myślę też o wszystkich moich krewnych. Cieszę się na ponowne spotkanie z moimi kochanymi Stefanem i Władkiem. Jeszcze raz wszystkiego dobrego! Najdroższa Matko, bądź silna! Bądź dumna ze mnie! Aż do ponownego spotkania pozdrawia Was wszystkich Wasz zawsze wdzięczny Alfons – napisał tuż przed śmiercią Alfons Żurawski.



Alfons Żurawski

Zamordowano go 7 października 1942 roku. Jego ojciec przeżył go o pół roku. Stanisław Żurawski był znanym i cenionym polskim działaczem na Warmii. Do 1933 roku wraz z ks. Wacławem Osińskim reprezentował polskich Warmiaków w sejmiku powiatowym. Był członkiem Polsko-Katolickiego Towarzystwa Szkolnego na Warmię. Już po śmierci syna pobiło go dwóch gestapowców. Zmarł 17 stycznia 1943 roku. **MICHAŁ MIESZKO PODOLAK**

Kajny odwiedziłem jakiś czas temu, jadąc rowerem drogą z Gutkowa przez Mątki (nazwa nie ma nic wspólnego z mąceniem, ale pochodzi od imienia Prusa Muntena, który ją założył). W Mątkach urodził się ksiądz Jan Hanowski (1873–1968). Jako proboszcz olsztyńskiej parafii św. Jakuba wprowadził kazania w języku polskim. W styczniu 1945 roku uchronił olsztyńskie kościoły przed spalaniem i grabieżą przez Armię Czerwoną. Po wkroczeniu Rosjan do Olsztyna zdołał uzyskać „bumagę” od sowieckiego oficera: „Kościołów nie palić. Zamieszani w podpalenie będą pociągani do odpowiedzialności zgodnie z prawem wojennym. Komendant”. Ksiądz Hanowski spoczywa w Jonkowie, przy grobie rodziców. Do Kajna dojechałem śródlęsnym szutrem. Asfaltu nie ma, co może przeszkadza mieszkańcom, ale na pewno dodaje wsi uroku. Od Jonkowa dzieli je raptem 5 kilometrów, ale

to dwa różne światy. Jonkowo to prawie przedmieście Olsztyna, Kajny to zagubiona nad Łyną osada.

— Ta maleńka, bo licząca zaledwie dziewięć zabudowań gospodarskich wioseczka leży w strefie chronionego krajobrazu. Rozległe widoki na bezkresne pola i łąki, ściany ciemnych lasów i płynąca malowniczo królowa warmińskich rzek, Łyna, potwierdzają przekonującą piękno naszej Warmii — piszą Izabela Lewandowska i Edward Cyfus w książce „Magiczne wsie południowej Warmii”.

We wsi były silne polskie wpływy. Z Kajna pochodził Jan Moritz (Moryc), członek pierwszej rady nadzorczej polskiego Banku Ludowego założonego w 1911 roku. Moritzowie byli spokrewnieni z księdzem Walentym Barczewskim (1856–1928), wybitnym polskim działaczem i wieloletnim proboszczem w Brasławdzie. Mieszkająca w Kajnach jego kuzynka była świadkiem jego śmierci.

— Ona to wyczytała z twarzy księdza, że jego dni są policzone. Wzięta go pod ramiona i potrząsnęła nim porządnie. Ksiądz się przebudził. Pytała, czy to nie czas zaopatrzyć się na drogę. Na to Barczewski odpowiedział: „Komu w drogę, temu czas” — wspominał jeden z warmińskich działaczy. Potem ksiądz przyjął sakramenty, zasnął i już się więcej nie obudził.

Teraz warmińskie tradycje podtrzymuje pochodzący z Kajna Łukasz Ruch, który dba o to, by warmińska gwara nie zaginęła.

Co prawda prąd dotarł do Kajna dopiero w 1965 roku, ale wieś może poszczycić się własnym wodociągiem, który powstał jeszcze w 1897 roku. Składa się na niego specjalny taran wodny (hydrotechniczne urządzenie napędzane siłą wody) i niewielka wieża ciśnienia. Urządzenie to wymyślił Joseph Michel Montgolfier (1740–1810), jeden z dwóch braci, którzy wynaleźli w 1782 roku balon na ogrzane powietrze. Za pośrednictwem pompy woda jest tłoczona rurą pod ciśnieniem własnego ciężaru do wieży ciśnienia. Tam znajduje się zbiornik, z którego woda jest doprowadzana do gospodarstw domowych. Wszystko bez użycia prądu...

IGOR HRYWNA

Z KONGRESU WPROST PO ZDROWE ŻYCIE!

TO BYŁ JEDEN Z POMYSŁÓW, BY ZROBIĆ COŚ DLA DOBRA MIESZKAŃCÓW WARMII I MAZUR, COŚ KONKRETNEGO Z MYŚLĄ O ZDROWIU. A PRZY OKAZJI ZADBAĆ O GOSPODARKĘ NASZEGO REGIONU. ZACZĘŁO SIĘ NA IV KONGRESIE PRZYSZŁOŚCI. DZIŚ „ZDROWE ŻYCIE” TO OSOBNY PANEL KOLEJNEGO KONGRESU, TEMAT WART OSOBNYCH KONFERENCJI I DEBAT, ALE TEŻ POMYSŁ NA NOWĄ INTELIGENTNĄ SPECJALIZACJĘ NASZEGO WOJEWÓDZTWA!



MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Nie ma co mówić, mało jest w Polsce i — nie wahajmy się, by powiedzieć to wprost — także w Europie tak pięknych, czystych, a miejscami wręcz dziewiczych regionów, jak nasz! Warmia i Mazury nie bez kozery rymują się z „blisko natury” — bo rzeczywiście naturę mamy na wyciągnięcie ręki. Ale ponieważ do dobrego człowieka przyzwyczajają się bardzo szybko, my, mieszkańcy Warmii i Mazur, bardzo często tych walorów nie dostrzegamy. Ot, mamy je na wyciągnięcie ręki i już. A jednak mieszkańiec takiego Śląska czy okolic Krakowa doceni czystość i świeżość naszego powietrza zaraz po lądowaniu w Szymanach lub już na stacji Olsztyn Główny.

— W Lidzbarku Warmińskim całą infrastrukturę wokół uzdrowiska budujemy na bazie czterech kierunków rozwoju miasta. Jednym z nich jest turystyka, a zatem projekt „Zdrowe życie” doskonale

wpisuje się w nasze plany rozwoju — potwierdzał 2 lata temu Jacek Wiśniowski, burmistrz Lidzbarka Warmińskiego. — Nowe inwestycje i wyposażenie naszych obiektów uzdrowiskowych bardzo nam w tym pomoże. Mieszkańcy, ale też sportowcy i turyści zyskają i dodatkowe miejsca do diagnostyki i leczenia różnych schorzeń — bazę do dbania o zdrowie.

Nie inaczej mniej więcej w tym samym czasie pomyśleli w Górowie Iławckim. — Mamy już sporo infrastruktury, wiele planowanych inwestycji jest już na wstępnym etapie realizacji, a przynajmniej zabezpieczone finansowanie, więc z projektem „Zdrowe życie” wiążemy naprawdę spore nadzieje — mówiła w czasie IV Kongresu Bożena Olszewska-Świtaj, wójt gminy Górowo Iławckie.

Czy jednak nie strach, że ta natura i zieloność, wraz ze zwiększonym napływem turystów i kuracjuszy, uciurpi i po prostu w krótkim czasie przestanie być zielona?

— Raczej nie — odpowiada pani wójt. — Sam fakt, że dana miejscowość lub gmina wpisana jest na listę uzdrowisk, skutkuje paroma ograniczeniami, których nie wolno łamać. Chodzi przykładowo o określoną liczbę samochodów, jaka tam ma prawo wjechać, i o liczbę parkingów. Jest to obszar chroniony prawnie, ale i my sami zrobimy wszystko, by jak najdłużej zachować jego świeżość i naturalność, ale też specyfikę. A potem prześlemy go w nienaruszonym stanie kolejnym pokoleniom.

Perspektywy rozwoju

— Sektor produkcji medycznej i farmaceutycznej, usług medycznych i okołomedycznych (np. senioralnych czy terapeutycznych) — to jedna z najszybciej rozwijających się gałęzi globalnej gospodarki — mówił podczas V Kongresu Marek Karólewski, prezes Zarządu Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie. — Warmia i Mazury mają



Konferencja „Zdrowe życie” w Lidzbarku Warmińskim

wszelkie atuty, żeby z tego trendu skorzystać. Jest duża szansa, aby oprócz żelazki przyjeżdżali do nas także pacjenci i kuracjusze. Warunki są naprawdę sprzyjające.

— Po pierwsze, oprócz unikalnych warunków środowiskowych mamy także — o czym wciąż nie wszyscy wiedzą — potencjał czynników leczniczych: unikalny klimat, złoża borowin i termalnych wód solankowych. Unikalność nieskażonej przyrody jest naszym dużym atutem w rozwoju uzdrowisk — wyliczał prezes Karólewski. — Po drugie, Warmia i Mazury to ceniona marka turystyczna, która jest kojarzona głównie ze względu na jeziora i czyste środowisko. Dzięki promocji Mazury Cud Natury nasza rozpoznawalność wzrosła. Jak podaje raport PWC „Trendy w polskiej ochronie zdrowia 2017”, atrakcyjność turystyczna to czynnik wspierający usługi sektora medycznego.

Po trzecie, trendy demograficzne, które wskazują na starzejące się społeczeństwo, a — co za tym idzie — zwiększony popyt między innymi na usługi lecznicze we wszystkich zakresach medycyny.

— Inteligentna specjalizacja, jaką mogłoby zostać „Zdrowe życie”, to nie tylko usługi lecznicze czy opiekuńcze, ale też nowe technologie medyczne, usługi telekomunikacyjne związane z medycyną, producenci i dystrybutorzy sprzętu medycznego czy podnoszącego jakość życia po zabiegach medycznych. Naprawdę mamy tu duży potencjał i powinniśmy się w tym kierunku rozwijać. W Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. stale nad tym pracujemy — niezmiennie deklaruje prezes Karólewski.

Biznes

Nie oszukujemy się — bez biznesu taki projekt jak „Zdrowe życie” nie ma

szans. Dlatego od samego początku tak ważna była nasza współpraca i wsparcie firm z branży medycznej. Nawet tych najmniej oczywistych...

— Philips? Telewizor na mojej komodzie stoi z takim właśnie logo. Skąd tu raptem turystyka medyczna i w ogóle medycyna? — pytam przedstawiciela tej właśnie firmy.

— Bardzo dobre pytanie — mówił Tomasz Pilewicz, menadżer ds. marketingu biznesu w Philips Health Systems Polska. — Philips to przedsiębiorstwo, które bezustannie ewoluuje. W branżę zdrowotną inwestujemy już od 2010 r. Bo jest potrzebna i bardziej uzasadniona, nawet z punktu widzenia czysto biznesowego. Coraz więcej technologii rozwijanych w Philipsie dotyczy obszaru kardiologii, onkologii, pulmonologii, opieki nad matką i dzieckiem. Mamy choćby diagnostykę precyzyjną — produkujemy urządzenia do rezonan-

su magnetycznego, tomografii komputerowej, zdjęć rentgenowskich i angiografii do procedur sercowo-naczyniowych. Z kolei w obszarze informatyki klinicznej zajmujemy się też badaniem, zbieraniem i przetwarzaniem sygnałów życiowych pacjenta na odległość oraz elektroniczną dokumentacją medyczną. Co do samej turystyki medycznej i projektu, to z jednej strony nasza firma postrzegana jest jako inwestor, partner technologiczny i badawczo-rozwojowy, ale z drugiej — posiadamy technologie docelowo potrzebne właśnie turystom medycznym. Zatem dopasowanie tych dwóch konkretnie walorów sprawia, że zaangażowaliśmy się w projekt „Zdrowe życie”.

„Gazeta Olsztyńska” na zdrowie

Skąd udział Grupy WM, wydawcy „Gazety Olsztyńskiej”, „Dziennika Elbląskiego” oraz tygodników miejskich i wielu innych czasopism o naszym regionie w takim projekcie, jak „Zdrowe życie”?

Bo to my jesteśmy organizatorem już VI Kongresu Przyszłości. W tym roku temat jednego z paneli brzmi: Nowoczesna medycyna. Technologie w medycynie. Czyli znów — będziemy rozmawiać o przyszłości naszego regionu także w kontekście zdrowia i prozdrowotnych technologii, które mają wspierać nas i tzw. turystów medycznych. To dla nas ważny i dobry kierunek rozwoju. Choć ten projekt to przede wszystkim szansa dla naszych mieszkańców. Działamy dla ich zdrowia — to przecież nasi bliźni lub dalsi krewni, znajomi, sąsiedzi, współpracownicy, a nawet i my sami. Wspieramy ochronę środowiska, ale i dbamy, by jak najdłużej ono zostało zielone. Staramy się pozyskiwać dla regionu nowych inwestorów, bo to oznacza pracę dla mieszkańców i zasobność ich portfeli. No i chcemy wydłużyć sezon turystyczny. Bo w Grupie WM uważamy, że to projekt, który przyniesie korzyść absolutnie wszystkim...!



Zarząd Województwa zdecydował, że kolejną inteligentną specjalizacją regionu będzie „zdrowe życie”

KOLEKCJONER DOBRYCH WSPOMNIENI



Płyta Oddziału Zamkniętego z siedmioma podpisami



Autograf Larry'ego Kinga Mariusz Stępka otrzymał listownie



Piłka z autografami siatkarzy

**ŁOWCA
AUTOGRAFÓW
I KOLEKCJONER
PAMIĄTEK
– MARIUSZ
STĘPKA Z IŁAWY
UWAŻA, ŻE
NAJCENNIJSZE
W JEGO
KOLEKCJI SĄ
PO PROSTU...
WSPOMNIENIA.**



**EDYTA KOCYLA-
PAWŁOWSKA**
e.kocyla@
gazetaolsztynska.pl

— Często pan wyjeżdża w poszukiwaniu „ślaw”?

— Wszystkie do Iławy nie przyjeżdżają (śmiech). Ale muszę zaznaczyć, że sporo przyjeżdża i wiele autografów zdobyłem na miejscu, w Iławie. Skoro trwa przebudowa Uranii, zespół AZS gra u nas. Przez cały poprzedni sezon chodziłem na mecze i mam podpisy na piłce wszystkich reprezentantów Polski, mistrzów olimpijskich. Piłki śmiało można dotykać, pisak był specjalny. Zresztą staram się być przygotowany i mieć ze sobą zawsze coś, na czym artysta może się podpisać: płytę, książkę, wostateczności nawet koncertową setlistę. Kartkę? Niekoniecznie. Z szacunku do artystów, których przecież proszę, by mi oddali kawałek siebie.

Choć zdarza się, że nie jestem przygotowany. Kiedyś jednak byłem w iławskim empiku i niespodziewanie spotkałem Katarzynę Grocholę z córką, Dorotą Szelańską. Jak tu teraz wykorzystać ten moment?

Biegnę do półki, znajduję książkę, zabieram! Panią za ladą proszę o jakikolwiek pisak, a ona do mnie: „Ale pan zapłaci?”

— Od Witolda Pászta, wokalisty grupy Vox, dostał pan podpis krótko przed jego śmiercią.

— Rzeczywiście, i wiele mam takich autografów od artystów już nieżyjących. Zdążyłem... Mam wiele autografów artystów, których już nie ma. Moje hobby już trwa kilka dobrych lat, sam też nie jestem najmłodszy (śmiech).

Kilka razy spotkałem się też ze Zbigniewem Wodeckim. Zazwyczaj pisał dedykacje. Tu mam czarną płytę z jego podpisem, bez dedykacji (może na małym singlu miejsca było za mało?), złożonym w Siemianach. O, tam, na festiwalu, też wiele gwiazd spotkałem.

— Bywa, że umawia się pan na spotkanie? Czy raczej spontanicznie podchodzi pan do artysty?

— Staram się do artystów docierać w różny sposób, w różnych miejscach. Mam w głowie wiele anegdot, wiele wspomnień bardzo przyjemnych chwil... Niczego nie robię na siłę, to ma być przyjemność. Z reguły robię to przy okazji wydarzeń, głównie koncertów. Łączę przyjemne z pożytecznym, bo bardzo lubię muzykę, zwłaszcza na żywo. Często jeżdżę na koncerty, a moja pasja zaczęła się właśnie od muzyki. Dopiero potem dołączyło zbieranie autografów. Faktycznie, zdarza się, że sam aranżuję spotkanie. Niezwykle miłe wspominać spotkanie z Jarosławem Szlagowskim, byłym perkusistą Oddziału Zamkniętego i Lady Pank, który zgodził się na moje zaproszenie. Spotkaliśmy się w warszawskiej restauracji,

wypiliśmy kawę, porozmawialiśmy. Zbieram też autografy nie osobiście, a za pośrednictwem poczty. Jeśli zdobędę pewny adres, wysyłam list z prośbą, to zazwyczaj otrzymuję podpisane zdjęcie gwiazdy. Często sam robię zdjęcia gwiazdom, które podsuwam do podpisania przy następnej okazji. Czasem zapraszają mnie, czy też nas, niektórych fanów, za kulisy, na backstage. Trafiamy czasem wódek imprezy, a czasami spotykamy się z artystą pijącym herbatę. Zresztą teraz też łatwiej z innymi fanami utrzymywać kontakt, jest przecież internet. W ten sposób też wymieniamy informacje: kogo gdzie będzie można zastać, kto chętnie spotyka się z fanami itd.

— Czy rodzina akceptuje pana zainteresowania?

— Żona i córka żyją troszeczkę moją pasją... Rozumieją to i akceptują, że często mnie nie ma w domu. Mam tego wszystkiego sporo w domu i czasem jest problem z pomieszczeniem

się. Sporo tych perełek jest i niczego nie chciałbym się pozbywać. Zresztą dla każdego co innego jest „perelką”. Ale zdarza się, że biorę autograf od kogoś, kogo muzyki sam nie słucham. Tak było z Zenkiem Martyniukiem. Wszystkie jego autografy przekazałem na Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy i poszły w licytacjach za grube pieniądze. Natomiast dla siebie bym nie wziął. Nie wszystko mnie interesuje, na przykład świat polityki. Aczkolwiek kilka zdobyczy mam: na przykład prezydenta Lecha Wałęsę.

— Czy zdarzyło się, że ktoś panu odmówił autografu?

— Artyści to zazwyczaj bardzo mili ludzie i zdają sobie sprawę, że to część ich pracy. Zazwyczaj więc nie ma problemu. Natomiast miałem taką sytuację, której nie mogę odżalować. Nie wiem, czy jeszcze kiedykolwiek będę miał okazję spotkać ponownie Herbego Hancocka. Niestety, autografu nie uzyskałem,

choć już trzymałem przed nim jego płytę. Stwierdził, że za dużo ludzi. Jestem wyrozumiały, po koncercie przecież na pewno się jest zmęczonym. Do tego czasem menadżer powie, że już koniec. Taka praca. Doceniam to, że możemy w ogóle tych muzyków oglądać na scenie, a do tego czasem jeszcze wyjdą do fanów. Bardzo to doceniam.

— Szkoda tylko, że niewiele osób może obejrzeć pana niesamowitą kolekcję.

— Podejrzewam, że takich kolekcji w naszych domach znalazłoby się sporo. Może niekoniecznie autografy, bo co człowiek to inna historia, inne zainteresowania. Ja swojej kolekcji nie

ukrywam. Jeśli ktoś chce ją zobaczyć, to zapraszam. Autograf to taki smaczek dla mnie, kiedy podniosę pokrywę gramofonu i położę płytę. Jej okładkę odkładam na sztalugę malarzką i kontempluję. Według mnie autografy to taka ozdoba moich płyt.

W naszym cyklu chcemy pokazywać prawdziwych pasjonatów w różnych dziedzinach. Na naszych łamach gościliśmy już Andrzeja Rębowskiego, który sportową pasją zaraził całą rodzinę, Łukasza Hliwę — pasjonata lotnictwa militarnego II wojny światowej, artystę grafika Adama Kuryłowicza i Piotra Oklińskiego — instruktora sztuk walki.

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem i żalem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ś.p. Daniela Szejdy

elckiego artysty, muzyka-multiinstrumentalisty,
animatora kultury.
Opiekuna Chóru Seniora „Pojezierze”,
do 2014 roku kierownika muzycznego
Mazurskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Elk”,
założyciela i opiekuna grupy GospElk
w Elckim Centrum Kultury.

Wdzięczni za wieloletnią działalność
na rzecz naszego miasta,

Rodzinie, bliskim, przyjaciółom
składamy wyrazy szczerego współczucia.

Włodzimierz Szelażek
Przewodniczący Rady Miasta

Tomasz Andrukiewicz
Prezydent Miasta Elku

KONDOLENCJE

Pani

**Magdalenie
Kowalewskiej**

dyrygentce Chóru parafialnego Magnificat
oraz Dziecięco-Młodzieżowego Chóru Our Music

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia
w trudnych dniach po stracie

Mamy

składa
Piotr Grzymowicz
Prezydent Olsztyna

Bezpieczniejsze podróże koleją dzięki miliardowym inwestycjom

Efektywne wykorzystywanie przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. miliardów złotych z projektów unijnych i budżetowych zwiększa poziom bezpieczeństwa na polskiej kolei. Wzrasta liczba bezkolizyjnych skrzyżowań na styku torów i dróg. Nowoczesne urządzenia wspierają pracowników w prowadzeniu ruchu pociągów i zabezpieczają przejazdy. Montowany jest europejski system zarządzania ruchem ERTMS/GSM-R. Kolej umacnia pozycję jako najbezpieczniejszy i najbardziej ekologiczny środek transportu.

Poziom bezpieczeństwa na sieci kolejowej zwiększyły zrealizowane i realizowane projekty z Krajowego Programu Kolejowego ze środków unijnych: Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, instrumentu CEF „Łącząc Europę”, Regionalnych Programów Operacyjnych oraz projekty ze środków budżetowych.

Nad lub pod torami

W ostatnich latach znacznie zwiększyła się liczba bezkolizyjnych skrzyżowań. Takie obiekty powstają na liniach, po których pociągi już jeżdżą powyżej 160 km/h, jak np. na Centralnej Magistrali Kolejowej lub planowane są podróże z dużą prędkością. Wiaduktami drogowymi lub kolejowymi PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zastępują także przejazdy kolejowo-drogowe na modernizowanych liniach oraz w miejscach, w których radykalnie wzrósł ruch kolejowy i drogowy lub tam, gdzie są istotne potrzeby społeczne. Budowę bezkolizyjnych skrzyżowań zapewniają ogólnopolskie projekty uwzględniające inicjatywy samorządów zainteresowanych zwiększeniem bezpieczeństwa i usprawnieniem komunikacji drogowej.



Ireneusz Merchel

prezes Zarządu
PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.

Każdy projekt realizowany przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. uwzględnia bezpieczeństwo podróży i przewozów. Bezpieczeństwo jest uwzględniane na etapie projektowania i realizacji inwestycji. Wykorzystane w ostatnich latach miliardy złotych z Krajowego Programu Kolejowego usprawniły zarządzanie ruchem kolejowym i zapewniły wsparcie pracownikom nadzorującym kolejowe przewozy. Konsekwentnie zwiększamy liczbę bezkolizyjnych skrzyżowań i włączamy do eksploatacji nowoczesne, strzegące bezpieczeństwa urządzenia.



Przejście pieszo-rowerowe na ul. Jeziornej w Olsztynie zapewnia bezpieczną komunikację.

Przebudowane obiekty, poszerzone i wyższe, uzupełnione o chodniki to większy komfort życia mieszkańców wielu miejscowości.

Monitoring i sygnalizacja

Kierowcy na setkach przejazdów kolejowo-drogowych zyskali dodatkowe zabezpieczenia i jaśniejsze oświetlenie. Sygnały świetlne i dźwiękowe oraz rogatki ułatwiają uczestnikom ruchu przekraczanie torów. Dzieci w drodze do szkoły, rowerzyści na weekendowych

Poziom bezpieczeństwa na przejazdach kolejowo-drogowych zwiększa się dzięki wykorzystaniu przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. środków unijnych i budżetowych.

W województwie warmińsko-mazurskim wzrosła liczba przejazdów z dodatkowym zabezpieczeniem. W Olsztynie, Kaliszkach, Drygalech, Stawigudzie, Sątowie, Kozłowie czy Witramowie o przejeździe pociągów ostrzegają kierowców sygnalizacja świetlna i dźwiękowa oraz opuszczone rogatki.

Ponadto budowane skrzyżowania bezkolizyjne służą mieszkańcom np. przejście pieszo-rowerowe na ul. Jeziornej w Olsztynie.



Średnio w dobie po polskich torach porusza się około 7000 pociągów pasażerskich i towarowych. Nad bezpieczeństwem i prowadzeniem ruchu kolejowego codziennie czuwa około 1700 osób.



Andrzej Bittel

sekretarz stanu
w Ministerstwie Infrastruktury

Coraz bezpieczniejsza kolej jest efektem realizacji Krajowego Programu Kolejowego. Budowane są bezkolizyjne skrzyżowania, montowane dodatkowe zabezpieczenia na przejazdach kolejowo – drogowych oraz nowoczesne systemy sterowania i łączności. Mieszkańcy zarówno dużych miast jak i mniejszych miejscowości coraz częściej wybierają kolej jako bezpieczny i ekologiczny środek transportu.

wycieczkach i kierowcy na codziennych trasach mogą liczyć na „wsparcie” kolejowych urządzeń. Dyżurni ruchu dzięki monitoringowi zyskali pomoc w podejmowaniu decyzji związanych z bezpieczeństwem na przejazdach, a maszyniści w wielu miejscach korzystają z sygnalizacji przytorowej, informującej o prawidłowym działaniu urządzeń.

Pociągi pod kontrolą komputerowych urządzeń

Obok torów, którymi zarządzają PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. montowane są nowoczesne systemy sterowania, które zapewniają sprawny i bezpieczny przejazd większej liczby pociągów. Za ponad 2 mld zł budowany jest nowoczesny system ERTMS/GSM-R na prawie 14 tys. km linii kolejowych. System umożliwi szybszą i dokładniejszą wymianę informacji pomiędzy personelem kolejowym w pociągach i obok torów. Zarządzanie ruchem będzie sprawniejsze, zwiększy się poziom bezpieczeństwa podróży i przewozu ładunków. Już dziś kolejarze w nastawniach i lokalnych centrach sterowania tzw. LCS mają komputerowe urządzenia. Z jednego miejsca, na coraz dłuższych trasach, na bieżąco nadzorowane i sprawdzane jest bezpieczeństwo ruchu kolejowego.



Fundusze
Europejskie



Rzeczpospolita
Polska



PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Unia Europejska



TUTEJSI, ALE ZAKOCHANI W GÓRACH

IWONA SUBOCZ
Z WĘGORZEWA
I WŁADYSŁAW
SOKOŁOWSKI
Z OLSZTYNA
WRAZ Z GRUPĄ
PRZYJACIÓŁ
Z CAŁEJ POLSKI,
KTÓRYCH ZNALEŻLI
W INTERNETOWEJ
SIECI, A DOBRZE
POZNALI NA
GÓRSKICH
SZLAKACH,
W SIEDEM DNI
ZDOBYLI AŻ
CZTERY ALPEJSKIE
CZTEROTYSIĘCZNIKI.

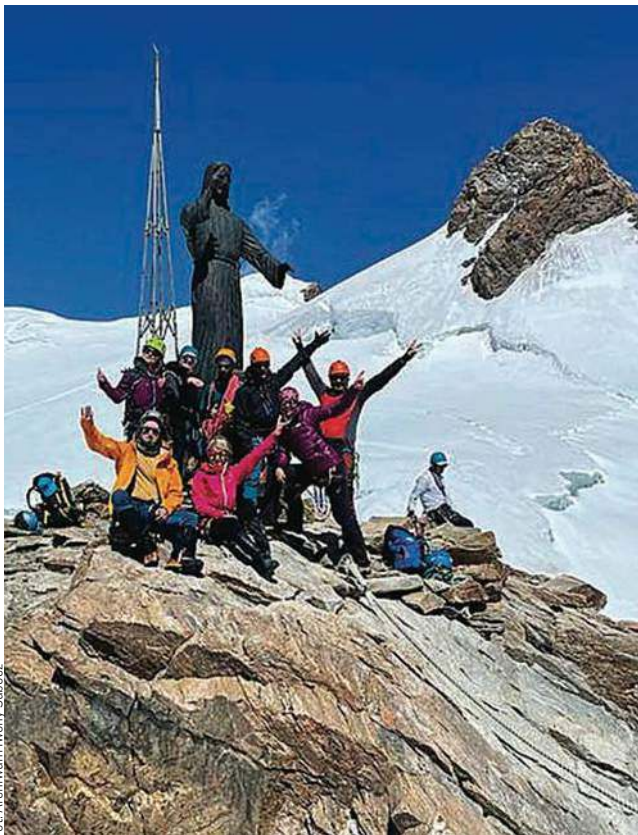
Pochodzą z różnych stron kraju: Małopolski, Dolnego Śląska, Pomorza. Barbara Adkonis, Monika Stelmasik, Małgorzata Jaworowska, Urszula Sosnecka, Dominik Naklicki, Sebastian Świeboda Bolesław Kurczab, a także Iwona Subocz z Węgorzewa i Władysław Sokołowski z Olsztyna stworzyli silną grupę pasjonatów zdobywających najwyższe szczyty. We wrześniu dokonali – jak samo mówią – niemożliwego. W ciągu siedmiu dni zdobyli cztery czterotysięczniki w Alpach.

Plan był inny
Zdobycy szczytów początkowo planowali wejść na Mont Blanc z aklimatyzacją na Gran Paradiso.
— Podczas wyprawy na Gran Paradiso (4061 m n.p.m.) kolejno odczuwaliśmy chorobę wysokościową na ok. 4000 m n.p.m. Chwila odpoczynku, żele energetyczne, płyny do picia i na szczycie byliśmy prawie w pełnej formie — opisuje Iwona Subocz.
Podczas wyprawy jednak dotarła do nich nieprzyjemna informacja — zamknięto szlaki na Mont Blanc, a schroniska Tete i Gouter odwołały rezerwacje Polaków. Wędrowcy jednak mieli w zanadrzu „plan B”.
— Był to trudny plan. Czas mieliśmy ograniczo-

ny, należało szybko działać, zarezerwować nocleg w kolejnym schronisku – Capanna Gnifetti 3647 m n.p.m. (część drogi pokonaliśmy kolejką), końcowe podejście do schroniska umieszczonego na szczycie skały odbywało się po drabinie. Pierwszego dnia po przejściu trzech godzin przez „pole” szczelinowe zdobyliśmy szczyt Balmenhorn (4167 m n.p.m.) — relacjonuje węgorzewianka.
Następnego dnia wyruszyli o godz. 4.30 i odbyli całonocną wędrowkę na dwa kolejne szczyty – szwajcarski Zugstentz (4562 m n.p.m.), którego wierzchołek izobacza pokryte były surowym lodowcem, oraz Punta Gnifetti z najwyższej w Europie położonym schroniskiem – Rifugio Regina Margherita (4554 m n.p.m.).

Skąd ta miłość?
Jak to się stało, że urodzeni i mieszkający wśród warmińsko-mazurskich jezior podróżnicy tak pokochali góry, że postanowili – mimo trudności – zdobywać kolejne szczyty najwyższego pasma górskiego w Europie?
— PRZYGODĘ Z GÓRAMI ZACZYNAŁAM W BIESZCZADACH 20 LAT TEMU. URZEKŁY MNIE. ROK PÓŹNIEJ BYŁAM W TATRACH I W NICH ZAKOCHAŁAM SIĘ OD PIERWSZEGO WEJRZENIA. PRAWIE KAŻDEGO LATA WYJEŻDZAŁAM Z RODZINĄ W GÓRY, CHOCIAŻ NA KILKA DNI, NA KILKA SZLAKÓW.

Z początku chodziliśmy razem z dziećmi za rękę. Z czasem przyszło pragnienie na wyżej i wyżej. Od 28 lat jestem pielęgniarką. Praca jest dla mnie pasją ale też wyzwaniem... W obliczu cierpienia, bezsilności i... śmierci. Góry dawały mi przestrzeń na reset, na ładowanie energii, pokonywanie wewnętrznych barier, na zmianę myślenia. Nauczyły żyć chwilą — wyjaśnia pani Iwona.
Zew gór Władysław Sokołowski czuł od zawsze – ma bowiem rodzinę w górach.



Na szczycie Balmenhorn 4167 m n.p.m. w Masywie Monte Rosa

— Całe życie marzyłem o tym, by chodzić po górach. Prowadziłem gospodarstwo rolne, i przez długi czas nie było to możliwe — wspomina mieszkaniec Olsztyna, który obecnie pracuje jako zawodowy kierowca.
Ale tę prawdziwą, nieokiełznaną magię przyciągania gór najbardziej poczuł podczas pobytu nad Morskim Okiem w Tatrach. Wpatrywał się w Mięszowicki Szczyt Wielki (2438 m. n.p.m.), na który nie prowadzi szlak turystyczny (choć drogą tater-

nicka jest możliwość jego zdobycia), i postanowił, że kiedyś na niego wejdzie. Po kilku latach udało mu się.
— To była moja pierwsza pozaszlakowa górską wyprawą. Nie jest to łatwy szczyt do zdobycia — podkreśla.
Od tej pory nie może się powstrzymać, by zdobywać te wierchy, na które nie wejdzie zwykły turysta.
— Mnie kręca wyprawy powyżej dwóch tysięcy metrów. Im więcej adrenaliny, tym lepiej. Lubię chodzić tam, gdzie nie ma ludzi — stwierdza.

W góry ze zgraną drużyną
Zarówno pan Władysław, jak i pani Iwona przez lata pogłębiali swe umiejętności wysokogórskie. Poznali – najpierw na stronach górskich internetowej sieci, potem już w realu, w prawdziwych górskich warunkach – przyjaciół z całego kraju, którzy dzielą ich pasję. Bo jak podkreślają, wyprawa na wielotysięczniki jest możliwa tylko w zaufanej, sprawdzonej grupie górolazów. Każdy z nich przykłada się do organizacji wyprawy, każdy coś dobrego wnosi do wyjazdu w góry. Bo zdobywanie na przykład Alp nie jest dla każdego.

— OD STYCZNIA TRWAŁY NASZE INDYWIDUALNE ORAZ GRUPOWE INTENSYWNE PRZYGOTOWANIA DO WYPRAWY. PRACOWALIŚMY NAD KONDYCJĄ, WYPOSAŻENIEM SPRZĘTOWYM, WSPÓŁPRACĄ W ZESPOŁACH W WARUNKACH ZIMOWYCH, WRESZCIE NAD LOGISTYKĄ WYJAZDU. W MOJEJ OCENIE PRZYGOTOWANIA W ZIMOWYCH WARUNKACH TATRZAŃSKICH ODEGRAŁY ISTOTNĄ ROLĘ.

Zgrany team... Na wysokości 3900-4100 m n.p.m. dało się odczuć chorobę

wysokościową, czyli osłabienie, zawroty głowy, rozstroje żołądkowe, znaczny spadek saturacji. Nikt nie został sam z trudnościami. Byliśmy od początku do końca razem — podkreśla Iwona Subocz.
A Władysław Sokołowski dodaje: — Trzeba przyznać, że do naszej grupy zgłaszało się wiele osób. Robiliśmy ostrą selekcję. Grupa musi być zgrana, musimy mieć do siebie zaufanie. Ta grupa przyjaciół to jest po prostu moja górską rodziną.

Marzenie? Himalaje!
Wspinacze już planują kolejne wyprawy. Marzenie jednak jest jedno – najwyższe góry świata, Himalaje.
— Marzenie mamy jedno – Himalaje, ale budżet jest tak wysoki, jak ośmiotysięczniki. Szukamy zatem wsparcia. Mniejsze marzenia spróbujemy zrealizować w 2023 roku, w najbliższym czasie ustalimy plan — zapewnia węgorzewianka.
— Koszty wyprawy w Himalaje to około 8 tysięcy dolarów od osoby. To znaczna kwota. Nie wszystkich z nas to stać, nie wszyscy mogą odłożyć taką kwotę – mamy przecież swoje rodziny, o które musimy dbać, swoje zobowiązania. Ale, jak to zwykłem powtarzać, marzenia się nie spełniają, ale my je spełniamy — podkreśla olsztynianin.

ŁUKASZ RAZOWSKI
Lrazowski@gazetaolsztynska.pl

KONDOLENCJE

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

dr. hab. **Macieja Równiaka**

naszego wieloletniego Kolegi, którego będziemy wspominać jako pogodnego i zawsze życzliwego przyjaciela.

Wyrazy głębokiego współczucia

Joannie Równiak

i Bliskim Macieja

składają koleżanki i koledzy z Zespołu Anatomii WBiB Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Bliskim zmarłego

dr. hab. **Macieja Równiaka**

głębokie wyrazy współczucia

składają koleżanki i koledzy z Polskiego Towarzystwa Histochemików i Cytochemików oddziału Olsztyn

Dr Mirosławie Witkowskiej-Dąbrowskiej

wyrazy szczerzego współczucia i słowa otuchy z powodu śmierci

Mamy

składają pracownicy Katedry Konkurencyjności Gospodarki Instytutu Ekonomii i Finansów Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

POWIĘKSZAMY BAZĘ I INWESTUJEMY W SPRZĘT MEDYCZNY

Prawie trzykrotnie większa powierzchnia Oddziału Klinicznego Onkologii i Hematologii Dziecięcej, a także zakup nowoczesnego sprzętu medycznego do leczenia kompleksowego chorób nowotworowych u dzieci to efekty realizacji projektu „Poprawa warunków leczenia dzieci z chorobami hematoonkologicznymi poprzez modernizację bazy Oddziału Klinicznego Onkologii i Hematologii Dziecięcej i doposażenie w sprzęt do leczenia chorób nowotworowych w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie”.

W Oddziale Klinicznym Onkologii i Hematologii Dziecięcej w Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie co roku jest leczonych ok. 1,5 tys. pacjentów. Dwudziestolóżkowy oddział posiada aktualnie szereg udogodnień: wygodne sale chorych, w tym izolatki z pełnym węzłem sanitarnym i śluzami. Sale chorych mają klimatyzację oraz dodatkowe wyposażenie dla rodziców (szafy i łóżka). Sale dla najmłodszych pacjentów są wyposażone w zestawy niemowlęce do pielęgnacji. Na oddziale znajdują się dwie ogólnodostępne kuchnie, bawialnia i pokój – „strefa rodzica”, czyli miejsce wypoczynku dla rodziców i opiekunów przebywających wraz z pacjentami. Nowy oddział zyskał także odrębny pokój do udzielania porad psychologicznych.

Fundusze pozyskane z projektu unijnego pozwoliły również na doposażenie szpitala w nowoczesną aparaturę medyczną służącą do operacyjnego leczenia nowotworów, m.in. angiograf ze zintegrowanym aparatem USG, aparat MRI, specjalistyczny mikroskop operacyjny, zestaw do nowotworowych operacji laparoskopowych 3D, narzędzia chirurgiczne, wiertarki do zabiegów operacyjnych nowotworów w obrębie części twarzowej czaszki.

MIKROSKOP DO OPERACJI NEUROCHIRURGICZNYCH

To najnowocześniejszy mikroskop neurochirurgiczny z dostępnych na rynku. Dołączyliśmy do grona nielicznych ośrodków pediatrycznych w Polsce wyposażonych w ten zaawansowany sprzęt na miarę XXI wieku. Jego użycie w znaczny sposób zmniejsza ryzyko powikłań podczas zabiegów i skraca czas zabiegów. – Nowoczesny mikroskop neu-



Mikroskop neurochirurgiczny jest wykorzystywany podczas operacji neurochirurgicznych

rochirurgiczny to urządzenie wyposażone w zaawansowaną kamerę w rozdzielczości 4K, pozwalającą na powiększenie obrazu i dokładne obrazowanie operowanego mózgu i jego naczyń – wyjaśnia prof. dr hab. n. med. Dawid Larysz, kierownik Kliniki Chirurgii Głowy i Szyi Dzieci i Młodzieży w Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie. – Umożliwia on integrację wielu urządzeń stosowanych w trakcie tych niezwykle precyzyjnych zabiegów, takich jak system neuronawigacji czy neuromonitoringu śródoperacyjnego. Pozwala to przeprowadzić zabieg na delikatnym mózgu dziecka zgodnie z wcześniejszym planem przedoperacyjnym. Wyjątkowe są również systemy fluorescencji, które poprzez zaawansowane filtry umożli-

wiają skuteczniejsze usuwanie zmian nowotworowych. Zastosowanie wbudowanego w mikroskop modułu oprogramowania inżynierskiego, sprzężonego z videoangiografią, uwiidocznia i analizuje przepływ krwi w naczyniach, co jest niezwykle ważne w przypadku leczenia nowotworów i zmian naczyniowych. Wartość mikroskopu wynosi ok. 1,2 mln zł.

ANGIOGRAF

Jeszcze bezpieczniejsze i dużo krótsze operacje, z zaledwie kilkumilimetrowym nacięciem, bez ryzyka dużych krwawień i powikłań – takie możliwości stwarza wysokiej klasy angiograf, czyli aparat umożliwiający obrazowanie naczyń krwionośnych człowieka. W Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie znaj-

duje się jedyny taki aparat w północno-wschodniej Polsce i jeden z nielicznych działających w szpitalach pediatrycznych w kraju. Dodatkowo został zakupiony aparat USG i strzykawka automatyczna do podania środka kontrastowego. – W Pracowni Badań Naczyniowych, w której znajduje się angiograf, możemy wykonywać pełne spektrum zabiegów z zakresu radiologii i neuroradiologii zabiegowej – podkreśla dr n. med. Grzegorz Wasilewski, koordynator Pracowni Badań Naczyniowych w Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie. – Zabiegi te polegają na badaniu naczyń, ocenie unaczynienia, np. guzów. W zależności od schorzenia możemy zamykać (embolizacja) albo poszerzać tętnice, żyły także z jednoczesnym podaniem leków. Ze względu na multidyscyplinarność naszego szpitala w pracowni są możliwe do wykonania zabiegi z zakresu chirurgii pediatrycznej (naczyniowej), onkologii (radiologia



Sala chorych w Oddziale Onkologiczno-Hematologicznym

zabiegowa jest aktualnie na świecie czwartym filarem leczenia chorób onkologicznych po chemioterapii, radioterapii i chirurgii), chirurgii szczękowo-twarzowej, neurochirurgii, a także innych specjalności w zależności od problemu leczniczego.

Aktualnie w Pracowni Badań Naczyniowych Szpitala Dziecięcego w Olsztynie wykonujemy:

- pełny zakres diagnostyki chorób naczyń z wykorzystaniem angiografu;
- zabiegi embolizacji guzów przed operacją w celu zmniejszenia ryzyka krwawienia śródoperacyjnego lub ułatwienia wykonania samej resekcji guza;
- embolizację miejsc krwawienia, np. u pacjenta po urazie;
- embolizację wad naczyniowych wrodzonych;
- zabiegi leczenia endowaskularnego tętniaków, malformacji naczyniowych ośrodkowego układu nerwowego i naczyń obwodowych;
- chemoembolizację guzów, czyli zamykanie naczyń zaopatrujących guz z jednoczesnym podaniem chemioterapeutyku;
- diagnozowanie i leczenie zwężeń układu żylnego, np. poszerzania żył.

– Utworzenie Pracowni Badań Naczyniowych w Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie jest zgodne z najnowocześniejszymi trendami światowymi, by leczyć małoinwazyjnie, bez wykonywania dużych nacięć (wykonywane są

zwykle 4-milimetrowe nacięcia skóry), podobnie do metod laparoskopowych – zaznacza dr n. med. Grzegorz Wasilewski. – W niektórych chorobach jest to jedyna możliwa metoda leczenia. Dzięki możliwości wykonania badań i zabiegów naczyniowych zwiększył się zakres terapii stosowanych na naszych oddziałach: na Klinicznym Oddziale Chirurgii i Urologii Dziecięcej z Ośrodkiem Leczenia Zmian Naczyniowych, w Klinice Chirurgii Głowy i Szyi Dzieci i Młodzieży w zakresie Chirurgii Szczękowo-Twarzowej, na Oddziale Neurologii Dziecięcej z Pododdziałem Neurogenetyki i Chorób Rzadkich oraz na Oddziale Intensywnej Terapii i Anestezjologii. Pracownia Badań Naczyniowych stanowi również doskonałe uzupełnienie Oddziału Klinicznego Onkologii i Hematologii Dziecięcej, ponieważ radiologia zabiegowa jest stale rozwijającą się, coraz częściej stosowaną metodą leczenia w onkologii dzieci.

Zabiegi w Pracowni Badań Naczyniowych wykonuje zespół lekarzy, pielęgniarek i techników elektroradiologii. Osobą koordynującą jest dr n. med. Grzegorz Wasilewski, radiolog i neuroradiolog zabiegowy z wieloletnim doświadczeniem w wykonywaniu procedur wewnątrznaczyniowych.

– Nasz zespół ściśle współpracuje z lekarzami i pielęgniarkami z oddziałów szpitala – dodaje dr n. med. Grzegorz Wasilewski. – Każdy pacjent

przed zabiegiem jest wnikliwie konsultowany przez zespół lekarzy (lekarz oddziału, radiolog interwencyjny, radiolog diagnosta, anestezjolog), aby wybrać najlepszą metodę proponowanego leczenia oraz omówić cel i zakres zabiegu. Wykonane do tej pory zabiegi guzów czy też wad, urazów odbyły się bez powikłań z pełnym sukcesem terapeutycznym (mniejsza utrata krwi w trakcie operacji po embolizacji, łatwiejsze wycięcie guzów, brak konieczności wykonania dużych operacji klatki piersiowej czy jamy brzusznej).

Zabiegi z zastosowaniem an-

giografu przeprowadzają m. in. chirurdzy szczękowo-twarzowi z naszego szpitala.

– Angiograf wykorzystujemy głównie do zamykania światła naczyń, które doprowadzają krew do zmian patologicznych w postaci naczynek czy mocno unaczynionych guzów, żeby można je było bezpiecznie usunąć – mówi dr n. med. Krzysztof Dowgierd, kierownik Oddziału Chirurgii Głowy i Szyi Dzieci i Młodzieży w zakresie Chirurgii Szczękowo-Twarzowej w Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie. – Angiograf można również wykorzystywać do zamknięcia naczyń, które odżywiają patologiczne struktury wewnątrz ciała. Angiograf służy także do udrożniania naczyń krwionośnych. Wiele zabiegów, które byłyby obarczone olbrzymim ryzykiem krwotoku (np. usunięcie guzów naczyniowych jamy ustnej czy gardła), można z zastosowaniem angiografu bezpiecznie wykonać. Operacje, które mogłyby być wielogodzinne, z ryzykiem wykrwawienia się pacjenta, możemy przeprowadzić bardzo bezpiecznie w dużo krótszym czasie. Koszt zakupu angiografu ze zintegrowanym aparatem USG oraz przystosowanie pomieszczenia do zamontowania aparatu to ok. 4 mln zł.

REZONANS MAGNETYCZNY

Pracownia Rezonansu Magnetycznego Szpitala Dziecięcego w Olsztynie rozpoczęła działalność w połowie września br. Badania są wykonywane za pomocą najnowszej generacji aparatu o wysokiej rozdzielczości Siemens MAGNETOM Altea 1,5 T. W nowo otwartej Pracowni Rezonansu Magnetycznego

pracuje 5 doświadczonych lekarzy radiologów, a także doświadczeni technicy radiologii i pielęgniarki. Pracownia ma miłą wystrój, dający pacjentowi poczucie bezpieczeństwa i komfortu.

Wykonujemy pełny zakres badań rezonansu magnetycznego:

- głowy,
- kręgosłupa,
- układu kostno-stawowego,
- szyi,
- jamy brzusznej,
- cholangiografię (MRCP),
- miednicy mniejszej,
- tkanek miękkich,
- badania naczyniowe (angiografia).

Wykonujemy badania pacjentom Szpitala Dziecięcego w Olsztynie (także badania ze znieczuleniem). Od stycznia 2023 r. planowane jest poszerzenie zakresu świadczeń o badania dla pacjentów ambulatoryjnych ze skierowaniem z poradni specjalistycznych, zarówno dzieci, jak i osób dorosłych. Koszt zakupu aparatu do rezonansu magnetycznego wraz z przebudową pomieszczeń pracowni to prawie 6,5 mln zł.

Całkowita wartość projektu „Poprawa warunków leczenia dzieci z chorobami hematologicznymi poprzez modernizację bazy Oddziału Klinicznego Onkologii i Hematologii Dziecięcej i doposażenie w sprzęt do leczenia chorób nowotworowych w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie” wynosiła 19,4 mln zł, z czego 13,7 mln zł pochodziło z programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, a prawie 4,9 mln zł stanowił wkład Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.



Pracownia Rezonansu Magnetycznego



Pracownia Badań Naczyniowych jest wyposażona w angiograf



Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko



Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego



KAPŁAN, KTÓRY PATRZYŁ GŁĘBIEJ

NA TEMAT KSIĘDZA JERZEGO POPIELUSZKI NAPISANO SETKI ARTYKUŁÓW, A JEGO IMIENIEM NAZWANO WIELE PLACÓW I ULIC NIE TYLKO W POLSCE. JAN PAWEŁ II WIELOKROTNIENIE W SWOICH OFICJALNYCH WYPOWIEDZIACH NAWIAZYWAŁ DO JEGO DZIEŁA I MĘCZEŃSTWA. CZYM KSIĄDZ JERZY KIEROWAŁ SIĘ W ŻYCIU?



Ks. Jerzy Popiełuszko jako kapłan był po prostu z ludźmi i ich problemami na co dzień

19 października minęła 38 rocznica męczeńskiej śmierci ks. Jerzego Popiełuszki. Nikt nie przypuszczał, że ten skromny chłopak urodzony w 1947 roku na podlaskiej wsi postawi się komunistycznemu systemowi w Polsce. W ten sposób zadziwił nie tylko kolegów i koleżanki ze szkolnej ławki. „Początki działalności duszpasterskiej księdza Popiełuszki nie zapowiadały niczego nadzwyczajnego, co mogłoby stać się udziałem jego życia. Postrzegano go na ogół jako chorowitego wikariusza o filigranowej sylwetce, ale o widocznej dobroci w oczach. Było w nim coś zfiglarnego młodego człowieka, a jednocześnie coś z wielkiej wrażliwości na drugiego człowieka i głębokiej prawości charakteru, czym od razu zdobywał sympatię i zaufanie ludzi. Należałoby zaznaczyć, że bardzo dobrze odnajdował się w duszpasterstwie służby zdrowia i pośród studentów, zwłaszcza medycyny. Może ułatwiało mu kontakt z tym środowiskiem to, że sam doświadczał na

sobie aż nadto, czym jest choroba i czym jest wrażliwość <<dobrego Samarytanina>> na cierpiącego, bezradnego człowieka, zdanego tylko na innych. Fakty mówią same za siebie. Na pierwszym spotkaniu w ośrodku duszpasterskim przy kościele św. Anny miał zaledwie kilka pielęgniarów”.

Tak o Kapelanie Solidarności w artykule: Sługa Boży ks. Jerzy Popiełuszko - duchowa wielkość, pisał ks. Tomasz Kaczmarek, który brał udział w pracach nad jego procesem beatyfikacyjnym (artykuł ukazał się w periodyku naukowym „Studia Włocławskie” w 2009 roku).

Jego kontakty ze środowiskiem robotniczym rozpoczęły się w 1980 roku. To w czasie stanu wojennego ujawniły się w nim szczególne pokłady zaangażowania, odwagi i ducha, którym dzielił się z innymi. W powszechnym odbiorze utrwalił się jako kapłan, który przede wszystkim sprawował Msze św. za ojczyznę. Mimo surowych restrykcji stanu wojennego gromadziły one nawet po kilkanaście tysięcy uczestników. Dzieło jego jednak

nie ograniczało się tylko do spotkań modlitewnych w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu. Jako kapłan był po prostu z ludźmi i ich problemami na co dzień. Dzięki swojej silnej i autentycznej duchowości inspirował innych.

Panowie, aresztujcie Ojca Świętego

W swoich wypowiedziach powoływał się m.in. na nauczanie Prymasa Tysiąclecia oraz papieża Jana Pawła II. W jednej z nich, która miała miejsce 27 marca 1983 r. przytoczył słowa Jana Pawła II wypowiedziane podczas pielgrzymki w Salwadorze: „Dialog staje się bezowocny, kiedy strony kierują się ideologiami, które są przeciwne godności ludzkiej, które w walce widzą główny motor historii, w sile - źródło prawa, a w podziale na przyjaciół i nieprzyjaciół ABC polityki. Dialog nie jest chwytem taktycznym, ale szczerym wysiłkiem, by dać odpowiedź i doprowadzić do zgody pośród strapienia, bólu i zmęczenia tak wielu ludzi spragnionych pokoju”.

To sięganie do nauczania papieskiego, aby publicznie poruszać istotne kwestie w kraju irytowało władze komunistyczne. Dawano temu wyraz podczas uciążliwych przesłuchań organizowanych co kilka tygodni przez prokuraturę. Miały one miejsce od stycznia 1984 roku. Według obowiązującego wówczas kodeksu karnego, tego rodzaju wypowiedzi były kwalifikowane jako przestępstwo „nadużywania wolności słowa”. Wobec takich zarzutów ks. Popiełuszko odpowiadał:

„Panowie, powinniście aresztować Ojca Świętego. Bo w przypadku Kardynała, to już niemożliwe” (kardynał nie żył już od kilku lat).

Zmarły niedawno Jerzy Urban, jeden z ideologów stanu wojennego i rzecznik prasowy Rady Ministrów PRL w latach 80. ubiegłego wieku, krytykując wypowiedzi ks. Popiełuszki mówił, że są to „seanse nienawiści”, a o samym księdzu mówił jako o „natchnionym politycznym fanatyku”. Takim fanatykiem (lub cynikiem) był w rzeczywistości Urban, który w

czasie swoich konferencji prasowych organizował prawdziwe seanse nienawiści skierowane przeciwko polskim patriotom.

Są więzienia, w których rodzą się ludzie

Ks. Wojciech Zyzak w artykule pt.: Wolność chrześcijańska w życiu i przepowiadaniu bł. Jerzego Popiełuszki, jaki ukazał się w czasopiśmie „Polonia Sacra” w 2021 roku przypominał, że ksiądz w swoim nauczaniu wypuklał fundamentalne prawdy na temat wolności w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym. W swoich kazaniach podkreślał, że prawdziwa wolność jest darem Boga, pierwszą cechą człowieczeństwa i szczególnym znakiem obrazu Bożego w człowieku. Jest nie tylko darem dla jednostki, ale też zadaniem w wymiarze społecznym, stąd obowiązek upominania się o nią.

Kapelan Solidarności mówił w jednym ze swoich kazań: „...cała działalność Jezusa Chrystusa zmierzała do tego, aby uświadomić ludziom, że do wolności zostali stworzeni, do wolności dzieci Bożych. Bóg stworzył

człowieka wolnym do tego stopnia, że może on Boga przyjąć lub Go odrzucić. Miłość nie istniałaby, gdybyśmy byli do niej zmuszani. Skąd więc na świecie niewola, dlaczego więzienia? Są więzienia niewidzialne, jest ich bardzo wiele. Są więzienia, w których ludzie rodzą się, rosną i umierają. Są więzienia systemów i ustrojów. Te więzienia nie tylko niszczą ciała, ale sięgają dalej, sięgają duszy, sięgają głęboko prawdziwej wolności”.

Ks. Jerzy Popiełuszko został porwany i bestialsko zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa 19 października 1984 roku. Jego ciało wyłowiono z zalewu na Wiśle koło Włocławka. Kilka dni po jego pogrzebie ks. prof. Józef Tischner, powiedział: „Co się właściwie stało? - Stał się cud. Prawdziwy cud polega na tym, że ze zła, które zostało zamierzone, nie powstaje zło, ale wielkie niezamierzone dobro. Sprawdza się Ewangelia. (...) Krew męczenników staje się posiewem wyznawców. Itak się właściwie stało. Przebudził się naród. Stał się naród. Znów czystym dźwiękiem zabrzmiało nad naszymi uszami słowo Ojczyzna. Niby wszystko to już kiedyś było, a przecież jakby nie było. Stało się to, co naprawdę jest. Polska - wielki zbiorowy obowiązek. I to właśnie jest ten cud”.

Ks. Jerzy Popiełuszko został beatyfikowany 6 czerwca 2010 roku w Warszawie przez papieża Benedykta XVI.

WOJCIECH KOSIEWICZ

„Okazałem się bardzo twardy, nie można mnie złamać groźbą ani torturami. Zaczęło się od tego, że dowódca plutonu kazał mi zdjąć z palca różaniec na zajęciach przed całym plutonem. Odmówiłem, czyli nie wykonałem rozkazu. A za to grozi prokuratura. Gdybym zdjął, wyglądałoby to na ustępstwo. Sam fakt zdjęcia to niby nic takiego. Ale ja zawsze patrzę głębiej”.

FRAGMENT LISTU KS. JERZEGO POPIELUSZKI Z 1967 ROKU, KIEDY PRZEBYWAŁ W WOJSKU DO KS. CZESŁAWA MIĘTKA

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Piekielna zemsta

środa

TVN

23:10

21 – 27 października 2022

Poniedziałek

22:40

TVN

Dom wygranych

komedia kryminalna, USA, 2017

Scott (Will Ferrell) i Kate (Amy Poehler) Johanssonie są przykładowym, kochającym się małżeństwem. Ich ukochana córka Alex (Ryan Simpkins) już dorasta i wybiera się na studia, które mają być spełnieniem jej marzeń. Niebawem okazuje się jednak, że przyszłej studentce zredukowano kwotę stypendium, co może zniwelować jej światłe plany. Państwo Johanssonowie na tę okoliczność nie mają jednak oszczędności, desperacko próbują je więc zdobyć. Ich znajomy, lekkoduch i hazardzista o imieniu Frank podsuwa im pomysł na poprawienie sytuacji ekonomicznej.

Piątek

22:15

TVP1

Świat to za mało

film sensacyjny, Wielka Brytania, USA, 1999

Pod dnem Morza Kaspijskiego zostają odkryte znaczne złoża ropy naftowej. Staje się to powodem walki między korporacjami o prawo do eksploataowania kopaliny. Szef firmy King Enterprises, sir Robert King (David Calder) zostaje zamordowany w siedzibie brytyjskich tajnych służb. Opuszczający budynek James Bond (Pierce Brosnan) zostaje postrzelony. Rana okazuje się niegroźna, więc agent rozpoczyna pościg za kobietą, która chciała go zabić. Kobieta ginie, a wkrótce wychodzi na jaw, że pracowała dla bezwzględnego terrorysty Victora „Renarda”.

Wtorek

20:00

POLSAT

Bloodshot

film sf, Chiny, USA, 2020

Ray po udanej akcji odbicia zakładników w Mom-basie wyjeżdża z żoną na wakacje do Włoch. Oboje zostają porwani, a wkrótce zabici przez najemnika Martina Axe'a (Toby Kebbell). Jakiś czas później Ray odzyskuje życie dzięki przełomowej technologii stosowanej przez korporację RST. Jako superczłowiek, zwany Bloodshotem, jest znacznie silniejszy i szybszy od zwyczajnych ludzi, a w dodatku ma zdolność natychmiastowej regeneracji. Za sprawą decyzji władz firmy został całkowicie pozbawiony tożsamości, wspomnień i kontroli nad własnym życiem.

Sobota

21:50

TVN

Narodziny gwiazdy

film muzyczny, USA, 2018

Jackson Maine zyskał sławę jako muzyk country. Teraz zmagając się z kryzysem w życiu zawodowym i osobistym. Trudno pogodzić mu się z faktem postępującej utraty słuchu. Szuka ucieczki od problemów w alkoholu. Artysta trafia do klubu Blue Blue, w którym występują drag queens. Tego wieczoru scena należy jednak do Ally – skromnej kelnerki, która po godzinach pisze piosenki. Mężczyzna jest oszołomiony jej wykonaniem utworu z repertuaru Edith Piaf. Dostrzega w dziewczynie olbrzymi potencjał. Zaprasza ją na scenę.

Środa

24:00

TVP2

Ona to on

komedia romantyczna, USA, 2006

Nastoletnia Viola Johnson (Amanda Bynes), wielbicielka piłki nożnej, dowiaduje się, że w jej szkole rozwiązano żeńską drużynę futbolową. Dziewczyna nie zamierza rezygnować ze swojej pasji. Tymczasem jej brat bliźniak Sebastian (James Kirk) w tajemnicy przed rodzicami wyjeżdża do Londynu, by spróbować swoich sił na scenie muzycznej. Viola wpada na szalony pomysł. Przebiera się za chłopaka i jako Sebastian zapisuje się do nowej szkoły z internatem. Tu wstępuje do męskiej drużyny futbolowej. Wkrótce zespół ma się zmierzyć z zawodnikami ze szkoły Violi.

Niedziela

00:15

TVP1

Uczciwy złodziej

dramat kryminalny, USA, 2020

Nieuchwytny złodziej Tom Dolan (Liam Neeson) dzięki napadom na banki zgromadził prawdziwą fortunę. Ukradł 9 milionów dolarów, ale jego tożsamość dla tropiących go służb nadal pozostaje zagadką. Teraz jednak on sam postanawia to zmienić. Poznaje bowiem Annie Wilkins (Kate Walsh), w której się zakochuje. Nie chce już dłużej uciekać, bojąc się, że ktoś go zdemaskuje i zniszczy jego szczęście. Marzy o spokojnym życiu u boku ukochanej kobiety. Proponuje uprowadzić FBI – odda zrabowane pieniądze w zamian za wolność.

Czwartek

22:45

TVN

Ukryta gra

film sensacyjny, Polska, 2019

Październik, 1962 rok. Czasy kryzysu kubańskiego i zimnej wojny. Joshua Mansky (Bill Pullman), wybitny matematyk, zmagając się z alkoholizmem. Niespodziewanie zostaje uprowadzony przez tajne służby. Okazuje się, że agenci chcą, by wziął udział w prestiżowym szachowym turnieju, który rozegra się wkrótce w warszawskim Pałacu Kultury i Nauki. Geniusz ma stoczyć pojedynek z radzieckim mistrzem Aleksandrem Gawryłowem (Evgeniy Sidikhin). Tak naprawdę jednak potyczka ma być jedynie przykrywką dla działalności szpiegowskiej.

piątek

21 października

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:50 Klan - telenowela 05:20 Przysięga - serial 06:10 Dziedzictwo - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Agape - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - Prenumerata - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce 14:00 Dziedzictwo - serial 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn	04:55 Na sygnale - serial 05:25 M jak miłość - serial 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Rodzinka.pl - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Zaczni od zdrowia 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:00 Koło Fortuny 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! - magazyn 20:00 Lego Masters	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze - serial obyczajowy 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja Twarz Brzmi Znamo	06:50 Muzyczne poranki 07:00 Informacje kulturalne - informator kulturalny 07:30 Co dalej? - program publicystyczny 08:05 Kronos - Abraham - magazyn kulturalno-społeczny 08:50 U Pana Boga w ogródku - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma, Andrzej Zaborski, Mieczysław Fiodorow, Emilian Kamiński, Wojciech Solarz, Łukasz Simlat, Jan Wietczkowski, Ira Łaczyna 11:00 Latarnik - film TVP, reż. Zygmunt Skonieczny, wyk. Józef Pieracki, Józef Ostrowski, Eugeniusz Wałaszek, Antoni Jurasz 12:05 Stepowanie po amerykańsku - film 13:30 Królowa Bona - serial 15:55 Harry Gruyaert	06:00 Kobra - oddział specjalny Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Opowieści małżeńskie 17:55 Rozwód. Walka o wszystko 19:00 Ten moment 19:30 Perfect Picture 20:35 Hotel Paradise	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierscionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 łowcy Skarbów.Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Jason Bourne - USA, Chiny, 2016, reż. Greengrass Paul, wyk. Cassel Vincent, Damon Matt, Jones Tommy Lee, Stiles Julia, Wikander Alicia Była amerykańska agentka Nicky Parsons dokonuje włamania do serwerów CIA kradnąc tajne dane dotyczące nielegalnych programów agencji. 02:45 Śmierć na 1000 sposobów 03:05 Ucho Prezesa 03:25 Top 10 - Lista Przebojów
TELETURNIJ	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM PRZYGODOWY	FILM S-F	FILM OBYCZAJOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM OBYCZAJOWY	TV Trwam
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Telexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:25 Kulisy serialu Na sygnale - felieton 21:40 Na sygnale - serial fabularny 22:15 Świat to za mało - film sensacyjny 00:35 Profesjonalista - film fabularny 02:25 S. W. A. T. - Jednostka specjalna - serial	18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 21:40 Kabaret. Super Show Dwójki - program kabaretowy 22:45 16. Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego - Koncert laureatów 00:25 Kino relaks - komedia 02:15 Traffic - film sensacyjny 04:40 Zakończenie dnia	21:35 Troja - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2004, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Brad Pitt, Eric Bana, Orlando Bloom, Diane Kruger, Peter O'Toole, Sean Bean, Brian Cox, Brendan Gleeson, Saffron Burrows, Julie Christie 00:50 Poszukiwany - film sensacyjny, prod. USA, 1997, reż. David Hogan, yk. Keenen Ivory Wayans, Jon Voight, Jill Hennessy, Paul Sorvino, Robert Culp, Eric Robert 02:55 Kuba Wojewódzki 03:55 Noc magii 05:15 Zamieszkać na plaży	22:05 Thor: Ragnarok Thor zostaje uwięziony po drugiej stronie wszechświata. Osłabiony, pozbawiony młota Mjolnira musi znaleźć sposób, by powrócić do Asgardu i stawić czoła bezwzględnej i wszechpotężnej siostrze Heli bogini śmierci oraz powstrzymać Ragnarok, zagładę świata i całej asgardzkiej cywilizacji. 01:00 Hot Shots! Topper Harley żyje w budzyskiej świątyni, a jego dawny, niekompetentny dowódca urządza teraz w Białym Domu. 02:55 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	17:05 Do widzenia, do jutra - film obyczajowy 18:45 16. Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego - Koncert laureatów 22:25 Informacje kulturalne 22:50 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu 22:55 Wieczór kinomana - Zniewaga - film fabularny, prod. Francja, USA, Belgia, 2017, reż. Ziad Doueiri, wyk. Adel Karam 01:05 Gomorra - serial 02:10 Teraz animacje! - Niezapomniana 02:20 Teraz animacje! - Latawiec - film animowany 02:45 Życie jest cudem - dramat, prod. Serbia i Czarnogóra, Francja	14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Triumf sprawiedliwości 21:50 Raport mniejszości 00:55 Drive 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Dyżur - serial dokumentalny	21:35 Rozumiemy się bez słów - film obyczajowy, Francja, Belgia, 2014, reż. Éric Latigau, wyk. Karin Viard, François Damiens, Eric Elmosnino, Louane Emera, Roxane Duran 23:40 Władca pierścieni: Drużyna Pierścienia - film przygodowy, Nowa Zelandia, USA, Niemcy, 2001, reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood, Ian McKellen, Viggo Mortensen, Liv Uller, Sean Astin, Sean Bean, Christopher Lee, Cate Blanchett, Orlando Bloom, John Rhys-Davies, Billy Boyd, Dominic Monaghan, Ian Holm, Hugo Weaving 03:30 Noc magii	11:25 Głos Polski 11:35 Pogranicze 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia obiecana 13:05 Dar powołania 13:30 Msza święta 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Zrozumieć Antycywilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronka do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Młodzi z Pasją 17:15 Chcę żyć 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Król Chwały 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Mister Twister - serial fabularnyzowany 06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra 08:20 Wojsko - polskie.pl - reportaż 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:20 Fascynujący świat - Jak wzmocnić odporność? - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2021, reż. Paul Overton, Jacqueline Smith 10:25 Sprawa dla reportera 11:25 Noce i dnie - serial 12:35 Gwiazdy w południe - Odształ - western 14:10 Z pamięci - felieton 14:25 Okrasa łamie przepisy SERIAL KRYMINALNY  14:55 Komisarz Alex - serial kryminalny 15:55 Rolnik szuka żony - reality show 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:30 Ojciec Mateusz - serial 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - Szkolny zabójca - serial kryminalny 21:35 Hit na sobotę - Uczciwy złodziej - film fabularny 23:20 Godziny strachu - film fabularny 01:05 U Pana Boga w ogródku - komedia 03:15 Jaka to melodia? 04:10 Afryka. Miliony za przemyt ludzi - film	05:15 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość 07:55 Pytanie na śniadanie 12:15 Rodzinny ekspres 12:55 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko 16:20 Na dobre i na złe - serial TVP, reż. Adam Guziński, wyk. Mateusz Janicki, Michał Żebrowski, Marta Żmuda Trzebiatowska, Tetiana Malkova 17:20 Smaki świata - magazyn 17:50 Słowo na niedzielę - Fanrafon czyli o błędnym rozumieniu Ewangelii 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Postaw na milion 19:35 Lajk! WIDOWISKO  20:00 The Voice of Poland - widowisko muzyczne 01:25 Kabaret. Super Show Dwójki 02:30 Teściowie - komedia, prod. Niemcy, USA, 2003, reż. Andrew Fleming, wyk. Michael Douglas, Ryan Reynolds, Albert Brooks 04:15 Duże zwierzę - film obyczajowy, reż. Jerzy Stuhr, wyk. Jerzy Stuhr, Anna Dymna, Dominika Bednarczyk, Błażej Wójcik, Andrzej Franczyk, Feliks Szejnert, Zbigniew Kaleta, Andrzej Kozak, Radosław Krzyżowski, Stanisław Banaś 05:35 Zakończenie	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Na Wspólnej - serial, Polska 13:30 MasterChef 15:10 Top Model 16:45 Ślub od pierwszego wejrzenia 17:50 MądrzeGotujemy z Katarzyną Bosacką 17:55 Kuchenne rewolucje 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - magazyn prod. Polska 20:00 Mam talent FILM OBYCZAJOWY  21:50 Narodziny gwiazdy - film obyczajowy, USA, 2018, reż. Bradley Cooper, wyk. Lady Gaga, Bradley Cooper, Sam Elliott, Andrew Dice Clay, Rafi Gavron, Dave Chappelle, Alec Baldwin 00:35 Amok - film sensacyjny, Polska, 2017, reż. Kasia Adamik, wyk. Mateusz Kościukiewicz, Łukasz Simalt, Zofia Wichłacz, Zbigniew Strzy, Mirosław Haniszewski, Przemoc, Seks, Wulgaryzmy 02:45 Na granicy światów - serial, USA, Wielka Brytania 03:50 Noc magii	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:35 Aleksander - okropny, straszny, niezbyt dobry, bardzo zły dzień 10:10 Ewa gotuje 10:40 Nasz Nowy Dom 11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom 12:45 Górale 13:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadów 14:40 Rolnicy. Podlasie - informator kulturalny 15:45 Wieżenie 17:45 Chłopaki do wzięcia - program rozrywkowy 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i Premierzy 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Doda. 12 kroków do miłości FILM PRZYGODOWY  21:00 Noc w muzeum 2 - Larry Daley porzucił słabo płatną posadę nocnego stróża w nowojorskim Muzeum Historii Naturalnej. Jako właściciel doskonale prosperującej firmy, produkującej pomysły do użytku, wie dzie dostatni żywot poprawy sytuacji materialnej wcale nie czuje się szczęśliwy. 23:15 Desperado - Do małego meksykańskiego miasteczka powraca El Mariachi tajemniczy muzyk. 01:45 Thor: Ragnarok 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	06:55 Przeboje babci, mamy oraz moje - program rozrywkowy, reż. Janusz Rzeszewski, Józef Gębski, Antoni Halor 08:15 Informacje kulturalne - informator kulturalny 08:45 Wydarzenia aktualne 09:10 Tamte lata, tamte dni - Janusz Olejniczak - magazyn, reż. Joanna Makowska 09:50 Camille Pissarro - śladami ojca impresjonistów - film dokumentalny, prod. Francja, 2017, reż. Christophe Fonseca 10:55 Serialowa nostalgia - Czarne chmury - serial 12:05 Kogel - Mogel - komedia, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Ewa Kasprzyk 14:00 Dzika Muzyka 14:40 Actus Humanus Nativitas - Farinelli - koncert	06:00 Napisała: Morderstwo 07:00 Taki jest świat - program informacyjny 07:30 Lego Ninjago - film przygodowy, USA, Dania, Australia 2017, reż. Charlie Bean, Paul Fisher, Bob Logan, wyk. Dave Franco, Justin Theroux, Fred Armisen, Jackie Chan 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Zagadki losu - program 14:40 Opowieści małżeńskie - program 15:40 Rozumiemy się bez słów - film obyczajowy, Francja, Belgia, 2014, reż. Éric Lartigau, wyk. Karin Viard, François Damiens, Eric Elmosnino, Louane Emera, Roxane Duran 17:50 Gremlii II - film S-F, USA, 1990 FILM SENSACYJNY  20:00 Mocne sobotnie kino: Cenny ładunek - film sensacyjny 21:55 Niezniszczalni 2 00:00 Człowiek pies 02:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku 02:45 Taki jest świat - program informacyjny 03:20 Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska 03:55 Dyzur - serial dokumentalny 04:35 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyzur - serial dokumentalny 05:35 Prawdziwe motywy - serial kryminalny	05:05 Szkola 06:05 Przystanek Bieszczady - serial dokument, Polska 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:30 Lego Ninjago - film przygodowy, USA, Dania, Australia 2017, reż. Charlie Bean, Paul Fisher, Bob Logan, wyk. Dave Franco, Justin Theroux, Fred Armisen, Jackie Chan 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Zagadki losu - program 14:40 Opowieści małżeńskie - program 15:40 Rozumiemy się bez słów - film obyczajowy, Francja, Belgia, 2014, reż. Éric Lartigau, wyk. Karin Viard, François Damiens, Eric Elmosnino, Louane Emera, Roxane Duran 17:50 Gremlii II - film S-F, USA, 1990 FILM PRZYGODOWY  20:00 Władca pierścieni: Dwie wieże - film przygodowy, Nowa Zelandia, USA, Niemcy, 2002, reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood, Ian McKellen, Viggo Mortensen, Liv Tyler, Sean Astin, John Rhys-Davies, Bernard Hill, Christopher Lee, Billy Boyd, Dominic Monaghan, Orlando Bloom, Miranda Otto 23:45 Człowiek o żelaznych piściach - film przygodowy, USA, Hong Kong, 2012, reż. RZA, wyk. RZA, Rick Yune, Russell Crowe, Lucy Liu, Dave Bautista, Jamie Chung 01:40 Druga strona medalu - talk show 02:50 Noc magii	06:00 Galileo 11:05 Max 2 - bohater Białego Domu - USA, 2017, reż. Levant Brian, wyk. Austin Zane, Capaldi Francesca Max zostaje przydzielony na służbę do Białego Domu, ponieważ pies służb specjalnych, Charlie, jest na urlopie macierzyńskim. 12:55 Agenci. Biuro Detektywistyczne 14:55 STOP Drogówka 17:00 Policjantki i Policjanci 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Nieuchwytny cel 2 - USA, 2016, reż. Roel Reiné, wyk. Adkins Scott, Knepper Robert Wes, zawodnik MMA, który chce skończyć z walkami, dostaje propozycję wzięcia udziału w prywatnym turnieju w Birnie w zamian za milion dolarów. 02:10 Jaś Fasola radzi 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Trwam  11:00 Kropelka radości 12:00 Odpust ku czci św. Jana Pawła II 14:00 Ocalić od zapomnienia 14:10 Muzyczne chwile 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 14:35 Natura Obiektywnie 15:00 Regal 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Informacje dnia 16:10 ks. Witold Andrzejewski - Pielgrzym Niepodległości 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

23 października

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski 06:25 Wojsko - polskie.pl 06:50 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 08:00 Tydzień 08:30 Zachokaj się w Polsce 09:05 Czas w las - magazyn 09:35 Okrasa łamie przepisy 10:10 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki 10:45 Miennicy - serial 11:55 Miedzy ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Miedzy ziemią a niebem 12:50 Misja Zambia 13:15 BBC w Jedynce 14:05 Tyłówka BBC w Jedynce 14:15 Z pamięci - felieton 14:25 Weterynarz z sercem KOMEDIA  14:55 U Pana Boga w ogródku - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma, Andrzej Zaborski 17:00 Teleexpress 17:30 Jaka to melodia? 18:30 Wojenne dziewczyny 19:25 Sport 19:30 Wiadomości 20:15 Wojenne dziewczyny 21:15 Rolnik szuka żony - reality show 22:20 Zachokana Jedynka - Młoda Wiktoria - film kostiumowy 00:15 Uczciwy złodziej - film fabularny, prod. USA 02:00 Godziny strachu - film fabularny 03:45 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:35 Z pamięci - felieton	05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 11:25 The Voice of Poland - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:10 Lajk! 17:30 Zaczynj od zdrowia - magazyn 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:55 Na sygnale - serial fabularnyzowany 20:00 Postaw na milion - teleturniej 21:00 Parasite FILM OBYCZAJOWY  23:20 Kino bez granic - Tuż po weselu - film obyczajowy, prod. USA, 2019, reż. Bart Freundlich, wyk. Julianne Moore, Michelle Williams, Billy Crudup 01:25 Wspomnienie lata - film obyczajowy, reż. Adam Guziński, wyk. Urszula Grabowska, Robert Więckiewicz, Max Jastrzębski, Paulina Angelczyk 03:05 Kafarnaum - dramat, prod. Liban, 2018, reż. Nadine Labaki, wyk. Nadine Labaki, Zain Al Rafeea, Yordanos Shiferaw, Boluwatife Treasure Bankole 05:10 Zakończenie	05:20 Uwaga! - magazyn 05:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:25 Nowa Maja w ogrodzie 07:55 Akademia ogrodnika 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Co za tydzień - magazyn 12:20 Mam talent - program 14:15 Harry Potter i insygnia śmierci Część I - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2010, reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe, Emma Watson, Rupert Grint, Alan Rickman, Ralph Fiennes, Julie Walters, Helena Bonham Carter, Tom Felton, Jason Isaacs 17:25 Lego Masters 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda MAGAZYN  19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 MasterChef - program kulinarny 21:35 Tajemnica zawodowa - serial, Polska 22:40 Podwodna pułapka II: Labirynt śmierci - film sensacyjny 00:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarny 01:30 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny 02:30 Uwaga! - magazyn 02:50 Noc magii 04:15 Zamieszkać na plaży 04:45 Recepta na stary dom	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:10 Koń wodny: Legenda głębin 09:35 Doktor Dolittle 11:30 Kung Fu Panda 2 13:20 Noc w muzeum 2 - Larry Daley porzucił słabo płatną posadę nocnego stróża w nowojorskim Muzeum Historii Naturalnej. Jako właściciel doskonale prosperującej firmy, produkującej pomysły do użytku, wie dzie dostatni żywot poprawy sytuacji materialnej wcale nie czuje się szczęśliwy. 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo 17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej 18:50 Wydarzenia 19:30 Państwo w Państwie 20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Morali THRILLER  22:05 Cold Creek Manor - Leah i Cooper Tilsonowie są zmecczeni tempem życia w Nowym Jorku. Postanawiają opuścić luksusowy apartament i kupić dom na wsi. Jedną z oglądanych przez nich nieruchomości jest Cold Creek Manor. Zauroczeni tym miejscem, decydują się na kupno malowniczo położonej posiadłości. Niestety, wkrótce okazuje się, że wymarzony dom kryje mroczną tajemnicę. 00:45 Elizjum 03:05 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	07:05 21 Przegląd Piosenki Aktorskiej - Koncert Gilberta Becaud 08:00 Liturgia prawosławna z cerkwi św. Marka w Białej Podlaskiej 09:00 Od ucha do ucha - film animowany 09:20 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood - program publicystyczny 11:05 Bilet do kina - Pełnia życia - film obyczajowy 13:10 Wędrowiec Polski 13:50 Festiwal w Bregencji 16:50 Zaginione - odnalezione - Michał Gorstkin 17:15 Niedziela z... polskim jazzem 18:10 Niedziela z... polskim jazzem - Jazz Juniors 19:15 Niedziela z... polskim jazzem 19:30 Informacje kulturalne WESTERN  20:00 Nevada Smith - western 22:20 Scena muzyczna - Wowakin - koncert, reż. Małgorzata Kosturkiewicz 23:25 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 00:05 Niezwykłość 02:15 Teraz animacje! - Niezapomniana - film animowany, prod. Francja, 2019, reż. Bruno Collet 02:25 Teraz animacje! - Latawiec - film animowany 02:55 Kino nocne - Letnia szkoła życia - film fabularny, prod. Francja, 2017 04:55 Informacje kulturalne 05:20 Legenda Rocka 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2	06:35 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 09:35 Zderzyna z Jersey 11:40 Przygoda w krainie stoni 13:35 Miłość, szmaragd i krokodyl - Autorka romansów ratować siostrę porwaną dla okupu. Pomaga jej przypadkowo poznany łowca przygód. 15:45 Giganci ze stali - Charlie, zajmujący się organizowaniem nielegalnych bitew robotów, odkrywa, że ma 11-letniego syna. Chłopak przekonuje ojca do wzięcia udziału w mistrzostwach walk cyborgów. 18:25 Polowanie na prezydenta FILM SENSACYJNY  20:00 Niedziela z gwiazdami: Niezniszczalni 3 - film sensacyjny Niezniszczalni mierzą się ze starym przyjacielem oraz założycielem ekipy, który zszedł na złą drogę. Teraz pragnie on zemsty oraz zniszczenia swoich byłych towarzyszy. 22:30 Wykidajło 01:00 Bez litości 03:20 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 04:00 Napisała: Morderstwo 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska	05:05 Szkola 06:05 Przystanek Bieszczady - dokument 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 08:00 Hop - film komedia, USA, 2011, reż. Tim Hill, wyk. James Marsden, Russell Brand, Kaley Cuoco, Hank Azaria 10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 13:05 Perfect Picture 14:05 Karol. Człowiek, który został papieżem - miniserial obyczajowy, Polska, Francja, Kanada, Niemcy, Włochy, reż. Giacomo Battiatto, wyk. Ennio Fantastichini, Lech Mackiewicz, Ken Duken, Violante Placido, Radosław PazuraPiotr Adamczyk, Małgorzata Bela, Hristo Shopov FILM PRZYGODOWY  16:15 Władca pierścieni: Dwie wieże - film przygodowy, Nowa Zelandia, USA, Niemcy, 2002, reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood 20:00 Harry Potter i insygnia śmierci Część II - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2011, reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe, Emma Watson 22:50 Holiday - film komedia, USA, 2006, reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz, Kate Winslet, Jude Law, Jack Black, Eli Wallach, Edward Burns, Rufus Sewell 01:35 Krwawa układanka - serial, USA 02:40 Noc magii	06:00 Kosmos - niewyjaśnione tajemnice starożytności 08:00 Galileo 10:00 Naga broń 33 1/3: Ostateczna zniewaga 11:45 Król Artur 14:30 Warcraft: Początek 17:00 Łowcy Skarbów.Kto da więcej 20:00 Jason Bourne 22:45 Upadek - Niemcy, Włochy, Austria, 2004, reż. Hirschbiegel Oliver, wyk. Ganz Bruno, Maria Lara Alexandra, Berkel Christian, Ferch Heino, Harfouch Corina, Köhler Juliane, Matthes Ulrich, Thomas Kretschmann Dramat wojenny. Berlin, kwiecień 1945 roku. Naród czeka na swój upadek. Na ulicach stolicy Niemiec panuje chaos. Hitler wraz ze swoimi najbliższymi współpracownikami ukrywa się w bunkrze. 01:55 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 TV Trwam  10:40 Próba wiary 11:25 Pianistą był! 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:50 Pogoria. Zeglarska szkoła życia. 13:30 Oratorium o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny 14:30 Święty na każdy dzień 14:35 Słowo życia 14:40 Drzwi do lasu 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Prawda a historia 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Retrospekcja

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

24 października

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:50 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:05 Dziedzictwo - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Kasta - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 BBC w Jedyńce 14:00 Dziedzictwo - serial 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka	05:30 M jak miłość - serial 06:25 Umarł, aby żyć. Rzecz o Stefanie Kardynale Wyszyńskim - serial dokumentalny 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial, prod. Niemcy, Austria, 2015 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej	05:20 Uwaga! - magazyn 05:35 Nowa Maja w ogrodzie 06:00 Akademia ogrodnika 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 MądrzeGotujemy z Katarzyną Bosacką 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami 22:05 Inferno Słynny badacz symboli Robert Langdon budzi się z amnezją w szpitalu.	07:00 Muzyczne poranki 07:40 Informacje kulturalne 08:10 Co dalej? - O tym mówi świat - program publicystyczny 08:50 Wydarzenie aktualne 09:20 Do widzenia, do jutra 11:00 Reżyserzy - Cecil B. De-Mille - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2018, reż. Lyndy Saville 11:55 Bujać w obłokach - film animowany, prod. Francja, 2013, reż. Helene Leroux 12:00 Budzik - film animowany, prod. Czechy, 2017, reż. Filip Diviak 12:10 Zabić czas - film animowany, prod. Francja, 2019, reż. Camille Guillot, Fanny Fanny Hagdahl Sörebo, Sarah Naciri, Morgane Ravelonary 12:25 Niedziela z... polskim jazzem 13:30 Królowa Bona - serial	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Robocop	05:15 Szkoła 06:15 Papierzy na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Perfect Picture - program 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Opowieści małżeńskie 17:55 Rozwód. Walka o wszystko 19:00 Zagadki losu 20:00 Papierzy na szczęście - serial, Polska 20:35 Hotel Paradise	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Łowcy Skarbów.Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi 20:00 Wydział Kryminalny 21:00 Nieuchwytny cel 2 - USA, 2016, reż. Roel Reiné, wyk. Adkins Scott, Knepper Robert Wes, zawodnik MMA, który chce skończyć z walkami, dostaje propozycję wzięcia udziału w prywatnym turnieju w Birnie w zamian za milion dolarów. 23:10 W podziemnym kręgu - USA, 2016, reż. Ferrer Miguel A., wyk. Johnston Amy 01:15 Jas Fasola radzi 01:20 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda
SERIAL OBYCZAJOWY	TELETURNIEJ	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM AKCJI	KOMEDIA	THRILLER	MINISERIAL OBYCZAJOWY	TV Trwam
16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 21:00 Teatr Telewizji - Apollo z Bellac - spektakl teatralny, prod. Polska, 2022 22:20 Świat bez fikcji - Rosja - Niemcy 23:30 Rob Roy - film przygodowo-historyczny 01:55 Młoda Wiktoria - film kostiumowy 03:45 Sfora - serial	16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Miłość i medycyna - serial obyczajowy 22:55 Stanley H - serial kryminalny 24:00 Kafarnaum - dramat 02:15 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy 21:35 Herkules - serial, Polska 22:40 Dom wygranych - film komedia, USA, 2017, reż. Andrew Jay Cohen, wyk. Will Ferrell, Amy Poehler, Jason Mantzoukas, Ryan Simpkins 00:20 Co za tydzień - magazyn 01:15 Na granicy światów 02:20 Uwaga! - magazyn 02:40 Noc magii 04:05 Zamieszczać na plaży 04:35 Recepta na stary dom 05:05 Raj za pół ceny - program lifestyleowy	00:50 44 minuty Oparta na autentycznych wydarzeniach historia napadu na bank w Hollywood, którego 28 lutego 1997 roku dokonali dwaj uzbrojeni po zęby mężczyźni. 02:45 Życie, którego nie było Jak byśmy się czuli, gdyby okazało się, że każda chwila, której doświadczaliśmy i wszystkie nasze wspomnienia tak naprawdę nigdy nie istniały? Telly Paretta jest samotną matką, której 8-letni syn zginął podczas katastrofy lotniczej. 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	16:00 Giuseppe w Warszawie - komedia, prod. Polska 17:50 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Serialowa nostalgia - Emma - serial 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Kryptonim HHHH - film fabularny 22:10 Kronos - Czystość - magazyn kulturalno-społeczny 22:55 Panorama kina polskiego - Wielki Szu - film sensacyjny, prod. Polska, 1982, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Jan Nowicki 00:45 Scena muzyczna 01:50 Nevada Smith - western 04:05 Informacje kulturalne 04:25 Kino nocne - Śpiewać - film dokumentalny	22:15 Plan ocalenia - thriller Miliarder Chalmers zatrudnia najemników, by chronić cenne rezultaty swojej pracy. Chcąc zdobyć grupę terrorystów porwuje jego córkę. 00:15 Traffik 02:30 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 03:10 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	21:35 Karol. Papież, który pozostał człowiekiem - miniserial obyczajowy, Włochy, Polska, Kanada, reż. Giacomo Battiato, wyk. Piotr Adamczyk, Dariusz Kwaśnik, Małgorzata Bela, Lech Mackiewicz Alberto Cracco 23:35 Widmo - film horror, USA, Japonia, Tajlandia, 2008, reż. Masayuki Ochiai, wyk. Joshua Jackson 01:25 Największe paranormalne zagadki 02:25 Druga strona medalu - talk show 02:55 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	09:30 Moja katolicka rodzina 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Akita 101 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:15 Muzyczne chwile 13:30 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Polska Norwida 15:25 Błask prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Sympozjum poświęcone Żegocie 18:15 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. św. Mikołaja 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnoogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Mojżesz - 10 przykazań

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

25 października

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:50 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial 06:05 Dziedzictwo - serial 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo - serial 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w jedyńce 14:00 Dziedzictwo - serial 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka	05:30 M jak miłość - serial 06:25 Wprowadzenie biskupa. Przemysław Semko Korzo - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial komediowy 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze - serial obyczajowy prod. Polska 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:05 Co się dzieje 07:40 Informacje kulturalne 08:10 Wędrowiec Polski - cykl reportaży 08:50 Którędy po sztukę - Giovanni Battista Zelotti - magazyn, reż. Tomasz Filiks, Anna Zakrzewska 09:10 Giuseppe w Warszawie - komedia, prod. Polska 11:00 Emma - serial, prod. Wielka Brytania, 2009, reż. Jim O'Hanlon 12:05 Dzień w muzeum Orsay - film dokumentalny, prod. Francja, 2017, reż. Bruno Ulmer 13:10 Królowa Bona - serial 15:15 Faraon - dramat, prod. Polska, 1965, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Jerzy Zelnik, Wiesława Mazurkiewicz, Barbara Brylska, Krystyna Mikołajewska 17:55 Co dalej? 18:30 Informacje kulturalne	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Infiltrator 22:10 Triumf sprawiedliwości	05:15 Szkoła 06:15 Papierzy na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:55 Tyler Niepokonany japoński czempion Masahiro trenuje przed zbliżającą się walką bokserką z amerykańskim pretendentem do mistrzowskiego tytułu, Clintem Sullivanem. 00:35 Jas Fasola radzi 00:50 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda 20:35 Hotel Paradise	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Łowcy Skarbów.Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi 20:00 Wydział Kryminalny 21:00 Bad Ass 3 22:50 W rozkwicie - Japonia, USA, 2019, reż. Ghassemi Reza, VillaSenor Adam, wyk. Ogasawara Yusuke, Watanabe Hiroyuki, Wood Tyler Niepokonany japoński czempion Masahiro trenuje przed zbliżającą się walką bokserką z amerykańskim pretendentem do mistrzowskiego tytułu, Clintem Sullivanem. 00:35 Jas Fasola radzi 00:50 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda
SERIAL OBYCZAJOWY	TELETURNIEJ	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM S-F	SERIAL OBYCZAJOWY	KOMEDIA	FILM PRZYGODOWY	TV Trwam
16:05 Przysięga - serial obyczajowy 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 21:00 Pełny obraz - cykl dokumentalny 21:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22:45 Ocaleni - reality show 23:50 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 00:30 Replikanci - film akcji 02:25 Towarzysz na życie - film obyczajowy 04:15 Notacje 04:30 Zakończenie	18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy TVP, reż. Grzegorz Dębowski, wyk. Jakub Wierczok, Katarzyna Glinka, Jakub Szlachetka, Elżbieta Romanowska 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Miłość i medycyna - serial obyczajowy 22:55 Stanley H - serial 00:05 Ludzkie historie 01:45 Pomiedzy słowami - film fabularny	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia 22:40 Kuba Wojewódzki 23:45 Superwizjer - magazyn reporterów 00:20 Herkules - serial, Polska 01:25 Zabójcza broń - serial, USA 02:25 Uwaga! - magazyn 02:45 Noc magii 04:05 Zamieszczać na plaży 04:35 Recepta na stary dom 05:05 Raj za pół ceny - program lifestyleowy	20:00 Bloodshot Talulah Vin Diesel wciela się w postać Raya Garriso-na, żołnierza, który zginął podczas akcji i został przywrócony do życia przez korporację RST jako super-człowiek, tytułowy Bloodshot. W jego żyłach płynie armia nanotechnologicznych rozwiązań, dzięki czemu jest kimś nie do zatrzymania - silniejszym niż jakkolwiek człowiek, z organizmem zdolnym do natychmiastowej regeneracji. 22:25 Lot Feniksa 01:00 Inferno 03:40 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	18:55 Emma - serial, prod. Wielka Brytania 20:00 Simon Boccanegra - opera, prod. Niemcy, 2020 22:35 Lekkie obyczaje - Staniczek - komediodramat 00:15 Co dalej? - program publicystyczny 00:50 Młoda Polska - Dog Days - film krótkometrażowy 01:20 Panorama kina polskiego - Wielki Szu - film sensacyjny, prod. Polska, 1982, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Jan Nowicki, Andrzej Pieczyński 03:10 Informacje kulturalne 03:40 Kino nocne - Los człowieka - dramat 05:30 Teledyski 05:40 Afisz kulturalny ekstra	00:00 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia Pracownik zakładu pogrzebowego przypadkiem trafia na wystawny bankiet. Zdobywa uznanie wpływowych ludzi, dzięki którym zaczyna robić karierę polityczną. 02:10 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 03:15 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska	21:35 Apollo 13 - film przygodowy, prod. USA, 1995, reż. Ron Howard, wyk. Tom Hanks, Bill Paxton, Kevin Bacon, Gary Sinise, Ed Harris, Kathleen Quinlan 00:20 Kontrabanda - film sensacyjny, prod. USA, Wielka Brytania, Francja, 2012, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Mark Wahlberg, Kate Beckinsale, Ben Foster, Giovanni Ribisi, Lukas Haas, Diego Luna, J.K. Simmons 02:35 Druga strona medalu - talk show 03:05 Noc magii	11:50 Słowo życia 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:15 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Wystarczy Sobą Być 15:30 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Pod opieką Limanowskiej Pani 16:55 Sekrety mnichów 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Ze szkolnej ławki 18:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:20 Przysięga - serial obyczajowy
06:10 Dziedzictwo - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Rodzinny ekspres
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo - serial
09:35 Komisarz Alex - serial
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Kasta - serial paradokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra
12:50 Natura w Jedynce
14:00 Dziedzictwo - serial
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka

SERIAL OBYCZAJOWY



16:05 Przysięga - serial obyczajowy
17:00 Teleexpress
17:15 Jak to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:20 Kasta - serial paradokumentalny
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:30 Leśniczówka - serial obyczajowy
20:55 Piłka nożna - Liga Mistrzów 2022/23 - 5.kolejka: FC Barcelona - Bayern Monachium
23:10 Historia bez tajemnic - Stanisław Syrewicz
00:15 Rodzinny koszmar - film
01:55 Prokurator - serial
02:50 Medycusze Wspaniali - serial

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial
05:30 M jak miłość - serial
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzinka.pl - serial
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:55 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial
19:30 Barwy szczęścia - serial
19:55 Przepis dnia

SERIAL OBYCZAJOWY



20:05 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:35 Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale - felieton, reż. Michał Czerwonka, wyk. Mikołaj Roznerski, Marta Żmuda Trzebiatowska, Marcin Sianko
20:50 Na dobre i na złe - serial
21:55 Miłość i medycyna - serial obyczajowy
22:55 Stanley H - serial kryminalny
24:00 Ona to on - komedia, prod. USA, 2006
02:00 Imię róży - serial
03:05 Król Bibi: życie i role Benjamina Netanjahu - film dokumentalny
04:10 Rodzinka.pl - serial komediowy TVP

TVN

05:50 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - magazyn
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY



20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Top Model
23:10 Piekielna zemsta - film sensacyjny, USA, 2011, reż. Patrick Lussier, wyk. Nicolas Cage, Amber Heard, William Fichtner, Billy Burke, David Morse
01:20 Tajemnica zawodowa - serial, Polska
02:25 Superwizjer - magazyn reporterów
03:00 Uwaga! - magazyn
03:20 Noc magii
04:45 Zamieszkać na plaży
05:15 Recepta na stary dom

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Hell's Kitchen
21:35 Świat według Kiepskich - serial komediowy prod. Polska

FILM S-F



22:05 Ghostbusters - pogromcy duchów
Erin Gilbert i Abby Yates są autorkami książki o duchach. Jednak ich praca zostaje wymiana przez naukowców. Ale nadchodzi czas rewanżu - kiedy duchy opanowują Manhattan, Abby i Erin oraz ich przyjaciółki - Jillian i Patty wracają do akcji... Towarzyszy im przystojniak Kevin.
00:45 Hot Shots!
02:20 Człowiek widmo
Dr Sebastian Caine, charyzmatyczny, lecz arogancki naukowiec, pracuje dla rządu Stanów Zjednoczonych.
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny
08:00 Co dalej? - program publicystyczny
08:35 Do dzieła - magazyn
09:00 Awantura o Asię - film obyczajowy, prod. Polska, 1995, reż. Kazimierz Tarnas, wyk. Paulina Troszyńska, Agata Marciniak, Maria Kaniewska, Piotr Fronczewski, Andrzej Szczepkowski, Olgierd Łukaszewicz, Maria Gładkowska, Jan Jankowski, Gustaw Holoubek, Igor Smiałkowski
11:00 Emma - Emma - serial, prod. Wielka Brytania, 2009, reż. Jim O'Hanlon, wyk. Romola Garai, Jonny Lee Miller
12:10 Picasso: kobiety i sztuka - serial dokumentalny
13:30 Quo vadis? - serial

FILM FABULARNY



14:40 Krzyżacy - film fabularny, prod. Polska, 1960
17:40 Którędy po sztukę - Ferdinand Georg Waldmüller - magazyn, reż. Anna Zakrzewska, Tomasz Filiks
17:50 Przestrzeń pamięci - Muzeum Henryka Sienkiewicza w Orlęgorku
18:30 Informacje kulturalne
18:50 Emma - Emma - serial
20:00 Na wschód od Hollywood - Czarna kura - dramat
21:40 Mistrz i Małgorzata - serial, prod. Rosja, 2005
22:50 Dziką Muzyką - Tropem pieśni - magazyn
23:30 Więcej niż fikcja - Fellinipolis - film
00:45 Closterkeller
02:15 Lekkie obyczaje - Staniczek - komediodramat

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
Dzięki swojemu darowi Melinda Gordon potrafi komunikować się z zaginionymi duszami zmarłych ludzi i pomaga im przejść na drugą stronę.
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy

SERIAL OBYCZAJOWY



18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Do utraty sił
Pomimo przeciwności losu bokser stara się powrócić na szczyty i odzyskać dobre imię.
22:35 Cenny ładunek
00:30 Pech to nie grzech
02:05 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
03:05 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny
04:00 Z archiwum policji - serial dokumentalny
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7

05:15 Szkoła
06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska
06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Opowieści małżeńskie
11:55 Zagadki losu
12:55 Szpital - program obyczajowy
13:55 Sąd rodzinny - program sądowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Opowieści małżeńskie
17:55 Rozwód. Walka o wszystko
19:00 Zagadki losu
20:00 Papiery na szczęście - serial, Polska

PROGRAM ROZRYWKOWY



20:35 Hotel Paradise - program rozrywkowy prod. Polska
21:35 Wataha - miniserial
23:40 Bękart
- film komedia, USA, 2017, reż. Lawrence Sher, wyk. Owen Wilson, Ed Helms, J.K. Simmons, Glenn Close, Katt Williams, Ving Rhames, Christopher Walken
Blizniacy dowiadują się, że matka okłamywała ich w sprawie śmierci ojca. Bracia wyruszają, aby go odnaleźć.
02:05 Druga strona medalu - talk show
02:40 Noc magii

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Pierścionek z rubinem
10:55 Kochane Pieniądze
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Alex Cross - Francja, USA, 2012, reż. Cohen Rob, wyk. Fox Matthew, Nichols Rachel, Perry Tyler Matthew Fox, Jean Reno oraz Tyler Perry jako Alex Cross w filmie na podstawie jednego z bestsellerowych thrillerów Jamesa Pattersona o policjancie i psychologu, który specjalizuje się w tropieniu seryjnych zabójców.
23:05 Rebella
01:25 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda

TV Trwam

10:00 Audiencja Generalna
11:00 Ojciec Święty
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mojżesz
13:10 Albertynki
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 Franz Stock, apostoł pojednania
15:25 Procesja dziejów
15:45 Święty na każdy dzień
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Wyszyński
17:00 Po stronie prawdy
17:50 Muzyczne chwile
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści z Księgi
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

27 października

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Przysięga - serial obyczajowy
06:05 Dziedzictwo - serial
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo - serial
09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Kasta - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 To się opłaca - magazyn
12:50 Natura w Jedynce
14:00 Dziedzictwo - serial
15:00 Wiadomości
15:15 Alarm! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka

SERIAL OBYCZAJOWY



16:05 Przysięga - serial obyczajowy
17:00 Teleexpress
17:15 Jak to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:10 Gala French Touch
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn
23:40 Magazyn kryminalny 997 - magazyn
00:35 Magazyn Ekspresu Reporterów
01:40 Tanie Dranie - talk-show
02:20 Londyńczycy - serial obyczajowy TVP
03:15 Ocaleni - reality show
04:15 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial fabularny
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Smaki świata - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Ostoja - magazyn przyrodniczy
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:55 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki

SERIAL OBYCZAJOWY



19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:40 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton, reż. Andrzej Szulc, wyk. Michał Olejnik, Agnieszka Dąbrowska - Ridersholm
20:55 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
21:55 Miłość i medycyna - serial obyczajowy
22:55 Stanley H - serial
00:05 Fałsz - film fabularny
01:50 Tajemnice Manhattanu - thriller, prod. USA, 2016
03:55 Górnica - serial, prod. Włochy, Niemcy, 2014, reż. Roberto Saviano
04:45 Zakończenie

TVN

05:50 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - magazyn
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY



20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Kuchenne rewolucje
22:45 Ukryta gra - film sensacyjny, Polska, USA, 2019, reż. Łukasz Kościński, wyk. Bill Pullman, Lotte Verbeek, James Bloor, Robert Więckiewicz, Aleksiej Serebriakow, Corey Johnson
00:50 Narodziny gwiazdy - film obyczajowy, USA, 2018, reż. Bradley Cooper, wyk. Lady Gaga, Bradley Cooper, Sam Elliott, Andrew Dice Clay, Rafi Gavron, Dave Chappelle, Alec Baldwin
03:40 Uwaga! - magazyn
04:00 Noc magii

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - magazyn prod. Polska
21:05 Przyjaciółki

FILM OBYCZAJOWY



22:05 Jeździec - Młode małżeństwo bierze udział w zdarzeniu, które na zawsze odmieni ich życie. W jego wyniku śliczna Paige traci pamięć, a mąż Leo staje się dla niej obcym mężczyzną. Leo musi sprawić, by żona po raz drugi zakochała się w nim bez pamięci. Czekaj ich druga pierwsza randka i drugi pierwszy pocałunek, więc nie obędzie się bez śmiechu i wzruszeń.
00:35 Królewskie święta
02:30 Perła Fidzi
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleszkapy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:45 Informacje kulturalne
08:15 Zaginione - odnalezione
08:35 Dziką Muzyką - Tropem pieśni - magazyn, reż. Zuzanna Solakiewicz
09:20 Lotna - dramat, prod. Polska, 1959, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Pichelski, Adam Pawlikowski, Jerzy Moes, Mieczysław Żoź, Bożena Kurowska, Bronisław Dardziński, Adam Dziedzic, Wiesław Gołas, Henryk Hunko, Tadeusz Kosudarski
11:00 Emma - Emma - serial, prod. Wielka Brytania, 2009, reż. Jim O'Hanlon, wyk. Romola Garai, Jonny Lee Miller, Michael Gambon, Jodhi May
12:05 W szklanym klozku Sylwii Plath - film dokumentalny

SERIAL TVP



13:20 Quo vadis? - serial TVP
14:20 W pustyni i w puszczy - film przygodowy
17:55 Co dalej? - program publicystyczny
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Serialowa nostalgia - Emma - Emma - serial
20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Stalker
20:05 Czwartkowy klub filmowy - Stalker - film science fiction
22:55 Res Poloniae
23:35 Rock Camp: The Movie
01:20 Górnica - serial
02:30 Co dalej? - program publicystyczny
03:05 Na wschód od Hollywood - Czarna kura

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 Green Book

FILM SENSACYJNY



22:40 Leon zawodowiec
Płatny morderca ratuje dwunastoletnią dziewczynkę, której rodzina została zabita przez skorumpowanych policjantów.
01:15 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
02:15 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny
03:00 Menu na miarę - program kulinarny
03:40 Taki jest świat - program informacyjny
04:15 Z archiwum policji - serial dokumentalny
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy

TVN 7

05:15 Szkoła
06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska
06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Opowieści małżeńskie
11:55 Zagadki losu
12:55 Szpital - program obyczajowy
13:55 Sąd rodzinny - program sądowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - program sądowy
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Opowieści małżeńskie
17:55 Rozwód. Walka o wszystko
19:00 Zagadki losu
20:00 Papiery na szczęście - serial, Polska
20:35 Hotel Paradise

KOMEDIA



21:35 Dusza towarzystwa - film komedia, USA, 2018, reż. Ben Falcone, wyk. Melissa McCarthy, Gillian Jacobs, Julie Bowen, Debby Ryan
23:45 Ustawka - film komedia
01:40 Największe paranormalne zagadki
02:45 Noc magii

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Pierścionek z rubinem
10:55 Kochane Pieniądze
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Park jurajski III - USA, 2001
23:00 Operacja Overlord
01:20 Jaś Fasola radzi, odc.10. Jaś Fasola prezentuje kreatywne podejście do rozmaitych zadań – od przygotowania pizzy w formie wizerunku Misia, poprzez sztukę naleśnikową aż po wykonanie kopii Myny Lizy.
01:25 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda
01:55 Śmierć na 1000 sposobów
02:25 Disco Polo Life
03:25 Top 10

TV Trwam

13:30 Msza święta
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 Bądź wielki przed Bogiem - cz. 2 Kapłaństwo
15:25 Odwaga wiary
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
16:35 Zew natury
17:05 Akademia pro-life
17:10 Historie obozowe
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Ogłoszenia i reklamy są materiałem zleconym, za ich treść odpowiedzialność ponosi ich nadawca, a nie redakcja lub wydawca gazety.
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., 85-115 Bydgoszcz, ul. Wiatrakowa 11/3, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl
Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł
ISSN 1643-2460
Skład komputerowy: www.klan.net.pl

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

szynakameble
zawsze blisko ludzi

65^{lat}
od 1957

Jesienne MEBLOWANIE

-15%



Zapraszamy do Salonów Firmowych

Promocja trwa od 21.10 do 14.11.2022 r.

LUBAWA

ul. 19 Stycznia 25 | tel. 693 540 096

pn - pt: 09:30 - 17:00 | sobota: 09:30 - 12:00

IŁAWA | BUDYNEK EUROPA CENTER

ul. Ostródzka 54 | tel. 609 089 247

pn-pt: 10:00- 18:00 | sobota: 10:00-14:00

JA CHCĘ TĘ KSIĄŻKĘ I KROPKA!

DOROTA MAKOWSKA WALCZY NIE TYLKO O SVOJE ZDROWIE, ALE O MARZENIA. CHCE WYDAĆ POWIEŚĆ, KTÓRĄ NAPISAŁA, INSPIRUJĄC SIĘ PIOSENKĄ MARKA GRECHUTY. JEST NIEPEŁNOSPRAWNA, ALE PEŁNA NADZIEI, ŻE JEJ SIĘ UDA. WIERZY, ŻE DOBRO WRACA. KIEDYŚ POMOĞŁA URATOWAĆ ŻYCIE MAŁEJ JULCE.



ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@
gazetaolsztynska.pl

Dorota Makowska ma 30 lat. Mieszka w Nowym Mieście Lubawskim, ma męża, kota i psa. Jest analitykiem informatycznym, ale po godzinach wrzuca na luz. Wtedy robi to, co kocha — słucha muzyki, czyta, ale przede wszystkim pisze. I robi to już od lat.

— Piszę od dwunastego roku życia. A jak to się zaczęło? Babcia w wigilię dała mi zeszyt i powiedziała: „pisz, dziecko”. Ona wiedziała, że piszę wiersze, opowiadania, rymowanki.

Tym mnie zachęciła, że bym nie przestawała. I tak rosłam i pisałam. Babcia cały czas we mnie wierzyła, dopingowała i powtarzała, że o swoje marzenia trzeba walczyć — wspomina Dorota Makowska. — Pewnie dnia słuchałam piosenki Marka Grechuty „Serce”. Przyszło mi wtedy do głowy zdanie, że „miłość mojego życia poznałam trzy miesiące po ślubie”. Ależ ono ładne, prawda? Tylko ja je rozwinąć? Napisałam parę stron dialogów. Tylko co ja z tym zrobię? Dałam je do przeczytania przyjaciółce, a ona — jak moja babcia — zachęciła mnie, żebym pisała więcej. I tak powstała powieść „Światło”.

Pisać można do szuflady, ale Dorota poczuła, że musi iść z tym dalej. Tym bardziej że miała już swoje publikacje — może nie papierowe, ale w internecie, na platformie wydawniczej. Publikowała na niej swoje wiersze jako Dea.

— I to jest historia na pierwsze strony gazet! Chciałam namacalnie wydać swoje tomiki z sieci. Na papierze. Każdy z nich miał jednak numer ISBN, co komplikowało prawnie sprawę. Dzwoniłam więc po różnych wydawnictwach, żeby jakoś to rozwiązać. Każdy telefon kończył się fiaskiem. W końcu zadzwoniłam się do Wrocławskiej Oficyny Wydawniczej Atut. I byłam już zmęczona tym, że nic nie wychodzi... Gdy ktoś odebrał telefon, poprosiłam o kogoś kompetentne-



Dorota Makowska walczy o swoją książkę

go ilubiącego wyzwania, kto w końcu mi wyjaśni, jak mogę rozwiązać mój problem. Miałam szczęście, bo telefon odebrał szef wydawnictwa — wspomina Dorota Makowska. — Nie miałam w głowie, żeby rozmawiać z nim o mojej powieści, ale właśnie o ISBN. Bo to mnie nurtowało. Wspomniałam oczywiście o książce i wtedy on się zainteresował. Opowiedziałam mu, o czym jest „Światło”. Przyznał, że temat śmierci, o której piszę, to trudny temat. Ale czy musimy pisać tylko o tym, co jest kolorowe? To, że nie pisze się o bólu, nie znaczy, że go nie ma. Tym go przekonałam. Poprosił, żebym przysłała mu całość do przeczytania, choć z reguły przysyła się 180 wersów maszynopisu. Na odpowiedź czeka się ok. trzech miesięcy. Ja już ją miałam po tygodniu.

Bohaterem „Światła” jest niespełniony malarz Marek, który dowiaduje się, że jest śmiertelnie chory. Zostają mu trzy miesiące

życia. Obiecuje sobie, że przed śmiercią namaluje obraz idealny i zadedykuje go swojej mamie.

— Bo ona wierzy w światło człowieka. Tak jak o Halinie Poświatowskiej mówiło się, że gdziekolwiek się pojawiała, tam zostawiała za sobą właśnie światło i dobro. Marek postanawia to światło namalować — opowiada Dorota. — Jego światłem okazuje się być Izabela. Ona pomaga mu odchodzić. Naprawdę nie zdajemy sobie sprawy, jak ważna jest obecność bliskiego człowieka przy osobie, która odchodzi. Miłość drugiego człowieka rozjaśnia mroki odchodzenia. Ludzie szukają ukojenia w literaturze i zobaczą, że czasami wsparcie to największa wartość. Wydawnictwo zdecydowało się wydać moje „Światło”, ale nie jest w stanie pokryć wszystkich kosztów. Rynek książki dziś jest trudny. Żeby książka się ukazała, muszę dołożyć 11 tys. zł.

Dlatego proszę o wsparcie na zrzutka.pl, żeby móc cieszyć się tym, co kocham.

Dorota walczy nie tylko o wydanie książki, ale też o swoje zdrowie. Ma dziecięce porażenie mózgowie, które wiąże się z niedowładem nóg. Jej stan jednak się pogarsza.

— Choroba postępuje szybciej, niż się spodziewałam. Rok temu myślałam, że tylko nogi mam chore, a teraz okazało się, że cierpi również kręgosłup. Rehabilituję się, przyjmuję leki, chodzę wciąż do lekarzy. Mam kiepską kondycję fizyczną, niczym osiemdziesięciolatka, a mam przecież tylko trzydzieści lat. I niby mogłabym zorganizować zbiórkę na swoje zdrowie, ale jednak wolę spełnić marzenie — uważa Dorota. — Z medycyną dam sobie radę. Muszę. Mój stan zdrowia jest jednak kiepski. Nie spodziewam się cudów. Ale jestem samodzielna. Rehabilitacja co prawda może zmniejszyć ból, ale mnie nie uratuje. Wolę więc zrobić coś dla siebie, co mnie ucieszy. Wydanie książki będzie dla mnie światłem. Nie lubię prosić o pomoc, ale czasami trudno zrobić inaczej. Jestem chyba jak mała dziewczynka, która tupię nogą i mówi: „ja chcę tę książkę i kropka!”.

Dorota tak już ma, że jak sobie coś postanowi, musi się to udać. Gdy ponad dwa lata temu dowiedziała się, że Julka, córka znajomych ze szkoły, potrzebuje pieniędzy na walkę z SMA, od

razu zaczęła działać. Dzięki niej dziewczynka zbierała prawie 10 mln zł na terapię genową.

— Zorganizowałam sztab, pisałam do mediów i poruszyłam niebo i ziemię, żeby się udało. To była pierwsza tak duża zbiórka w Polsce na jednym z portali pomocowych — wspomina Dorota. — Wtedy jednak czułam się o wiele lepiej niż dzisiaj. Gdybym teraz miała z takim samym zaangażowaniem walczyć o pieniądze dla Julki, pewnie nie byłabym w stanie. Cały czas jednak siła z tamtego czasu jest we mnie. Wiele osób również pamięta moje zaangażowanie. I teraz widzę, że dobro wraca. I mam nadzieję, że wróci w postaci „Światła”. Bo ja tylko i aż marzę o tej książce...

Fragment „Światła”:

Miłość mojego życia spotkałam trzy miesiące po ślubie. Piłam kawę, słuchając Marka Grechuty: „weź to serce, wyjdź na drogę i nie pytaj się dlaczego”. Przeszedł obok. Uśmiechnął się. Spojrzał na mnie i roztrząsał spokój na kawałki. Od tej pory widziałam go wszędzie. W sklepach, kinach, kawiarniach. Mijaliśmy się już od tak dawna, a ja na pewno tak późno dostrzegłam, że to on. (...) Chciałam zapytać kim jest i dlaczego milczy. Nie zdążyłam. Wyjął z kieszeni marynarki małą kartkę złożoną na pół. Do dziś noszę ją w portfelu jako dowód, że to wydarzyło się naprawdę. Potożył ją na stoliku, przesunął delikatnie w moją stronę i wyszedł.

REKLAMA

Lech Mickiewicz
GINEKOLOG

- sonda pochwowa
- cytologia
- antykoncepcja

Olsztyn
ul. Barcza 48/1
poniedziałki, czwartki od godz. 15.00
rej. tel. kom. **601-952-165**

STOMATOLOG
LEK. EWA MICKIEWICZ
specjalista protetyki stomatologicznej

Olsztyn, ul. Barcza 48/1
tel. **89 542 67 40**
tel. **512 506 756**

- pełny zakres stomatologii zachowawczej • protetyka
- RTG zębów • laseroterapia
- wybielanie zębów

• **licówki porcelanowe**

MILLER DENTAL
PRZYCHODNIA STOMATOLOGICZNA

lek. stom. Katarzyna Miller
specjalista periodontolog
lek. stom. Adam Miller
lek. stom. Anna Miller

- leczenie w ramach NFZ i prywatnie • pełen zakres usług stomatologicznych • RTG

Olsztyn, ul. Piotrowskiego 16 lok. C
tel. 502-071-870, 89 539 96 38

Roman Łesiów
UROLOG

- leczenie zachowawcze i operacyjne
- USG układu moczowego
- cystoskopia, zabiegi operacyjne
- uroflometria

rejestracja Olsztyn, od godz. 13⁰⁰
Lancet 89 535 72 80
al. Wojska Polskiego 39

Gabinet Urologiczny
USG układu moczowego
(pełny zakres badań urologicznych)

lek. med.
RYSZARD MAREK
Olsztyn, ul. Żytnia 74
pon. 16.00-18.00
tel. 89 527-81-48
tel. 604 552 518

dr n. med. **MACIEJ BIERNACKI**

SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ I ONKOLOGICZNEJ

- chirurgia ogólna • chirurgia onkologiczna
- żylaki • przepukliny • usuwanie drobnych zmian skórnych • leczenie chorób piersi
- leczenie nowotworów przewodu pokarmowego

Olsztyn, al. Wojska Polskiego 39 (Lancet)
89 535 72 80 od godz. 13⁰⁰, **508 36 26 52**

LSZTYŃSKY
CHIRURG
NEUROCHIRURG

rej. codziennie w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰
89 535 25 48
502 323 935

dr n. med. **Miroslaw Smółka**

Olsztyn, ul. Kopernika 1
poniedziałki 15.00-18.00

Dr n. med. **PIOTR MALINOWSKI**
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

- Diagnostyka i badanie chorób naczyń
- Usuwanie żylaków: laserowe, nieoperacyjne, operacyjne, skleroterapia

ZABIEGI:
środa 16.00-18.00, czwartek 16.00-18.00
KONSULTACJE:
środa 18.00-19.30, czwartek 18.00-19.30

Olsztyn, ul. Kopernika 30, gabinety nr 14 i 15

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog

poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00

Rejestracja tel. **89 534 23 33**
w godz. 10:00-18:00

Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

Dr n. med. **JACEK NOWAK**
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30

REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33

Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

NZOZ „ARTERIA” PRYWATNE SPECJALISTYCZNE CENTRUM CHOROÓB NACZYŃ

Olsztyn, ul. Kopernika 30 (parter, lok. 14, 15) pn.-pt., rej. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰, tel. **89 534-55-65**

CHOROBY ŻYŁ I TĘTNIC

- diagnostyka
- leczenie zachowawcze
- skleroterapia żylaków
- laserowe leczenie żylaków!!!
- leczenie operacyjne żylaków

Specjaliści chirurgii naczyniowej i ogólnej:
Mariusz Błoniecki | Rafał Dryzner
Piotr Malinowski
Maciej Sadowski tel. **89 509 344 667**
www.arteria.olsztyn.pl

PATRICIA KAZADI ZAŚPIEWAŁA Z RAPEREM TEN TYP MES

Patricia Kazadi: Czasami dwie osoby w związku są razem, a jednak osobno i czują się samotne. Mówię o tym w utworze „Ona”.

Wzaapowiedzi utworu „Ona” wokalistka podkreśla, że „dedykuje go każdemu, kto kiedyś czuł tak samo – być razem, obok siebie, a jednak osobno”. To refleksyjna opowieść o emocjach, jakich doświadcza wiele osób. Piosenka utrzymana jest w rytmach neo r’n'b – zarówno na poziomie beatu, jak i melodii w nostalgiczny sposób nawiązuje do oldschoolowych klimatów soul. W utworze gościnnie pojawił się Ten Typ Mes. To kolejny ich wspólny numer po ponad 10 latach.

— Właśnie wydałam nowego singla „Ona” wraz z raperem Ten Typ Mes. Zdecydowanie jest to zapowiedź płyty lub EP-ki, bo jeszcze nie zdecydowałam, która pojawi się już w nowym roku. Będzie to bardzo osobisty krążek i myślę, że odważny, jeżeli chodzi o ton wypowiedzi oraz to, o czym śpiewam – mówi Patricia Kazadi.



Patricia Kazadi: Wokalistka podkreśla, że w utworze „Ona” zdecydowała się poruszyć bardzo ważny temat

Wokalistka podkreśla, że w utworze „Ona” zdecydowała się poruszyć bardzo ważny temat, którego nie można przemilczeć. Wiele osób tkwi bowiem w trudnych relacjach i mimo dyskomfortu nie zawsze mają odwagę odciąć się od toksycznych związków. Wykonawcy dywagują o tym, jak różnice wynikające

z dwóch perspektyw – damskiej i męskiej – wpływają na to, że ludzie kiedyś tak bardzo kochający się teraz oddalają się od siebie.

— W „Ona” rozmawiam o tym, jak to jest, że czasami dwie osoby będąc w związku, nawet w jednym pomieszczeniu, czują, że są razem, a jednak osobno i czują się samotni, jak te różnice damska

i męska się wykluczają bardzo często. I tutaj też wjeżdża Mes ze swoim punktem widzenia – wyjaśnia.

Do refleksji nad swoim życiem – ale nieco pod innym kątem zachęcał również jej poprzedni singiel.

— W „Natural” opowiadam o tym, co to jest body shaming, o tym, że należy siebie zaakceptować, pra-

cować nad tym, żeby być dla siebie mniej surowym krytykiem i kochać siebie – podkreśla piosenkarka.

PATRICIA KAZADI NIE UKRYWA, ŻE JUŻ NIE MOŻE SIĘ DOCZekać PREMIERY SWOJEGO NOWEGO WYDAWNICTWA MUZYCZNEGO.

To będzie dla niej ważny moment w jej karierze wokalne.

— Płyta powstawała na przestrzeni ostatnich trzech lat, wszystko jest już zakończone, nagrane i teraz czeka na swoją premierę – dodaje. **NEWSERIA**

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

ODPADŁA PRZED SESJĄ PODWODNĄ

Żaklina Ta Dinh zakończyła już swoją przygodę z pokazywanym w TVN 7 programem „Perfect Picture”.

— Odpadłam tuż przed sesją podwodną. Tego najbardziej się bałam, ponieważ już przeżyłam taką sesję podwodną, tylko właśnie po drugiej stronie aparatu, i raczej nie jest to coś, co chciałabym znowu przeżyć. To właśnie było w „Top Model” i był ten sam fotograf, kolega z Jeleniej Góry, i teraz też właśnie on był ekspertem. Wiem, jak bardzo ciężko jest z tym nurkowaniem podwodnym, żeby to wszystko ogarnąć. Tego się bałam, więc szczęście w nieszczęściu, że odpadłam tuż przed i nie musiałam tego robić – mówi.

Modelka podkreśla, że lubi zarówno fotografować, jak i być fotografowaną. — Fajnie jest być fotografowanym, do tego też jestem przyzwyczajona, ale fajnie było sprawdzić tę



drugą stronę. I to też jest bardzo ekscytujące. W programie nauczyłam się dużo technicznych rzeczy – wiem, co to jest ISO, wiem, co to jest przestona, znam te terminy, umiem nimi operować – mówi. Modelka praktycznie nie rozstaje się z telefonem i jak przyznaje, w każdym miejscu i w każdych okolicznościach potrafi znaleźć jakiś ciekawy obiekt do sfotografowania. Nie ma też absolutnie nic przeciwko retuszowaniu zdjęć, używaniu filtrów czy

innych narzędzi poprawiających jakość fotografii.

— Retusz zdjęć to normalna sprawa. Zawsze podkreśli się jakieś kolorki, zawsze zmienisz np. ekspozycję, jak ci się troszeczkę nie uda zdjęcie, zawsze coś tam tymi suwakami możesz „dolepszyć”. Zresztą to nie jest takie trudne – przesuwasz albo w prawo, albo w lewo i patrzysz, czy ci pasuje. Nie jest to aż taka duża filozofia. Filozofią jest to, żeby złapać dobry kąt i zrobić dobre zdjęcie – dodaje modelka.

— Bardzo trudno jest znaleźć we współczesnym świecie jakiś autorytet – uważa Maja Frykowska. Jej zdaniem hierarchia wartości została mocno zaburzona. Dla młodych osób wzorem do naśladowania często są gwiazdy Instagrama czy TikToka, które są w stanie zrobić wiele tylko po to, by zyskać jak największe zasięgi. Jest więc bardzo zaniepokojona tym, że dzisiejsza młodzież właściwie nie zna już żadnych granic. Maja Frykowska zauważa, że dzisiejszy świat jest pełen instagramowych idoli, gwiazd, celebrytów, trenerów i samozwańczych ekspertów od wszystkiego. I choć porywają tłumy, to niestety często poza „rozpoznawaną okładką” nic więcej sobą nie reprezentują. Natomiast autorytety przez duże „A” – kiedyś poważane, podziwiane i naśladowane za styl życia i system wartości – teraz pozostają w ich cieniu.



— Nie ma autorytetów moralnych i właściwie nie ma się dokładnie na czym opierać. Mam takie odczucie, że jedyną zasadą, jaka dzisiaj obowiązuje, to właśnie brak zasad. Dzisiaj ludzie żyją tylko Instagramem i właściwie klikalnością, nie ma żadnych wzorców, nie ma fundamentów, na których można twardo stać. I to jest przerażające – mówi Maja Frykowska. Producentka filmowa zauważa, że nawet jeśli teraz pojawia się jakiś głos rozsądku, to często jest on lekceważony. Niedostatek autorytetów moralnych w codziennym życiu nie

pozostanie jednak bez wpływu na to, na jakich ludzi wyrośnie dzisiejsza młodzież. Brak hierarchii wartości może bowiem skutkować złymi wyborami. — Ja dzisiaj patrzę na to wszystko z perspektywy matki i wydaje mi się, że te przyszłe pokolenia, nasze dzieci będą miały bardzo trudno, żeby móc w ogóle odnaleźć się w tej rzeczywistości. Będą musiały mocno przepychać się łokciami, twardo stać na ziemi i mierzyć się z wieloma przeciwnościami, które na swojej drodze będą spotykać, więc to jest niepokojące – dodaje.

ROBERT SZAJ O NOBLISTACH

ROBERT SZAJ OGŁOSZENIE LISTY TEGOROCZNYCH LAUREATÓW NAGRODY NOBLA PRZEŻYWAŁ W SZTOKHOLMIE, W SIEDZIBIE KRÓLEWSKIEJ SZWEDZKIEJ AKADEMII NAUK. DZIĘKI TRANSMISJI TVP NAUKA, KTÓREJ JEST DYREKTOREM, MOĞŁA JE ZOBACZYĆ CAŁA POLSKA.



STANISŁAW KRYŚCIŃSKI
s.kryscinski@
gazetaolsztynska.pl

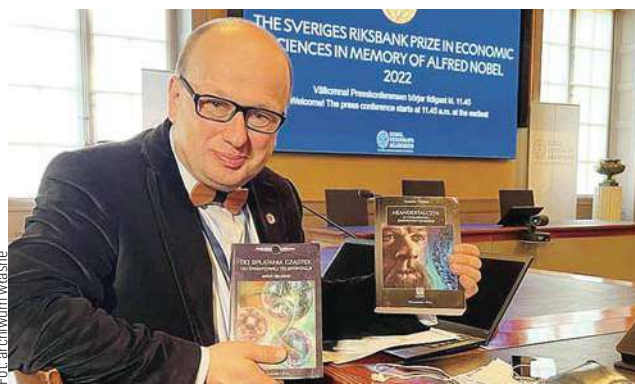
To było i wyjątkowe wydarzenie, i wyjątkowe przeżycie — mówi „Gazecie Olsztyńskiej” Robert Szaj, dyrektor TVP Nauka. — Nasza stacja była jedyną, która prowadziła transmisję na żywo wraz ze studiem z ekspertami. Ja miałem ten przywilej i mogłem być na miejscu w Królewskiej Szwedzkiej Akademii Nauk — dodaje. Robert Szaj, jadąc na uroczystość ogłoszenia listy laureatów nagrody, zabrał ze sobą dwie książki tegorocznych laureatów.

— Tegoroczna lista nagrodzonych pokazała, że Nobel jest przyznawany często za osiągnięcia sprzed lat, które dopiero z biegiem czasu mogą być odpowiednio ocenione i docenione — komentuje.

Dyrektor TVP Nauka, który pochodzi z Warmii i Mazur i jest stałym czytelnikiem „Gazety Olsztyńskiej”, miał przy sobie w Sztokholmie polskie wydanie książki „Neandertalczyk w poszukiwaniu zaginionych genomów” Svante Paabo i „Od splątania cząstek do kwantowych teleportacji” Antona Zeilingera. Obie są, według niego, niezwykle cennym zaproszeniem do podróży w świat odkrywania tajemnic nauki.

— Z „Neandertalczyka” w poszukiwaniu zaginionych genomów dowiadujemy się m.in. jak technologia PCR, którą dzisiaj wszyscy znamy, pozwoliła na identyfikację DNA naszych przodków sprzed kilkudziesięciu tysięcy lat, a Anton Zeilinger jest jednym z tegorocznych laureatów Nagrody Nobla z fizyki, a jego książka zabiera nas w niemal fantastyczny świat fizyki kwantowej. I to od splątania cząstek do kwantowej teleportacji. Obaj autorzy są tegorocznymi laureatami Nagrody Nobla — mówi Robert Szaj.

Jego zdaniem polski widz i czytelnik należy do tego „le-



Robert Szaj, dyrektor TVP Nauka, miał okazję poznać tegorocznych Noblistów

piej wyrobionego”. Jego zdaniem mamy odruch sięgania po wiedzę. To powoduje, że zarówno książki, jak i programy o tematyce naukowej cieszą się niesłabnącą popularnością.

— I właśnie tę potrzebę staramy się zaspokoić na naszej antenie. Transmisja z ogłoszenia listy laureatów Nagrody Nobla cieszyła się dużą popularnością — zdradza nam Robert Szaj. — Każdy, kto jest ciekawy świata, powinien oglądać naszą stację — zachęca.

W tym roku, za odkrywanie tajemnic mechaniki kwantowej, nagrodę Nobla otrzymali Alain Aspect, John F. Clauser oraz Anton Zeilinger. Nagroda została przyznana „za eksperymenty ze splątaniem fotonami, ustalające naruszenie nierówności Bella i pionierską informatykę kwantową”.

— Wyróżnieni naukowcy przeprowadzili przełomo-

we eksperymenty z wykorzystaniem splątanych stanów kwantowych, gdzie dwie cząstki zachowują się jak pojedyncza jednostka, nawet gdy są rozdzielone. Wyniki badań utorowały drogę dla nowej technologii opartej na informacjach kwantowych — wyjaśnia nam Robert Szaj.

Nobel z medycyny za wkład w zrozumienie ewolucji człowieka trafił do szwedzkiego biologa Svante Pääbo, który stworzył zupełnie nową dyscyplinę naukową — paleogenomikę. „Dzięki swoim pionierskim badaniom Svante Pääbo dokonał czegoś pozornie niemożliwego: zsekwencjonowania genomu neandertalczyka, wymarłego krewnego współczesnych ludzi. Dokonał także sensacyjnego odkrycia nieznanego wcześniej hominida — denisowianina” — Robert Szaj przyta-

cza uzasadnienie werdyktu komitetu noblowskiego.

Nobel z ekonomii za badanie roli banków podczas kryzysów finansowych otrzymali Ben S. Bernanke, Douglas W. Diamond oraz Philip H. Dybvig. Naukowcy przez lata starali się udowodnić, dlaczego zapobieganie upadkowi banków ma kluczowe znaczenie. Nobelem z chemii za narzędzia do tworzenia farmaceutyków zostali uhonorowani Carolyn R. Bertozzi, Morten Meldal oraz K. Barry Sharpless. To Nobel za prace nad rozwojem chemii „klik” i chemii bioortogonalnej.

— Ogłoszeniu listy nagrodzonych zawsze towarzyszy pewne napięcie, jednak lista nominatów jest ogłaszana wcześniej. Będąc na miejscu, można mieć uczucie uczestniczenia w tworzeniu historii — stwierdza Robert Szaj.

W tym roku Pokojową Nagrodę Nobla otrzymali białoruski opozycjonista Aleś Białacki, rosyjska organizacja Memoriał i ukraińskie Centrum Wolności Obywatelskich. — Podjęli niezwykle wysiłek, aby udokumentować zbrodnie wojenne, przypadki łamania praw człowieka i nadużyć władzy. Wspólnie ukazują znaczenie społeczeństwa obywatelskiego dla pokoju i demokracji — czytamy w uzasadnieniu Norweskiego Komitetu Noblowskiego.

Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury w 2022 roku — „za odwagę i kliniczną przenikliwość, z jaką odkrywa korzenie, alienację i zbiorowe ograniczenia osobistej pamięci” — otrzymała francuska pisarka Annie Ernaux.

Nagroda Nobla to najbardziej prestiżowe wyróżnienie przyznawane w wielu dziedzinach za wybitne osiągnięcia. Nagrody są wręczane po wcześniejszym ogłoszeniu listy laureatów. Pierwsza uroczystość odbyła się w Królewskiej Akademii Muzycznej w Sztokholmie w 1901 roku. Od 1902 roku nagrody są wręczane przez króla Szwecji. Każdy z laureatów nagrody otrzymuje złoty medal, dyplom, a także nagrodę finansową — od 2017 roku to 9 mln koron, czyli około 4 mln zł.

POLSCY NOBLIŚCI

Maria Skłodowska-Curie (1903, 1911) — fizyka i chemia;
Henryk Sienkiewicz (1905) — literatura;
Władysław Reymont (1924) — literatura;
Czesław Miłosz (1980) — literatura;
Lech Wałęsa (1983) — pokojowa;
Wisława Szymborska (1996) — literatura;
Olga Tokarczuk (2018) — literatura.

PROMOCJA

rolnicze abc

OGÓLNOPOLSKI MIESIĘCZNIK

W „Rolniczym ABC” m.in.

- **PORADY SPECJALISTÓW**
od produkcji roślinnej i zwierzęcej
- **SYLWETKI OSÓB**
które życie związały z wsią

Kupisz nas na poczcie, w sieciach: DINO, Polo Market, Auchan, Real, Stokrotka, w sklepach Spółem, Chorten, salonikach prasowych, za pośrednictwem stron www.kupgazeta.pl i e-kiosk.pl.
Chcesz otrzymać gazetę prosto do domu, zadzwoń: 502 499 528.



WYJĄTKOWA GALA – ŚWIĘTUJEMY 20-LECIE FUNDACJI Z OLSZTYNA



„SZLACHETNY KAMIEŃ JAK DIAMENT W SOBIE CIĄGLE MASZ!” – SŁOWAMI I GŁOSEM KAYAH ZAPRASZAMY DO OLSZTYNA NA URODZINOWĄ GALĘ FUNDACJI „PRZYSZŁOŚĆ DLA DZIECI”. JUŻ W PAŹDZIERNIKU WYJĄTKOWE 20-LECIE.

Bo tak pięknym i dobrym momentom należy się właściwa celebrazja, a my się właśnie do takiego momentu zbliżamy – Fundacja „Przyszłość dla Dzieci” w tym roku kończy 20 lat. Aby odpowiednio to uczcić – chcielibyśmy Was zaprosić do Olsztyna na jubileuszową, Charytatywną Galę „Dobro oddaje!” z okazji 20-lecia.

Nasza Fundacja to My i Wy! To idąc wramię wramię, możemy na co dzień wspierać 470 chorych i niepełnosprawnych dzieci z Olsztyna i naszego regionu! Ta Gala jest dla Was!

— My również nie możemy w to uwierzyć, że już od tylu lat wspólnie wspieramy chore i niepełnosprawne dzieci z całych Warmii i Mazur. Nasi pierwsi podopieczni w tym momencie stają się już dorośli – niektórzy zyskują właśnie swój pierwszy zawód, robią prawo jazdy,

zakładają rodziny, wyjeżdżają podbijać świat.

Innym nigdy nie będzie to dane, często są zbyt chore – ale to, że przez ten cały czas ktoś nad nimi czuwał, ktoś się nimi opiekował i pomagał w ciężkiej walce z codziennością – jest olbrzymią wartością naszej długoletniej przyjaźni i współpracy – mówi Jarosław Tokarczyk, prezes Fundacji „Przyszłość dla Dzieci”.

Drodzy nasi przyjaciele, fundatorzy, sponsorzy!

Dziękujemy Wam za każdy przekazany nam 1% podatku, za każdy charytatywny kilometr przebiegnięty w naszych biegach.

Dziękujemy za każdą wpłatę, wrzucony do skarbonki grosik, a nawet za każdą nawet najmniejszą darowaną nam nakrętkę. Te wszystkie nawet najdrobniejsze gesty mają ogromną moc – pod jednym warunkiem: wtedy gdy jesteśmy razem, gdy działamy WSPÓLNIE!

BO #WSPÓLNIE MOŻEMY ZROBIĆ WIĘCEJ!

I teraz tak przekornie: skoro podziękować – już podziękowaliśmy...:-) – to teraz chcielibyśmy Was o coś prosić i gdzieś Was zaprosić:

22 października 2022 r. o godz. 18.00 spotkamy się na jubileuszowej Charytatywnej Gali „Dobro oddaje!” w Auli CEiK, ul. Głowackiego 17 w Olsztynie – by razem pokazać, że nasze zaangażowanie nie gaśnie, że dalej będziemy robić, co w naszej mocy, by nasze fundacyjne dzieciaki wciąż mogły regularnie jeździć na – stawiające je na



nogi i usprawniające ręce – turnusy rehabilitacyjne, a kolejne nowoczesne wózki inwalidzkie mogły wiernie służyć tym podopiecznym, którzy na nogi stanąć nieśmieli nie mogą.

Siedmioletnia Martynka – dziewczynka jak iskra, dziewczynka, która przez życie szła jak burza – w ubiegłym roku musiała zdecydowanie zwolnić. Diagnoza nie pozostawiła złudzeń – cukrzyca typu 1 znacznie komplikuje teraz dziewczynce życie.

Tej małej frydze przypięto do ciała pompę insulinową. Dren od pompy płacze się wokół ciała Martynki. Sprzęt co prawda ratuje jej życie – ale nie pozwala swobodnie biegać i tańczyć.

Nie pozwala też pływać. Dziewczynka tak to uwielbia! Martynka z rodzicami od miesięcy zbierają na nowoczesną, wodoodporną, malutką jak pudełko zapalniczkę pompę przytwierdzaną bezpośrednio do ciała, która pozwoliłaby Martynce znów żyć pełnią życia. Ile to samodzielne zbieranie potrwa? Tego nie wie nikt!

Ale razem możemy sprawić, że ta mała odzyska swobodę już wkrótce!

To na wsparcie takich dzieci jak Martynka trafią nasze cegiełki w postaci biletów wstępu na jesieńną galę.

Zapraszamy Was naprawdę śpiewając, bo na Gali z okazji 20-lecia Fundacji towarzyszyć nam będzie najwspanialsza – bywa że liryczna, a bywa że energiczna – Kayah.

Dziewczyny z Cello 2 Cello również obiecały dać cza-du! A znany i lubiany Maciej Miecznikowski, który poprowadzi Galę w Olsztynie – na pewno będzie i wzruszał, i bawił do łez.

W jednym ze swoich przebojów „Diamenty” Kayah śpiewa: „W człowieku jest Boga ślad, nieskończoności jest znak, światło na dnie, którego nie pokona mijający czas. Szlachetny kamień jak diament w sobie ciągle masz!”.

Od 20 lat znamy i kochamy Wasze szlachetne serca,

którymi tak chętnie dzielicie się z naszymi podopiecznymi. Gala będzie kolejną okazją, by je znów jeszcze bardziej otworzyć. Jednym z punktów programu będzie Aukcja Charytatywna, podczas której na rzecz naszych dzieciaków będziecie mogli wylicytować dziesiątki nietuzinkowych przedmiotów, które zabrane potem przez Was do domu będą Wam na co dzień przypominały, że WARTO POMAGAĆ.

Wręczymy też statuetki naszym najwspanialszym długoletnim przyjaciołom. Chcecie ich poznać? Koniecznie tego dnia bądźcie z Nami.

PAMIĘTAJCIE, ŻE TO MY WSPÓLNIE ZMIENIAMY ŚWIAT, PRZYWRACAMY UŚMIECH SETKOM POKIERESZOWANYCH ŁOSEM DZIECI.

— Bez ludzi, którzy nas otaczają i wspierają, nie moglibyśmy działać na taką skalę. Jesteśmy dumni, że od tylu lat tworzymy tak zgraną drużynę. Gdy spoglądam wstecz i widzę, jak dzieci będące pod naszą opieką wspaniale się rozwijają i rehabilitują, to aż serce rośnie. Wszystko to dzięki zaangażowaniu ludzi o otwartych sercach. Codziennie my, pracownicy Fundacji, jesteśmy świadkami pięknych scen: ktoś stanął na nogi, a jakieś inne dziecko w tym czasie zaczęło samodzielnie – bo już np. nie przez sondę – jeść. Bardzo często poranki w Fundacji zaczynamy od takich wspaniałych, pokrzepiających wieści. To motywuje i napędza do jeszcze bardziej wyłożonej pracy. A to

wszystko również dzięki Wam. Już dziś chciałabym Was zachęcić do tego wspólnego świętowania naszego okrągłego jubileuszu. Razem mamy wielką moc i razem bądźmy, słuchajmy wspaniałych koncertów, bawmy się i pomagajmy – podczas październikowej Charytatywnej Gali „Dobro oddaje!”. Razem jesteście w stanie zdziałać tak wiele! — zaprasza Iwona Żochowska-Jabłońska, dyrektor zarządzająca Fundacją „Przyszłość dla Dzieci”.

Są już z nami:

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustaw Marek Brzezina, który od lat wspiera ideę wolontariatu i filantropii i podczas Gali, dzięki współpracy, podziękujemy i Wolontariuszom, i fundacyjnym Darczyńcom.

Nasze wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym wojewody warmińsko-mazurskiego Artura Chojeckiego, marszałka województwa warmińsko-mazurskiego Gustawa Marka Brzezina, starosty olsztyńskiego Andrzeja Abako i prezydenta Olsztyna Piotra Grzymowicza, którym z całego serca dziękujemy.

I znów, tym razem możemy liczyć na wsparcie mediów. Miło jest nam poinformować, że Galę patronatem medialnym objęli: „Gazeta Olsztyńska”, TVP3 Olsztyn, Radio Olsztyn, Radio ESKA, Meloradio oraz Radio UWM FM.

Bilety – cegiełki są dostępne w biurze Fundacji „Przyszłość dla Dzieci” pod numerem telefonu 89 539 74 04. Zapraszamy!

FUNDACJA „PRZYSZŁOŚĆ DLA DZIECI”



DBAMY O GROBY POPRIEDNIKICH GOSPODARZY

Obłędna, jesienna pogoda towarzyszyła wolontariuszom na Wzgórzach Dylewskich, którzy zebrali się i posprzątała dwa cmentarze: w Wysokiej Wsi i w Zajączkach. Następnie na grobach, w części już zapomnianych, zapalili świeczki. Akcja ta ma prawie 20 letnią tradycję. Ma znaczenie społeczne bo integruje różnych ludzi, wyzwala w nich dobrą stronę „mocy”, jest okazją do rozmów i spotkań. W tym roku, w akcji wzięło udział 20 osób, w tym m. in. po cywilnemu marszałek województwa, goście, którzy spędzali weekend na Wzgórzach, żyjący jeszcze ostatni Mazurzy i oczywiście członkowie Stowarzyszenia Miłośników Wzgórz Dylewskich - organizatora akcji. Ma również znaczenie symboliczne.

— Pokazuje, że jesteśmy cywilizowanymi gospodarzami tego terenu, bo dbamy o groby poprzednich gospodarzy — mówi Jacek Tracz ze Stowarzyszenia Miłośników Wzgórz Dylewskich. — Nie z przymusu czy obowiązku, ale z serca i jak mówił jeden z byłych mieszkańców tej części Europy „z prawa moralnego, które jest w nas pod tym gwiazdowym mazurskim niebem”.

Stowarzyszenie Miłośników Wzgórz Dylewskich działa od 2000 roku, powołane zostało przez lokalnych społeczników, przy wydatnej pomocy gminy Ostróda. Jego główne cele to promocja terenu Wzgórz Dylewskich, ochrona ich krajobrazu, zrównoważony rozwój tego terenu i podniesienie komfortu życia mieszkańców na terenie Wzgórz.

— Poza pamiętaniem o cmentarzach zajmujemy się między innymi sprzątaniem terenu, organizacją imprez sportowo-rekreacyjnych, jak Biegi Sasinów w zimie i lecie, propagowaniem narciarstwa biegowego na terenie Wzgórz jako zimowej atrakcji regionu — dodaje Jacek Tracz. Stowarzyszenie oznaczyło na Wzgórzach Dylewskich ponad 40 km szlaków. Pomógł w tym Kris, czyli Krzysztof Kowalczyk z Zachodniomazurskiej Organizacji Przewodników. Stowarzyszenie organizuje też spotkania z ciekawymi ludźmi dostępne nie tylko dla członków. Obecnie liczy 63 członków.

Przy okazji warto wspomnieć o posprzątanym starym cmentarzu ewangelicko-augsburskim w Zajączkach. Obiekt powstał w drugiej połowie XIX w. Wzniesiony został przez rodzinę Kramerów, właścicieli pobliskiego majątku ziem-

skiego od 1909 r. Chowano tu mieszkańców wsi. Znajduje się w odległości kilometra na południowy wschód od wsi Zajączki, przy drodze do wsi Wygoda. Przed wejściem do kaplicy znajduje się kilkadziesiąt grobów mieszkańców wsi

z oryginalnymi pomnikami. Cmentarz obsadzony jest dębami i bukami. Przy jego głównym wejściu znajduje się kamienna, łukowata brama, zakończona kamiennym krzyżem. Cmentarz jest w bardzo dobrym stanie, z czytelnym

układem przestrzennym i o dużych wartościach historycznych. Na terenie cmentarza stoi kaplica wzniesiona na planie prostokąta. Wykonana jest z ciosów kamiennych, z centralnie umieszczonym,

wystającym, ceglany portalem (cegła licówką), zwieńczonym stalowym, zdobionym krzyżem. W portalu wkomponowane są stalowe, dwuskrzydłowe, zdobione drzwi, nad którymi znajduje się salowe, zdobione nadpro-

że. Poniżej posadzki znajduje się krypta z grobami rodziny Kramerów. Prowadzą do niej prawdopodobnie ceglane, wąskie schody. Informacje o nim pochodzą od mieszkanki wsi. Wnętrze kapliczki nie zostało dotąd zbadane.

BCL

REKLAMA

PAŁAC MORTĘGI
HOTEL & SPA
★★★★

MUZYCZNA NOC

W PAŁACU MORTĘGI

OPRAWA MUZYCZNA ZAPEWNIANA PRZEZ WSPANIAŁEGO DJ-A MAZURA

EFEKTOWNE DEKORACJE ŚWIATŁEM

**O ROZKOSZ PODNIEBIENIA
ZADBA NASZ SZEF KUCHNI RESTAURACJI SZLACHECKIEJ**

80ZŁ ZA OSOBĘ - JESZ ILE CHCESZ :)

MIEJSCE WYDARZENIA: SPICHLERZ
29.10.2022 | 19:00 - 02:00

ZAPISY W RECEPCJI:
recepca@palacmortegi.pl
89 644 94 60

21 PAŹDZIERNIKA

Koncert Varmia, Krzta i Księżyc



Olsztyn

Varmia to pagan-black metalowy zespół z Olsztyna. Zrodzony z fascynacji Prusami, dziedzictwem Warmii oraz polskim metalem.

Brzmienie Warmii wyróżnia przede wszystkim jego naturalność - połączenie brzmienia metalu z instrumentami etnicznymi (tagelharpa, kozi róg, tuba drewniana, instrumenty perkusyjne) oraz 3-głosem wokalnym z ludowymi zaśpiewami.

Browar Warmia, godz. 19. Wstęp płatny

21 PAŹDZIERNIKA

ØRGANEK - koncert



Olsztyn

ØRGANEK – grupa powstała w 2013 roku z inicjatywy jej lidera, autora tekstów i muzyki, Tomasza Organka, laureata wielu prestiżowych nagród, m.in. Mateusza Trójki, Nagrody Artystycznej Miasta Torunia im. Grzegorza Ciechowskiego, Nagrody Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Nagrody Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, czy Superbohaterki Roku Wysokich Obcasów. Tomasz Organek jest również Ambasadorem Honorowym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. W 2019 zadebiutował jako prozaik bestsellerową powieścią Teoria Opanowywania Trwogi. W 2022 uznany przez magazyn Newsweek za jednego ze 100 najbardziej wpływowych Polaków w kategorii popkultura. W tym samym roku reprezentował Polskę na EXPO 2020 w Dubaju.

Godz. 21:00, sala przy ul. Kościńskiego 11. Wstęp płatny

21 PAŹDZIERNIKA

Beethoven i Schumann

Olsztyn

Zmeksykańsko-włoską pasją.

Rodrigo Sierra Moncayo (Meksyk) – dyrygent, Alessandro Marano (Włochy) – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej

Program:

Ludwig van Beethoven – V Koncert fortepianowy Es-dur op. 73

Robert Schumann – III Symfonia Es-dur op. 97 Reńska

Godz. 19.00, sala koncertowa filharmonii. Wstęp płatny

21 PAŹDZIERNIKA

Spotkanie autorskie z Lucyną Olejniczak

Gietrzwałd

Lucyna Olejniczak urodziła się i mieszka w Krakowie. Z zawodu laborantka medyczna, była pracownik Katedry Farmakologii UJ, jako pisarka zadebiutowała już na emeryturze. Dużo podróżuje, lubi poznawać nowych ludzi, łatwo się zaprzyjaźnia.

Godz. 18.00, CKB, ul. Kościelna 1. Wstęp wolny

21 PAŹDZIERNIKA - 22 GRUDNIA

Inauguracja Festiwalu Mendelsohna

Olsztyn

W programie wieczoru inauguracyjnego, po uroczystym otwarciu, znajdzie się odsłonięcie pracy „Erich Mendelsohn – tu i teraz”, przygotowanej przez uczniów Liceum Plastycznego im. E. Mendelsohna w Olsztynie pod kierunkiem olsztyńskiego artysty Bartka Świąteckiego. Uroczystość uświetni koncert litewskiego multiinstrumentalisty Sauliusa Petreikisa z zespołem. Petreikis jest uznanym na całym świecie kompozytorem i wykonawcą muzyki, która przełamuje granice między tradycyjnym folkie a eksperymentalnymi gatunkami muzyki.



Festiwal potrwa d 21 grudnia 2022.

Sobota 22 października:

Seminarium „Erich Mendelsohn – architektura ponad granicami”:

- Erich Mendelsohn – architekt z Olsztyna – pokaz filmu krótkometrażowego Adama Smoczyńskiego

- Erich Mendelsohn i idea europejska – prof. Ita Heinze-Greenberg (Zurych)

- Wieża Einsteina – wieczny pacjent – Helge Pitz (Berlin)

- Seidenhaus Weichmann – pierwszy dom towarowy w karierze Ericha Mendelsohna i jego następcy – dr Ryszard Nakonieczny (Gliwice)

Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowic 2, godz. 17.

22 PAŹDZIERNIKA

Monotypia

Olsztyn

Warsztaty z grafiki odbijanej na torbach płóciennych oraz tymczasowa ekspozycja prac Wiktorii Makowskiej.

Godz. 18, Galeria Dobro, ul. Stare Miasto 24/25. Wstęp wolny

22 PAŹDZIERNIKA

Upiory i cudy

Olsztyn

Dwusetna rocznica wydania zbioru Ballady i romanse to doskonały powód stworzenia spektaklu, który przypomni moment narodzin tak ważnej dla Polski idei romantycznej. Spektakl „Upiory i cudy” realizowany w ramach projektu Ballady i romanse - To lubię ma być spektaklem opartym na tekstach Mickiewicza z Ballad i romansów, eksplorującym przede wszystkim tematykę relacji świata nadprzyrodzonego i materialnego, tak jak ujmowała ją ludowa wizja świata oraz – podążająca za nią wyobraźnia romantyków.

Godz. 19, Olsztyński Teatr Lalek (scena duża), ul. Głowackiego 17. Wstęp płatny

22 PAŹDZIERNIKA

Symphonica

Olsztyn

Filharmonia Futura zaprasza na multimedialne widowisko „Symphonica” z muzyką zespołów: Metallica, Nirvana, Deep Purple, AC/DC, Guns N’ Roses, Aerosmith, Soundgarden, Nightwish. Jest to podróż po niezwykłym świecie artystycznych doznań, w którym potęga elektrycznych gitar współgra z subtelnym i pełnym klasy śpiewem operowym, a wszystko wypełnia brzmienie orkiestry.

Godz. 20:00, sala koncertowa filharmonii. Wstęp płatny

DO 23 PAŹDZIERNIKA

Warmińsko-Mazurski Tydzień Kariery

W dniach 17-23 października na terenie całego województwa odbywać się będą wydarzenia w ramach Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery 2022. Tto kolejna, już XII edycja Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery wynikająca ze współpracy instytucji zrzeszonych w partnerstwie zainicjowanym i koordynowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie pn. PAKT dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego.

Hasło przewodnie W-M TK brzmi „Równowaga psychiczna we współczesnym świecie”.

Głównym celem tegorocznej edycji W-M TK jest m.in. znalezienie odpowiedzi na pytanie, dlaczego warto, a raczej dlaczego, konieczne jest inwestowanie w kondycję psychiczną mieszkańców Warmii i Mazur.

Tydzień Kariery 2022 rozpocznie 17.10 w Olsztynie wojewódzka konferencja „W poszukiwaniu utraconej równowagi – o kondycji psychicznej we współczesnym świecie”.

Potem będą się odbywały powiatowe konferencje, targi pracy, seminaria, spotkania, debaty, warsztaty, prezentacje, konkursy. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie jako koordynator partnerstwa jest również inicjatorem i koordynatorem tychże działań.

Więcej informacji na stronie:

<https://wupolsztyn.praca.gov.pl/web/doradca>.

23 PAŹDZIERNIKA

Co ty wiesz o Olsztynie: eliminacje

Olsztyn

MOK zaprasza pasjonatów lokalnej historii do udziału w profesjonalnym turnieju wiedzy o stolicy Warmii i Mazur. Każdy z intelektualnych szermierzy będzie miał równo godzinę, by w specjalnie przygotowanym teście udowodnić swą lokalną erudycję. Z grona nieustraszonych profesjonalne Jury wyłoni troje omnibusów, śmietankę tej ziemi, która zmrozi krew w żyłach podczas bezlitosnego pojedynku finałowego.

Godz. 16.00, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3.

23 PAŹDZIERNIKA

LATA 20. , LATA 30.

- Koncert muzyki przedwojennej

Olsztyn

Po spektakularnym sukcesie Koncertu Wiedeńskiego agencja muzyczna Tomczyk Art ma zaszczyt zaprosić Państwa na premierę – „Lata 20. Lata 30. - Koncert Muzyki Przedwojennej”. Minęło już 100 lat! Znów mamy lata 20. Przeżyjmy to jeszcze raz! Podczas koncertu usłyszą Państwo obdarzonych wspaniałymi głosami, fantastycznych solistów operowych. Towarzyszyć im będzie jedyna taka na Świecie Orkiestra Księżniczek TOMCZYK ART, składająca się z wybitnych Artystek młodego pokolenia, występujących na co dzień z najlepszymi orkiestrami i dyrygentami w Polsce i Europie.

Godz. 17.00, sala koncertowa filharmonii. Wstęp płatny

HELIOS REPERTUAR

Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16



ORZEŁ. Ostatni patrol: 12:40, 16:10, 17:40, 20:10; Gdzie diabeł nie może, tam baby pośle: 13:30, 18:00, 20:50; AMSTERDAM / napisy: 14:00, 17:00, 20:00; ZAPROSZENIE / napisy: 13:50, 18:10, 20:40;

APOKAWIXA: 15:15, 20:30; MIŁOŚĆ NA PIERWSZĄ STRONĘ: 12:00, 14:40, 19:40; ANIA: 12:00, 16:10, 18:20, 20:20; PARYŻ PANI HARRIS / napisy: 12:30; MAMA MU wraca do domu / familijny / od 4 lat / dubbing: 11:50; BILET DO RAJU / napisy: 14:50, 18:30; JOHNNY: 13:20, 17:20, 19:50; TEDI i szmaragdowa tablica / familijny / od 6 lat / dubbing: 11:40, 15:50; UŚMIECHNIJ SIĘ / napisy: 15:00, 17:10;



24 PAŹDZIERNIKA

Czyta się w poniedziałek. Scena debiutów

Olsztyn

Spotkanie autorskie promujące zbiór opowiadań. Tomasz J. Bajerowski: Tego świata już nie ma.

Godz. 18.00, Sala pod Amfiteatrem, ul. Okopowa. Wstęp wolny

25 PAŹDZIERNIKA

Spotkanie dla seniorów z cyklu Między dźwiękami

Olsztyn

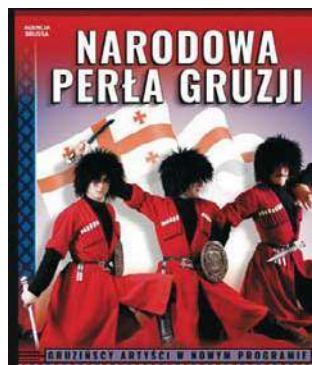
Spotkanie dla seniorów z cyklu Między dźwiękami: „Między kłamstwem a prawdą”.

Na spotkaniu porozmawiamy o tym, kiedy kłamiemy? Dlaczego kłamiemy? W jakim celu kłamiemy? Czy są fake newsy? Czy istnieje kłamstwo w muzyce? Czy muzyka może kłamać? Czy kłamstwo zmienia świat w prawdę?

Godz. 16.00, Wojewódzka Biblioteka Publiczna (Muzoteka), ul. 1 Maja 5. Wstęp wolny

25 PAŹDZIERNIKA

Narodowa Perła Gruzji



Olsztyn

Nowy program występów Narodowej Perły Gruzji jest jak gruziński stół, obficie zastawiony wieloma potrawami, zgodnie z kaukaską tradycją gościnności. Nie brak tam muzyki instrumentalnej, upajającej jak gruzińskie wino.

Ostry, dobrze przyprawiony szaszłyk z mięsa i warzyw – to taniec wojenny Chorumi, na który składają się kolejne fazy walki (zwiad, nadejście wroga, bitwa, świętowanie zwycięstwa). Kobiecą gracją i zwinnością, przypominającą krystalicznie czystą wodę z górskich potoków, będzie można podziwiać w tańcu Narnari.

Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1. Wstęp płatny

28 PAŹDZIERNIKA

Arcyfiński koncert skrzypcowy

Olsztyn

Jose Miguel Rodilla (Hiszpania) – dyrygent, Filip Ćwizewicz – skrzypce, Orkiestra Symfoniczna

Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej. Program: Juan Crisóstomo Arriaga – Uwertura do opery Szczęśliwi Niewolnicy (Los esclavos felices), Jean Sibelius – Koncert skrzypcowy d-moll op. 47, Juan Crisóstomo Arriaga – Symfonia D-dur

Godz. 19.00, sala koncertowa filharmonii. Wstęp płatny

DO 27 PAŹDZIERNIKA

Wystawa Czesława Szycy pt. „Sentymentalna Warmia i Mazury”

Olsztyn

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie na wernisaż wystawy malarskiej Czesława Szycy pt. „Sentymentalna Warmia i Mazury”.

Godz. 17.00, Galeria Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

REKLAMA



HUBERTUS W MORTĘGACH 22.10.2022

Harmonogram:

12:00	Msza Święta w Pałacowej Kaplicy w intencji wszystkich jeźdźców i myśliwych
13:00	Uroczyste rozpoczęcie Hubertusa
13:30	Wyjazd uczestników w teren
13:30	Przejażdżka bryczką z poczęstunkiem grzańcem (Zapisy w recepcji głównej - płatne 50 zł za osobę)
13:30 - 15:00	Oprowadzenie na kucyku (Usługa dodatkowo płatna 10 min - 35 zł)
14:30	Gonitwa na pastwiskach przy stajni
15:30	Poszukiwanie skarbów - gra dla dzieci (Zgłoszenia udziału dzieci w stajni)
16:00 - 18:00	Ognisko przy stajni

Wpisowe na gonitwę na własnym koniu 150 zł.

Wpisowe na ognisko 35 zł od osoby (osoby biorące udział w gonitwie lub terenie ognisko w cenie wpisowego). Talony do nabycia w recepcji.

Jeźdźcy niepełnoletni muszą posiadać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych na udział w obchodach.

Zgłoszenia oraz płatność w biurze Stajni (nr. Tel. 605-922-017, 663-910-571). Zapisy do dnia 19.10.2022r.

Pałac Mortęgi Hotel & SPA

www.palacmortegi.pl

Recepcja +48 89 644 94 60

czej; 18) stolica Mauretanii; 21) wysokie cienkie obcasy; 22) najwyższy szczyt Karkonoszy; 23) igły pod sosną; 25) nauka badająca węch; 26) rzeka w amerykańskim Reno; 27) francuski samochód; 28) orzech wodny; 30) procentowa lub bosa; 31) przełajowe w terenie; 32) zaplanowana dla wycieczki; 39) do kawy lub towarzyska; 42) w ofercie jubilera; 45) lis z bajki Jana Brzechwy; 46) łączą drzwi z futryną; 50) święty, patron rzeczy zagubionych; 52) wakacyjny miesiąc; 54) zasada, reguła; 55) papiery na giełdzie; 56) decydujący mecz w turnieju; 57) zatrzymuje fusy; 62) terabajt.

					8		2	4
	8	5	3				1	
					7		8	
9		1			2		3	
	5			6				2
		2				5		9
		3					5	
			8	2	6		9	
7				3			6	1

 ZWIERZĘTA

sprzedam

BULDOŻKI francuskie szczeniata 2000, 89-718-19-15

DŁUGOWŁOSE owczarki niemieckie 10-tygodniowe z rodowodem, 506-10-90-11

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

SPRZEDAŻ kur, kurcząt -dostawa gratis, 503-508-148

SKUP BYDŁA EKSPORTOWEGO

byki, jałówki (100-350 kg) oraz bydło rzeźne



ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!
Tel. kontaktowy **504894800**
STEPIAK S.C.
Małe Radowiska 9a, 87-200 Wąbrzeźno
714220tbr-b-M

 NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

MIESZKANIE w centrum Dobrego Miasta 87,5m2 dwupoziomowe, 795-267-448

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, tel.503-103-703

kupię

KUPIĘ mieszkanie w Olsztynie dla rodziców do 300 tys., 696-402-623

zamienię

"AS" www.zamiany.olsztyn.pl mieszkań, domów, działek, 603-584-180

 PRACA

dam pracę

POMOCNIK, ZAKWATEROWANIE, WYŻYWIENIE. TEL. 505-114-392

ZATRUDNIĘ do sprzedaży choinek w dniach 14-24 grudnia - praca w okolicach Warszawy, 602-592-013

 AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

 USŁUGI

budowa | remont

ADAPTACJE, budowy, remonty, wykończenia, 501-481-210

GLAZURA, terakota, malowanie, hydrauliczne, panele, 50-20-60-413

HYDRAULICY, 501-209-794

MALOWANIE, szpachlowanie, 664-493-138

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 783-543-814

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras; Tartak Żarnowo k. Augustowa, 693-491-205.

TYNKI maszynowe, 509-512-130

UTYLIZACJA i zdejmowanie azbestu, 509-512-130

inne

SZYCIE kołder, 665-434-450

 NAUKA

FRANCUSKI, 503-53-29-67

 RÓŻNE

sprzedam

IGARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

KONSTAŁ PRODUCENT

GARAŻE blaszane BRAMY garażowe KOJCE dla psów

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

GARAŻE WZMOCNIŁO DO BRAMY

576220tbr-A-P

 ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

GĘSI chowane naturalnie, na wolnym wybiegu, karmione owsem sprzedam. 786-988-240

RYBY sprzedaż: karpia konsumpcyjnego i krocza, narybek amura i tołpygi, 669-483-895.

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555; 512-365-027

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis, tel. 728-104-188.

maszyny rolnicze

SPRZEDAM: MASZYNY ROLNICZE UŻYWANE 200SZT. Kivity tel.605-429-486, Ostróda tel.601-612-068, Węgorzewo, tel.539-448-102.

produkty rolne

KUPIĘ: zboże paszowe, konsumpcyjne. FHU ANIMAR. Tel. 606-505-511

KUPIJĘ ZBOŻA, 602-114-212

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 18 października 2022 r.

zmarł

Ryszard Wierciński

Uroczystości żałobne rozpoczną się 24 października 2022 r. o godz. 10.00 mszą w kościele Chrystusa Odkupiciela Człowieka w Olsztynie, po której odbędzie się pogrzeb na cmentarzu komunalnym Dywity.

O czym zawiadamia rodzina

2660220pb1-a-M

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 19 października 2022 r. odeszła Nasza Kochana Żona, Mama, Babcia, Prababcia i Siostra

ś. † p. Stanisława Łachacz

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 22 października 2022 r. o godz. 12.00 modlitwą w kaplicy przy ul. Poprzecznej, po czym o godz. 12.30 nastąpi wyprowadzenie na Mszę Świętą do kościoła pw. Świętej Anny przy ul. Morwowej. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach (kondukt żałobny rozpoczniemy od wschodniej bramy, tj. od strony Kieźlin).

Wdzięczna Bogu za Dar Jej Życia rodzina

2663220pb1-a-M

Zamknęły się kochane oczy, przestało bić wielkie i czule serce, nie ma Macieja z nami, ale będzie zawsze w sercach naszych

Ze smutkiem zawiadamiamy, że 18 października 2022 r. zmarł w wieku 55 lat

ś. † p.

Maciej Równiak

Uroczystość pogrzebowa rozpocznie się 22 października 2022 r. (sobota) o godz. 13.00 wprowadzeniem urny z Prochami na mszę św. pogrzebową do kościoła św. Józefa przy ul. Jagiellońskiej w Olsztynie. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Pogrążona w smutku rodzina

2656220pb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 18 października 2022 r. zmarł
Nasz Kochany Mąż, Tata, Teść i Dziadek

ś. † p.

Piotr Paweł Łada

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 21 października 2022 r. (piątek) w parafii Świętego Wawrzyńca i Świętej Katarzyny w Barczewku: o godz. 14.00 pożegnaniem Zmarłego, o godz. 14.15 mszą świętą pogrzebową. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu parafialnym w Barczewku.

Pogrążona w smutku rodzina

2651220pb1-a-M

Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią się im płaci.
Wisława Szymborska

Z żalem żegnamy naszego kochającego Męża, troskliwego Tatę, wspaniałego Dziadka, który miał rodzinę za najwyższą wartość, lek. pediatrę

Zbigniewa Szemiela

Był człowiekiem zwykłym, a zarazem niezwykłym, bo wielkim w swojej szlachetności, dobroci i uczciwości charakteru. Niósł pomoc każdemu potrzebującemu.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 22 października 2022 r. (sobota) o godz. 13.00 mszą św. żałobną w kościele pw. Miłosierdzia Bożego przy ul. Barcza. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Pogrążona w smutku rodzina

2652220pb1-a-M



SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI

Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2

 **89 67 77 100, kom. 530 308 308**

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M



USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

 **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24

(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

 **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-i-M



dawniej 

OLSZTYN **895 355 300**
ul. Lengowskiego 18-20 **602 327 277**

BISKUPIEC **897 152 093**
ul. Armii Krajowej 4 **608 680 642**

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

6142190pb1-g-M



ARKADIA

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

Zbigniew Jarmużewski Joanna Kamińska Andrzej Domasiewicz
kom. 602 514 880 kom. 691 410 360 kom. 602 514 888

Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

6144190pb1-f-M

Żonie, Rodzinie i Bliskim

wyrazy współczucia z powodu śmierci

Roberta Dumki

składają Koledzy z Wojskowego Koła Łowieckiego „Batalion” w Ominie

2654220pb1-a-M

STREFA BARAŻOWA CORAZ BLIŻEJ

II LIGA PIŁKARSKA W 16. kolejce w sobotę o g. 14 Stomil zagra na wyjeździe z Siarką. Obie drużyny na początku lat 90. XX wieku krótko ze sobą rywalizowały, a dobra informacja jest taka, że olsztynianie jeszcze nigdy z Siarką nie przegrali.

W poprzedniej kolejce olsztynianie w szalonych okolicznościach wygrali 4:3 z Hutnikiem Kraków. W szalonych, bo do 90. minuty przegrywali 2:3, by w doliczonym czasie zdobyć dwa gole!

Jednak oceniając ten mecz na chłodno, bez emocji, trzeba ze smutkiem przyznać, że Stomil zagrał przeciętnie, chociaż za rywala miał ostatnią drużynę II ligi. Mimo to wygrał, bo w końcówce pokazał charakter i determinację, których olsztyńscy kibice oczekują w każdym spotkaniu. Do tej pory w ostatnich minutach to raczej stomilowcy tracili gole i cenne punkty - tak było w Warszawie z Polonią (1:1) i w Olsztynie z Garbarnią Kraków (2:2).

Jednak mimo nie najwyższego poziomu mecz z Hutnikiem i tak przejdzie do historii klubu ze stolicy Warmii i Mazur.

- Wiara i gra do końca się opłaciły - ocenił trener Szymon Grabowski. - Nikt na stadionie już nie wierzył, że wyciągniemy wynik z 2:3, a tymczasem ten mecz pokazał, że nie ma dla piłkarzy Stomilu rzeczy niemożliwych. Mało drużyn by z tego wyszło, większość by się poddała.

Bramkę na wagę trzech punktów z rzutu karnego strzelił Piotr Kurbiel. Napastnik Stomilu wytrzymał ogromną presję i pewnym uderzeniem dał zwycięstwo. O tym, jak olbrzy-



Fot. Emil Marecki

Piotr Kurbiel przesądził o zwycięstwie Stomilu w meczu z Hutnikiem Kraków

mie nim targaly emocje, najlepiej świadczyły lzy wzruszenia, które pojawiły się na jego twarzy, gdy podbiegł w pobliże sektora z najwierniejszymi kibicami Stomilu. Etatowym wykonawcą rzutów karnych w tym sezonie jest Jakub Teclaw, więc to było spore zaskoczenie, że właśnie Kurbiel ustawił piłkę na 11. metrze.

- Przed Wisłą Puławy rozmawialiśmy o tym z Kubą, że jeśli będzie rzut karny, to odda mi piłkę - wyjaśnia Piotr Kurbiel. - Ale gdy w Puławach była taka sytuacja, to mnie na boisku już nie było, więc strzelał Kuba. Teraz byliśmy już razem na boisku, rozmawialiśmy przed tym karnym. Kuba mocno mnie podbudował, powiedział, że dam radę, więc wzięłem piłkę i strzeliłem tak, jak zawsze na treningach. Fajnie, że przydarzyło nam się takie

spotkanie, bo to buduje zespół i sprawia, że jesteśmy w stanie walczyć o coś więcej - dodaje Kurbiel.

Czy tym czymś więcej są baraże o prawo gry w I lidze? W tej chwili Stomil traci tylko dwa punkty do szóstego w tabeli Znicza Pruszków. Ewentualna wygrana z Siarką może sprawić, że - przy korzystnych innych rezultatach - Stomil awansuje na miejsce barażowe.

Siarka Tarnobrzeg po awansie do II ligi już zdołała zmienić trenera. Awans wywalczył Sławomir Majak (były reprezentant Polski, uczestnik Ligi Mistrzów z Widzewem Łódź, były trener Sokoła Ostróda), ale po słabym początku rozgrywek odszedł z zespołu. Siarkę pod koniec sierpnia przejął Łukasz Becella, zespół poprawił swoje wyniki i wygrał mecz ze strefy spadkowej.

HISTORIA SPOTKAŃ

• **Ekstraklasa 1994/95:**

Stomil - Siarka 2:0

• **Ekstraklasa 1994/95:**

Siarka - Stomil 0:1

• **II liga 1991/92:**

Siarka - Stomil 1:1

• **II liga 1991/92:**

Stomil - Siarka 0:0

Szymon Grabowski przed sobotnim spotkaniem będzie miał większy komfort ustalania składu niż ostatnio. Po pauzie za żółte kartki powraca Łukasz Kubań i tym razem nikt nie musi zostać w Olsztynie za nadmiar żółtych kartek.

Poza tym z zespołem zaczęli trenować Karol Żwir oraz Bartosz Florek, ze składu wypadł tylko Dawid Kalisz, który w ostatnim meczu doznał urazu i na razie nie wiadomo, kiedy wróci do treningów.

• **Inne mecze 16. kolejki, piątek:** Polonia Warszawa - Górnik Polkowice (19:11); **sobota:** Garbarnia Kraków - Olimpia Elbląg (13), GKS Jastrzębie - Lech II Poznań (14), Wisła Puławy - Znicz Pruszków (15), Zagłębie II Lubin - Motor Lublin (14); **niedziela:** Hutnik Kraków - Śląsk II Wrocław (14), Radunia Stężyca - Pogoń Siedlce (14), Kotwica Kołobrzeg - KKS 1925 Kalisz (19).

EM, DRYH

KIBIC NA SZÓSTKĘ WEJDZIE ZA DARMO!

Stomil ogłosił kolejną społeczną akcję, która tym razem ma przyciągnąć dzieci i młodzież na stadion przy al. Piłsudskiego 69a. Il-ligowiec rozda darmowe

karnety na rundę wiosenną dla uczniów, którzy mają ocenę celującą z wychowania fizycznego oraz wzorowe zachowanie. W ostatnim czasie władze Stomilu aktywnie uczestniczą w akcjach społecznych. W zeszłym tygodniu doszło do porozumienia z sześcioma klubami z regionu, dzięki temu - i przy wsparciu fundacji PKO - dzieci z Ukrainy będą mogły za darmo uczestniczyć w treningach Stomilu oraz sześciu klubów z regionu (m.in. w Pasymiu, Ełku i Kętrzynie). Teraz Stomil „inwestuje” w młodych kibiców, którzy dzięki dobrym wynikom w szkole mogą otrzymać darmowy karnet na rundę wiosenną II ligi.

- Akcja „Kibic na szóstkę” potrwa do końca pierwszego semestru roku szkolnego 2022/23 i jest dedykowana dla uczniów olsztyńskich szkół podstawowych, liceów oraz techników, którzy na zakończenie semestru jesienno otrzymają ocenę celującą z zajęć wychowania fizycznego oraz wzorowe zachowanie - tłumaczy Bartosz Kucharski, rzecznik prasowy Stomilu.

Żeby odebrać karnet, będzie trzeba wydrukować z dziennika elektronicznego potwierdzenie ocen na półroczu. Dzieci do 12 lat na stadion wchodzi pod opieką osoby dorosłej i tak samo będzie trzeba przyjść po odbiór karnetu. Obowiązywać będzie on na wszystkie spotkania II ligi na wiosnę - oprócz meczu z Olimpią Elbląg, bo po darmową wejściówkę na to spotkanie będzie trzeba przejść oddzielnie.

- Wiemy, jak istotną rolę w rozwoju dzieci odgrywa dbałość o rozwój fizyczny i umiejętność funkcjonowania w grupie rówieśników - mówi Arkadiusz Tymiński, prezes Stomilu. - W okresie pandemicznym obserwowaliśmy, jako przedstawiciele Akademii, która zrzesza 400 trenujących dzieci, jak duży wpływ na stan fizyczny młodzieży oraz ich umiejętności adaptacji miała izolacja w trakcie nauki zdalnej. Dlatego wierzymy, że ta drobna „cegiełka” z naszej strony dla najmłodszych będzie impulsem do dalszego rozwoju. Wiosną Stomil rozegra w Olsztynie osiem spotkań. Początek rundy rewanżowej został zaplanowany na ostatni weekend lutego, kiedy to na Piłsudskiego pojawi się Polonia Warszawa. Na stadion może wejść blisko 4 tysiące widzów.

PO 15 KOLEJKACH

1. Kotwica	35	28:14
2. Kalisz	28	32:21
3. Polonia	28	27:16
4. Wisła	27	28:18
5. Jastrzębie	24	20:17
6. Znicz	23	21:19
7. Olimpia	22	21:16
8. Zagłębie II	22	22:29
9. Stomil	21	22:20
10. Górnik	18	17:18
11. Garbarnia	16	28:31
12. Radunia	16	25:31
13. Śląsk II	16	21:26
14. Siarka	16	22:29
15. Pogoń	15	18:23
16. Lech II	15	21:27
17. Motor	15	16:24
18. Hutnik	11	24:35

O PIŁCE

III LIGA Sokół przygotowania do najbliższego spotkania ligowego spędził w bardzo dobrych humorach. Przypomnijmy, że podopieczni trenera Janusza Bucholca w ostatnim meczu przed własną publicznością wygrali z rezerwami Jagiellonii Białostok, a teraz mierzą się na wyjeździe z Pogonią Grodzisk Mazowiecki. Sokół buduje serię spotkań bez porażki, ale na razie jest to jeszcze seria dość skromna, bo składa się na nią remis sprzed dwóch tygodni w Legionowie i ostatnia

wygrana z Jagiellonią II. Dobra informacja jest jednak taka, że ostródzka drużyna potrafi się podnieść po straconej bramce. Tak było z Legionovią, gdzie Sokół przegrywał do przerwy 0:1, a mimo to zdołał zremisować. W spotkaniu z ekipą z Białegostoku goście też jako pierwsi objęli prowadzenie, ale ostatni głos należał do piłkarzy Sokola, którzy wygrali 3:2. W sobotę podopieczni Bucholca zagrają na wyjeździe z Pogonią Grodzisk Mazowiecki.

Obie drużyny w zeszłym sezonie rywalizowały w II lidze, z której zgodnie spadły. Rok temu Sokół u siebie przegrał 0:2 z Pogonią, ale na wyjeździe zwyciężył 3:1. Można byłoby zatem sądzić, że oba zespoły się znają, ale byłaby to gruba przesada, bo w Ostródzie z tamtego składu został tylko kontuzjowany Szymon Dowgiałło, który na boisko najwcześniej powróci wiosną 2023 roku. A skoro jesteśmy przy sprawach kadrowych, to pod znakiem zapytania stoi wy-

stęp kontuzjowanego Jakuba Mysiorskiego (z Jagiellonią też nie zagrał), poza tym ze składu z powodu nadmiaru żółtych kartek wypadną: Dawid Kasprzyk (najlepszy strzelec zespołu - 6 goli), doświadczony Tomasz Porębski i Kamil Skok. Dobra informacja jest natomiast taka, że po pauzie za kartki do gry powraca Maksim Kwienecer.

• 13. kolejka, sobota:

Pogoń Grodzisk Maz. - Sokół Ostróda (15), Concordia Elbląg - Legia II Warszawa

(15), Pilica Białobrzegi - Błotnianka Błonie (15), Olimpia Zambrów - Warta Sieradz (14), ŁKS II Łódź - Mławianka Mława (12), Unia Skierniewice - Świt Nowy Dwór Maz. (14), Legionovia Legionowo - Broń Radom (15), Jagiellonia II Białostok - Ursus Warszawa (12); **niedziela:** Pelikan Łowicz - Lechia Tomaszów Maz. (12).

EM, DRYH

PO 12 KOLEJKACH

1. Legionovia	25	28:14
2. Świt	25	24:13

3. Mławianka	24	35:24
4. Pogoń	22	21:17
5. Unia	21	14:8
6. Legia II	20	27:16
7. Lechia	19	18:13
8. Pelikan	19	19:15
9. Broń	18	24:19
10. ŁKS II	15	17:19
11. Sokół	14	19:24
12. Olimpia	14	15:21
13. Jagiellonia II	12	24:23
14. Pilica	11	13:22
15. Ursus	10	16:23
16. Warta	8	11:23
17. Błotnianka	8	13:30
18. Concordia	6	14:28

WYPRAWA PO TRZECIE ZWYCIĘSTWO

PLUSLIGA SIATKARZY\\ Indykpol AZS rozpoczął sezon od porażek po 1:3 z mistrzem (ZAKSA) i wicemistrzem Polski (Jastrzębie), natomiast w sobotę rywalem olsztynian będzie Aluron Warta CMC Zawiercie, czyli trzeci zespół poprzedniego sezonu.

Początek sezonu z jednej strony był nieudany, ale z drugiej strony nic się nie stało, bo porażki ze zwycięzcą Ligi Mistrzów i wicemistrzem Polski były niejako wkalkulowane. Co prawda w Jastrzębiu była szansa na minimum jeden punkt, ale skończyło się na zerowym przebiegu. Ważne, że w dwóch następnych meczach olsztynianie poradzili sobie z GKS Katowice (3:0) i LUK Lublin (3:1).

W sobotę w Zawierciu staną więc przed szansą odniesienia trzeciego z rzędu zwycięstwa, rywal jednak jest już zdecydowanie trudniejszy niż dwaj poprzedni. Przypomnijmy, że Aluron Warta to aktualny brązowy medalista mistrzostw Polski - jest to największy sukces w krótkiej plusligowej historii tego klubu.

- Jeśli zagramy na swoim poziomie, to wynik powinien być dla nas pozytywny - mówi Joshua Tuaniga, rozgrywający ekipy ze stolicy Warmii i Mazur, na którego znakomicie wpłynęły dwa ostatnie udane mecze. - Zawsze czujesz się lepiej, kiedy zwyciężasz. Mamy dobrze zbudowany zespół, a wygrane

są potwierdzeniem ciężkiej pracy. Chcemy to kontynuować, ponieważ wiemy, że przynosi ona dobre efekty. Trenujemy bardzo ciężko, a koledzy z zespołu są świetni. Każdy z nas chce stać się jeszcze lepszym siatkarzem. To dla mnie bardzo ważne, aby otaczać się ludźmi, którzy chcą ciągłego rozwoju.

SIATKARZE Z ZAWIERCIA ZAPEWNE TEŻ CIĘŻKO TRENUJĄ, BY STAĆ SIĘ CORAZ LEPSZYMI GRACZAMI, NO I - PÓKI CO - WYCHODZI IM TO CAŁKIEM NIEŹLE, BO ODNIEŚLI JUŻ TRZY ZWYCIĘSTWA: 3:2 ZE SKRĄ, 3:1 Z ZAKSĄ I 3:0 Z CZARNYMI. JAK WIDAĆ PODOPIECZNI MICHAŁA WINIARSKIEGO „NA ROZKŁADZIE” MAJĄ NAWET TRIUMFATORA LIGI MISTRZÓW, A PRZEGRALI JEDYNIENIE Z JASTRZĘBSKIM WĘGLEM (0:3).

Kogo szczególnie należy obawiać się w ekipie „Jurajskich Rycerzy”? Najskuteczniejszym siatkarzem Zawiercia jest Uros Kovacević, który zdobył 77 punktów (dla porównania najskuteczniejszym w ekipie Indykpolu



Fot. Artur Kijewski

Wystawia Joshua Tuaniga, a do ataku szykuje się Taylor Averill, najlepszy zawodnik meczu z LUK Lublin

AZS jest Karol Butryn - 79). Kovacević to także najlepiej blokujący zawodnik w swojej ekipie - zdobył 12 bloków, a takim samym wynikiem może pochwalić się Taylor Averill. Nie można także zapomnieć o Bartoszu Kwolku, Dawidzie Konarskim czy grającym na pozycji libero Santiago Dananim.

Na pewno wiele będzie zależało od zagrywki, w której olsztynianie jak na razie spisują się momentami wręcz rewelacyjnie, że przypomnimy pięć asów z rzędu Karlitzka na początku trzeciego seta meczu z Katowicami. W sumie siatkarze Indykpolu AZS do tej pory zaliczyli aż 36 asów, co

daje im średnią 9 udanych zagrywek na mecz. To najlepszy wynik w PlusLidze, na drugim miejscu plasuje się Stal Nysa (32), a najskuteczniejszym w tym elemencie gry jest oczywiście Moritz Karlitzek - 13 asów.

Początek meczu o g. 17.30 (transmisja w Polsacie Sport).

• **Inne mecze 5. kolejki, piątek:** BBTS Bielsko-Biała - Jastrzębski Węgiel (17.30 Polsat Sport), Stal Nysa - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle (20.30 Polsat Sport); **sobota:** Skra Bełchatów - Asseco Resovia Rzeszów (14.45 Polsat Sport), LUK Lublin - GKS Katowice (20.30 Polsat Sport); **niedziela:** Volley Club Barkom Lwów - Ślepsk Małow Suwałki (14.45 Polsat Sport), Projekt Warszawa - Cuprum Lubin (17.30 Polsat Sport); **poniedziałek:** Trefl Gdańsk - Cerrad Czarni Radom (17.30 Polsat Sport).

• **Mecz rozegrany awansem (z 12. kolejki):** GKS Katowice - Cerrad Czarni Radom 0:3 (-21, -21, -28). **DRYH**

PO 4 KOLEJKACH

1. Resovia	12	12:1
2. Jastrzębski	12	12:2
3. Stal	10	11:5
4. ZAKSA	9	10:4
5. Skra	9	11:6
6. Warta	8	9:6
7. Trefl	6	8:6
8. Indykpol AZS	6	8:7
9. Ślepsk	6	8:8
10. Czarni*	6	9:11
11. Katowice*	5	6:12
12. Cuprum	3	3:10
13. Projekt	2	5:11
14. BBTS	2	4:11
15. Barkom	2	4:12
16. LUK	1	4:12

* mecz więcej

REKLAMA

Oficjalny partner prasowy drużyny Indykpol AZS Olsztyn zaprasza na mecz

Drużynę Indykpol AZS Olsztyn wspierają:

www.indykpolazs.pl/bilety

O PIŁCE

PIŁKA NOŻNA\\ Czesław Michniewicz ogłosił listę 47 zawodników, którzy znaleźli się w szerokiej kadrze przed mistrzostwami świata w Katarze. Są w niej oczywiście m.in. Robert Lewandowski, Wojciech Szczęsny i Kamil Glik, ale jest też wciąż czekający na reprezentacyjny debiut i pochodzący z Węgorzewa Patryk Kun

(obecnie Raków Częstochowa, a w przeszłości m.in. Stomil Olsztyn).

• **Bramkarze:** Bartłomiej Drągowski (Spezia Calcio), Kamil Grabara (FC Kopenhaga), Radosław Majecki (AS Monaco), Wojciech Szczęsny (Juventus Turyn), Łukasz Skorupski (Bologna)
• **Obrońcy:** Matty Cash (Aston Villa), Robert Gumny (FC Augsburg), Bartosz Bereszyński (UC Sampdoria), Tomasz Kędziora (Dynamo Kijów), Kamil Glik (Benevento), Kamil Bednarek (Southampton/Aston Villa), Jakub Kiwior (Spezia), Mateusz Wieteska (Clermont Foot 93), Paweł Dawidowicz (Hellas Werona), Artur Jędrzejczyk (Legia Warszawa), Paweł Bochniewicz (Heerenveen), Maik Nawrocki (Legia), Michał Helik

(Huddersfield Town), Nicola Zalewski (AS Roma), Arkadiusz Reca (Spezia), Tymoteusz Puchacz (Union Berlin), Patryk Kun (Raków Częstochowa), Michał Karbownik (Fortuna Duesseldorf).

• **Pomocnicy:** Krystian Bielik (Birmingham City), Patryk Dzięczek (Piast Gliwice), Przemysław Frankowski (Lens), Grzegorz Krychowiak (Al-Shabab), Jacek Góralski (VfL Bochum), Damian Szymański (AEK Ateny), Jakub Piotrowski (Ludogorets Razgrad), Piotr Zieliński (Napoli), Sebastian Szymański (Feyenoord Rotterdam), Szymon Żurkowski (Empoli), Mateusz Klich (Leeds), Karol Linetty (Torino), Mateusz Łęgowski (Pogoń Szczecin), Kacper Kozłowski (Vitesse Arnhem)

• **Skrzydłowi:** Jakub Kamiński (VfL Wolfsburg), Kamil Grosicki (Pogoń Szczecin), Michał Skóraś (Lech Poznań), Kamil Jóźwiak (Charlotte FC)

• **Napastnicy:** Robert Lewandowski (FC Barcelona), Karol Świdorski (Charlotte), Arkadiusz Milik (Juventus), Krzysztof Piątek (Salernitana), Adam Buksa (Lens), Dawid Kownacki (Fortuna Duesseldorf). **DRYH**

SPRAWDŹ, CZY KOGOŚ NIE BRAKUJE

PLEBISCYT W listopadzie po raz 62. rozpoczniemy głosowanie na 10 najpopularniejszych sportowców roku. Dzisiaj publikujemy listę kandydatów, jednak nadal oczekujemy na Wasze propozycje, które można przysyłać na sport.gazetaolsztynska.pl.

Głosowanie ma się zacząć za dwa tygodnie, ale już teraz postanowiliśmy opublikować wstępną listę plebiscytowych kandydatów, którą utworzyli dziennikarze sportowi „Gazety Olsztyńskiej” i „Dziennika Elbląskiego”. Są na niej uznane gwiazdy, jak chociażby Krzysztof Hołowczyc, który dosłownie kilka dni temu został mistrzem Polski w rajdach terenowych, są gwiazdy wschodzące, jak Karolina Piechowicz – podwójna złota medalistka mistrzostw świata juniorów w pływaniu, są też zawodnicy, którzy już osiągnęli wiele, ale chcą jeszcze więcej. Tak jak Aleksandra Lisowska, złota i brązowa medalistka lekkoatletycznych mistrzostw Europy, która już marzy o olimpijskim medalu w Paryżu. Na liście są też kandydaci, którzy dopiero zaczynają wielką (mamy nadzieję) przygodę ze sportem. Ale w naszym plebiscycie wszyscy kandydaci mają równe szanse, bo to czytelnicy oraz Kapituła będą decydować o składzie złotej dziesiątki. Czytelnicy mogą też mieć wpływ na ostateczny kształt listy – jeśli zatem uważasz, że jakiś sportowiec został pominięty,

napisz do nas na adres sport@gazetaolsztynska.pl – mile widziane krótkie uzasadnienie, z tym że argumenty typu „sympatyczny”, „grzeczny” lub „przystojny” raczej nas nie przekonają:-) Interesują nas jedynie sukcesy odniesione w 2022 roku. Tylko w 2022 roku!

Poza plebiscytem tradycyjnie w głosowaniu sms-owym wybierzemy m.in. Sportowe Wydarzenie Roku, Sportowy Talent Roku (urodzeni w 2009 roku lub młodszy), Sportowca bez Barrier (sportowcy niepełnosprawni) i Biegacza Roku. Tu także czekamy na Wasze propozycje.

A oto wstępna lista kandydatów w 62. Plebiscycie na 10 Najpopularniejszych Sportowców Województwa:

- **Taylor Averill** (siatkówka, Indykpol AZS Olsztyn)
- **Agata Barwińska** (żeglarsztwo, SSW MOS Iława)
- **Mateusz Bessman** (koszykówka, Roś Pisz)
- **Natalia Bogdanowicz** (tenis stołowy, Polmlek OSiR Lidzbark Warmiński)
- **Bartosz Burski** (podnoszenie ciężarów, Nida Nidzica)
- **Karol Butryn** (siatkówka, Indykpol AZS Olsztyn)
- **Joanna Chechłowska** (koszykówka, KKS Agapit Olsztyn)



Najpopularniejszym sportowcem województwa w 2021 roku została Agata Barwińska, żeglarska mistrzyni Polski i Europy oraz wicemistrzyni świata

- **Lidia Czarnecka** (szachy, Skoczek Elbląg)
- **Anna Doroszkiewicz** (pływanie, Jedynka Elbląg)
- **Patryk Duński** (mieszane sztuki walki, Arrachion Olsztyn)
- **Adrian Durma** (kickboxing, Silvant Kajak Elbląg)
- **Jakub Dyjas** (tenis stołowy, Dekorglass Działdowo)
- **Ryszard Grzelak** (tenis stołowy, Hotel Kahlberg Młexer Elbląg)
- **Krzysztof Hołowczyc** (rajdy terenowe, Hołowczyc Racing)

- **Aleksandra Hypka** (piłka ręczna, Start Elbląg)
- **Igor Janik** (szachy, Hetman Elbląg)
- **Katarzyna Kałużna** (piłka nożna, Stomilanka Olsztyn)
- **Mateusz Kamiński** (kajakarstwo, OKSW Olsztyn)
- **Samanta Klein** (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- **Piotr Kotakowski** (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- **Mateusz Kopyciński** (piłka ręczna, Warmia Energa)

- **Mikołaj Kot** (kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg)
- **Cezary Kowalkowski** (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- **Aniela Kozłowska** (szermierka, Hajduczek Olsztyn)
- **Anastazja Kuś** (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- **Kacper Lewalski** (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- **Aleksandra Lisowska** (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- **Daniel Makowski** (piłka ręczna, Warmia Olsztyn)

- **Marcin Malewski** (piłka ręczna, Warmia Olsztyn)
- **Katarzyna Orzechowska** (strzelectwo pneumatyczne, OKS Warmia i Mazury)
- **Karolina Piechowicz** (pływanie, SwimLand Olsztyn)
- **Hubert Pietrzak** (podnoszenie ciężarów, Nida Nidzica)
- **Mateusz Poręba** (siatkówka, Indykpol AZS Olsztyn)
- **Witold Rogoz** (sambo, Fighter Sambo Elbląg)
- **Przemysław Rojek** (kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg)
- **Amelia Rzepecka** (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- **Maciej Sarnacki** (judo, Gwardia Olsztyn)
- **Mieszko Siemiątkowski** (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- **Olaf Siemiątkowski** (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- **Zbigniew Staniszewski** (rallycross, Staniszewski Team)
- **Marta Sztąberska** (koszykówka, KKS Agapit Olsztyn)
- **Łukasz Święty** (piłka nożna, Sokół Ostróda)
- **Tomasz Talewicz** (podnoszenie ciężarów, Meyer Elbląg)
- **Andrzej Witan** (piłka nożna, Olimpia Elbląg)
- **Karol Zalewski** (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- **Tomasz Żurański** (wyścigi motocyklowe, Wiraż Bartoszyce)
- **Karol Żwir** (piłka nożna, Stomil Olsztyn)

DRYH

SPRINTEM

TENIS STOŁOWY W Działdowie sportowe święto, bowiem meczem z Sportingiem Clube De Portugal Dekorglass zainauguruje rywalizację w Lidze Mistrzów. Początek o godz. 17.15, bezpośrednią transmisję przeprowadzi TVP Sport. Co o dzisiejszym meczu sądzi Kaii Konishi, japońska gwiazda Dekorglassu? - Mamy bardzo silną drużynę w Działdowie, więc nasze szanse ze Sportingiem oceniam 70 do 30. Jonathan Groth i Jakub Dyjas grają bardzo dobrze, a i ja czuję, że jestem gotowy pomóc zespołowi - powiedział Konishi, dwukrotny brązowy medalista Drużynowych

Mistrzostw Świata. - Z zespołem z Lizbony zagramy o pełną pulę - dodał trener Michał Dziubański. - Zrobimy wszystko, aby udanie rozpocząć sezon w Lidze Mistrzów, czyli zdobyć trzy punkty, które są przyznawane za zwycięstwa 3:0 lub 3:1. W poprzednim sezonie Dekorglass osiągnął ćwierćfinał - był to najlepszy wynik w historii startów działkowian w Lidze Mistrzów. W grupie C, poza Dekorglassem i Sportingiem, jest jeszcze niemiecki TTC Neu-Ulm. Zwycięzca awansuje do półfinału LM, zaś zespół z 2. miejsca będzie kontynuował rywalizację w ćwierćfinale Pucharu Europy.

PIŁKA RĘCZNA W 5. kolejce Ligi Centralnej Warmia Olsztyn podejmie Śląsk Wrocław, czwarty zespół tabeli. Wrocławianie mają na swoim koncie trzy zwycięstwa i jedną porażkę. W przerwie między rozgrywkami w składzie gości doszło do sporych zmian. Siedmiu nowych zawodników, co widać po ligowej tabeli, zrobiło różnicę, więc w Biskupcu podopieczni Dariusza Mołskiego mogą się spodziewać bardzo ciężkiego meczu. Warmiacy po raz drugi w tym sezonie staną przed biskupiecką publicznością. W składzie Warmii na pewno zabraknie kapitana Mateusza Kopycińskiego, który w środę przeszedł w Arto-Klinice Bieniecki zabieg

na łokcie. Olsztyński skrzydłowy będzie prawdopodobnie pauzował przez 6 tygodni. W związku z tym szkoleniowiec będzie musiał znaleźć sposób na zmiennika dla osamotnionego w składzie na tej pozycji Adama Konkela. W tej roli możemy zobaczyć potencjalnie kilku graczy. Największym doświadczeniem dysponuje Marcin Malewski, który przez wiele sezonów w Superlidze występował na lewej flance. W poprzednich rozgrywkach olsztyńskie dwukrotnie odprowadzali wrocławian z kwitkiem: na wyjeździe wygrali 41:31 (19:14), a w rewanżu 34:24 (17:9). Jak będzie tym razem? Przekonamy się o tym w sobotę, początek o godzinie 18.

KOSZYKÓWKA W 4. kolejce I ligi kobiet KKS Agapit Olsztyn w sobotę podejmie Basket 25 Bydgoszcz. Mecz w Jezioranach rozpocznie się o godz. 13.

PIŁKA NOŻNA Na fotelu lidera forBET IV ligi od dłuższego czasu rozgościł się GKS Wiekielec - co prawda w ostatnim meczu podopieczni Damiana Jarzembowskiego jedynie bezbramkowo zremisowali w Giżycku z Mamrami, ale teraz powinni zdobyć komplet punktów. GKS zagra bowiem u siebie z Olimpią Olsztynek. Gdyby jednak doszło do sensacji, wtedy zwycięstwo Olimpii bardzo by ucieszyło... Polonię Lidzbark Warmiński,

która podejmie Huragana Morąg. Warto dodać, że Polonia od dwóch lat nie zaznała porażki na swoim obiekcie...

12. kolejka, sobota: Polonia Lidzbark Warmiński - Huragan Morąg (13), Mamry Giżycko - Olimpia II Elbląg (14), Polonia Iłowo - DKS Dobre Miasto (15), Granica Kętrzyn - Mrągowia Mrągowo (15), Znicz Biała Piska - Motor Lubawa (15), Rominta Gołdap - PISA Barczewo (15), GKS Wiekielec - Olimpia Olsztynek (15), Tęcza Biskupiec - Jeziorak Iława (17).

Czołówka tabeli: 1. Wiekielec - 26; 2. Polonia LW - 24; 3. Jeziorak - 23; 4. Mrągowia - 21; 5. Znicz - 20. **DRYH, EM**



VI KONGRES PRZYSZŁOŚCI 24XI 2022

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

GRUPA WM

KONGRES
PRZYSZŁOŚCI

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIE W REGIONIE!

Spotkajmy się **24 listopada 2022**
w Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym
UWM w Olsztynie

**Przed nami
interesujący goście,
inspirujące prelekcje
i dyskusje m.in.**

- ◆ Gospodarka, nowoczesne technologie, energetyka przyszłości
- ◆ Strategiczne inwestycje regionu
- ◆ Samorząd przyszłości - jak zmierzyć się z nadchodzącymi wyzwaniami?
- ◆ Medycyna przyszłości
- ◆ Wyzwania współczesnych kobiet

WSTĘP WOLNY - ZAPRASZAMY!

